

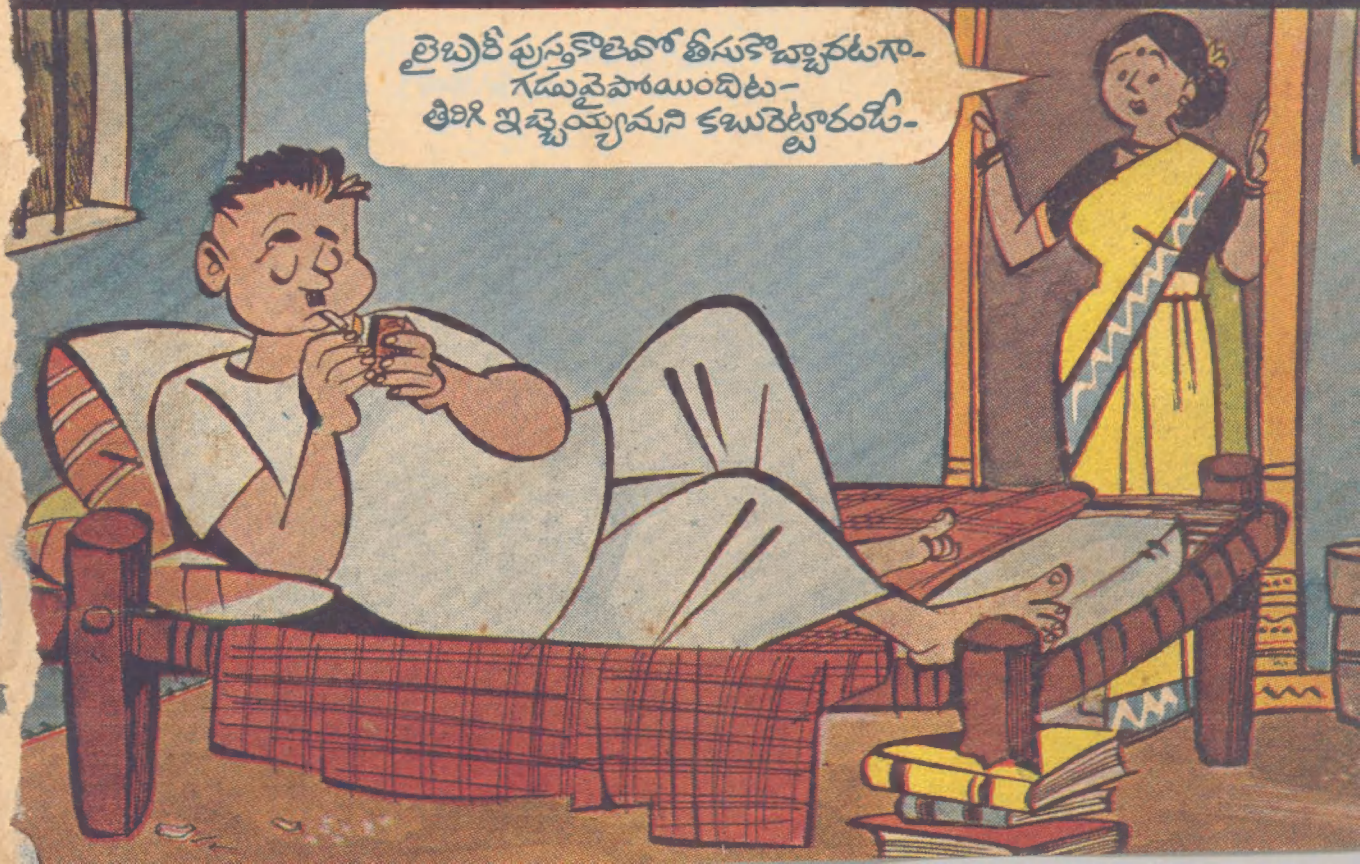
ఆంధ్ర సచిత్ర వార్

పత్రిక

యువతులూ -
ఉద్రేకాలూ

19-10-62

25 నవంబరు

ఉల్లాసంగా ఉదయం... కాఫీ

ప్రాద్దుననే ఒక కప్పు కాఫీ పుచ్చుకుంటే మీకు కాఫీ చురుకుతనాన్ని తృప్తిని కలిగించి రోజంతా మిమ్ము ఉల్లాసంగాను, ఆనందంగాను వుంచుతుంది.

మంచి కాఫీ తయారుచేయడం సులభం. దీనితో కరవత్రం కోసం మాత్రం వ్రాయండి. ఏ భాషలో కావాలనిందీ తెలుపండి.

ఎల్లవేళల కాఫీ తృప్తినిస్తుంది

FDS/CB/13 77

కాఫీ బోర్డు, బెంగళూరు.

26-10-62

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

దీపావళి సంచిక

ప్రత్యేక ఆకర్షణలు

- ★ బహుమతి కథలు
- ★ “రాజకీయాలలో స్త్రీలపాత్ర” బహుమతి వ్యాసాలు
- ★ చిత్రవ్యక్తుల్లో ‘సూర్యకాంతం’
- ★ కొన్ని సందేహాలకు శ్రీ బి. యన్. రెడ్డి జవాబులు
- ★ ముఖచిత్రం: బాపూ

ఇవిగాక మామూలు శీర్షికలు, సీరియల్ కథలు ఉంటాయి.

ఎక్కువ పేజీలు - వెల మామూలు

ముఖచిత్రం

దనరా సంచిక ముఖచిత్రం చూడ ముచ్చటగా ఉన్నది. ఎన్నిసార్లు చూచినా తనివితీరడం లేదు. చిత్రకారుడు శ్రీ డి. ఆర్. గార్గి వాస్తవ్యుని పూర్వకాభివృద్ధి.

ఎ. ఎ. రంగయ్య (గుంతకల్లు)

ఈ వారం ముఖచిత్రం దనరా బొమ్మ చాలా బాగుంది. ఇంతకూ దనరా బొమ్మ చిత్రకారుడెవరో తెలుసుకోరా?

గవిగ రాజారాంబాబు (గుంతకల్లు)

శ్రీ దళిత రామలింగేశ్వరరావు.

కథలు

వక్రలంక రామారావుగారి రచనా సమిధం నుండి వెలువడిన 'కథకాక' మా బుర్రలను వేదక్రిందించడంలే వచ్చుంది బాబు.

భండార వెంకటేశ్వరరావు (ఖమ్మంమెట్టు)

శ్రీ వక్రలంక రామారావుగారు రచించిన "కథ కాక" అనే కథ చాలా బాగుంది. కథ ముగించే సరికి మాకు సందేహం కలిగింది. ఇంతవరకూ చదివింది "కథకాక" ఏమిటి? అని. ప్రేమలో పడిన వారికి మతిమరుపు సంభవమైంటుంది అనే సత్యం సుబ్బారావు యెడల నిజమయింది. రచయితగారికి మా ధన్యవాదాలు.

విజయసాయి (అనకాపల్లి)

జాన వెలిసింది—కథ చాలా బాగుంది. రచయిత ఈ కథలో అల్పార్థ వట్టుదలూ, అలకలూ గురించి చక్కగా చిత్రించారు. కానీ ఈ కథ ఆఖరిలో—క్యూన్లెన్ "హతాత్తుగా మీకు కనపడాలని అనుకున్నానండి"—అనుట సమంజసముగా లేదు. ఈ మాట వలన అతని ఉద్దేశ్యము ఏమిటి?—అయినా కథ రసవంతంగానే ఉన్నది. రచయిత శి కాలిదాసుగారికి వా అభినందనములు

ఎం. కె. రామచంద్రరావు (ఖమ్మంమెట్టు)

'అదిమ్మ' ప్రాసిన కథలు చదివి చాలా వారాలు అయింది. ఈ వారం కథ చదివాను. బాగానే ఉంది.

ఎం. ఎన్. రామకృష్ణ (నూజివీడు)

"నరసింహ" కథ వా కెంతో వచ్చింది. ముఖ్యముగా రత్న ఆఖరి గడియల వరకు తనకు జరిగిన అవమానము భర్తతో కూడ చెప్పక ప్రాణములు విడిచినది. అట్టి స్త్రీ తనకు జరిగిన అవమానము తనతోనే మాపుకొన్నది. కాని భర్త యెడల ఉన్న గౌరవము కొంది తను మనోవ్యధకు లోనై క్రుంగి పోయెను. అటువంటి కథ వలన మీయొక్క వక్రలంక కాక, ప్రాసిన రచయితకు కూడా ఎంతో గౌరవం తెచ్చినది.

ఎన్. పార్వతీశ్వరరావు (జిలుమూరు)

సీరియల్ కథలు

'మిమి' కేమలాదేవిగారి 'బంగారు వంజరం' చాలా బాగున్నది. రచయితగారు కథలో, కథన

ఉత్తరాలు

పృథ్వీలో చెలరేగే భాధలను, భాషలను సహజముగా చిత్రించారు.

నరోజాదేవి (కొత్తూరు)

"బంగారు వంజరం" చదువుతూంటే దేశంలో ఎంతమంది కుటుంబాలకు ఇట్లా జరుగుతుందో అనిపిస్తోంది. ఈ వారం వక్రలంక ఒక పాఠసాటు దొర్లింది. అదేమిటంటే రచయితగారు కుసుమ సంసారాన్ని చిత్రీకరిస్తూ కుసుమ బావగారి అనభ్య ప్రవర్తనను మనకి తెలియజేస్తున్నప్పుడు "వెంటనే రాళ్ళు, రాళ్ళు, పెట్టెది అన్నమా, ముచ్చమా రాళ్ళా ఛీ ఛీ, కుసుమా అంటూ ఒక వ్యక్తి దూసుకుంటూ నోలోకి వచ్చాడు. నిర్మల బెదిరిపోతూ నుంచుంది" అని వ్రాశారు. ఇక్కడ నిర్మల ప్రసక్తి ఎందుకు వచ్చిందో! అనలు నిర్మల బదులు కుసుమ ఉండాలి.

ఎ. వి. ఎన్. చలవతిరావు (గుంటూరు)

అవును.

నేనూ - మా రాజుగారూ

"గ్రేడ్ తెల్ల" ప్రాసిన "నేనూ—మా రాజుగారూ" లో, రాజారాంభార్యవైన వివాహం కళ్ళకి కట్టినట్లు చాలా బాగా యున్నది. వ్యాసం ప్రచురించినవారికి ఈ సాతకుని ధన్యవాదాలు.

మాధవి (మార్కాపురం)

కూచిపూడి నాట్యం

'దనరా సంచిక' లో మీరు ప్రకటించిన ప్రత్యేక వ్యాసం 'కూచిపూడి నాట్యం' చాలా బాగుంది. ఆంధ్ర సోదరిమణులు తమ వ్యాసంలో కృత్రిమంగా చక్కగా 'కూచిపూడి నాట్యాన్ని గూర్చి తెలియజేశారు. కాని వ్యాసం మరికొంత వివరంగా ఉంటే బాగుండేదేమో!

ఎన్. సత్యదేవి (పాడరాబాద్)

ప్రీతి ప్రత్యేక ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక చాలా ఆకర్షణీయంగా ఉన్నది. ముఖ్యముగా "కూచిపూడి నాట్యం" అనే వ్యాసం చాలా బాగున్నది. వ్యాసం అందజేసిన ఆంధ్ర సోదరిమణులకు అభినందనలు మీ వక్రలంక ద్వారా తెలుపకరుచున్నాను.

పి. మధుద్ర (ఆత్మకూరు)

చిత్రవ్యక్తులు

మా అభిమాన నటుడు రామకృష్ణను వక్రలంక ద్వారా పరిచయం చేసినందుకు మా సంతోషం తెలియపరుస్తున్నాము.

మోటూరు లక్ష్మి, వెంకట్రావు, రాజా, నంజీవి.

(మామిడివాడ)

స్వాధీనీ లేఖ

ఉత్తర దక్షిణ భారతాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం వివిధంగా 'రిజన్లు' లో చూస్తూ ఉన్నది శ్రీ కృష్ణగారు దీనిని ప్రత్యేక సంచికలో చూపిగా,

వృత్తిగా వ్రాయటం హర్షణీయం. ముఖ్యంగా ఆంధ్రుల అందోళన, ఆవేదనను శ్రీ కృష్ణగారు తమ 20 సంవత్సరముల తరువాత మద్రాస్ సందర్భంలో తెలుసుకున్నదానికన్న ఎక్కువగా అర్థం చేసుకుంటూ రసకుంటూ, ఆయన ఇటు ఆంధ్రం వర్ణనపై బాధుణ్ణి. రైలుపెట్టెల పొరకట్ట వ్రం, రోకర్యం అవసరాలు మద్రాస్ కన్న ఎక్కువగా కావాలని వ్రాసారు వారు నిజంగా. ఈలాంటి వ్యాసాలు శ్రీ కృష్ణగారు ఉత్తర భారతం వక్రలంక వ్రాసి, దక్షిణ భారతం దుస్థితి అక్కడివారికి తెల్పితే—'చదివన్నం తిన్న అమ్మకు మొగుడు ఆకి తెలిద' నే ఉత్తర భారతం వారికి ఇక్కడి స్థితి అర్థమవుతుంది.

రామావా (రాజమహేంద్రవరం)

రాజధాని కబుర్లు

శ్రీ వి. ఎన్. ఎన్. గారు వ్రాసిన రాజధానికబుర్లు శీర్షిక ఇదివాను. వారు జంటనగరములలోని రోడ్ల పరిస్థితి చాలాచక్కగా చిత్రించినారు. వారు చెప్పినది మాటికి నూరుపాళ్ళు సత్యమే. యేదో రోడ్డు నంగతెండుకు! పెక్కటేరియట్ ముందున్న రోడ్డు గతే అట్లా ఉంది. ఆ రోడ్డును మూడు భాగములుజేసి, ఇరువక్రలంక పైకిళ్ళు, రిక్తాల పోవునట్లు, మధ్యలో కార్లు పోవుటకును వివరచారు. (పాడరాబాద్ లో అన్నిరోడ్లు ఇలాగే చేయబడినవి) పైకిళ్ళు, రిక్తాల భాగము ఎట్లున్నదనగా ఆ దారిని పోవునప్పుడు పైకి లును భుజమునకు తగిలించుకొని నడిచిపోయిన గమ్యస్థానము త్వరగా చేరవచ్చును!! రచయిత చెప్పినట్లు ఇలాంటి రాజధానిలో కన్నులనందు పుగా కనిపిస్తాయి!

ఇంకొక ఉదాహరణ:—సీతాఫర్ నుండినుండి యూనివర్సిటీకి పోయే దారి సీసతై న పల్లెదారి! యీ దారిలో భారీవత్తున సీటీబస్సులు నడుస్తూ వున్నట్టి అది కంకరరోడ్డు తప్ప—సీమెంటు, కనీసం తారురోడ్డు కాలేదు. అధికార్థకు తల పు వచ్చినప్పుడు వాలుగుతట్టులు మట్టిపిస్తారు. ఒక ఇల్లువడగానే దాని (రోడ్డు యొక్క) పాగను బయట పడుతుంది! పురపాలక సంస్థకు ఇంత క్రద్ద ఎందుకీ అర్థంకాదు!!

సి. రామ్. ఎన్. (సికింద్రాబాదు)

స.రా.గ.మా.ల

వి. పి. కే రంగారావుగారు మాడరన్ థియేటర్స్ (సీలం) నిర్మించిన (ఆడజన్మ, అత్తింటికాపురం, అన్నా—చెల్లెలు) నిర్మాత పేరు తెలియజేయమని కోరుతున్నాను.

కాత్వల్లి రాజరత్నం (భిక్కుమూరు)

కార్టూనులు

సురేఖగారి రేఖాచిత్రం బాగుంది. అదిజుకు వా అభినందనములు. 'సురేఖ' (పుంగుమూరు)

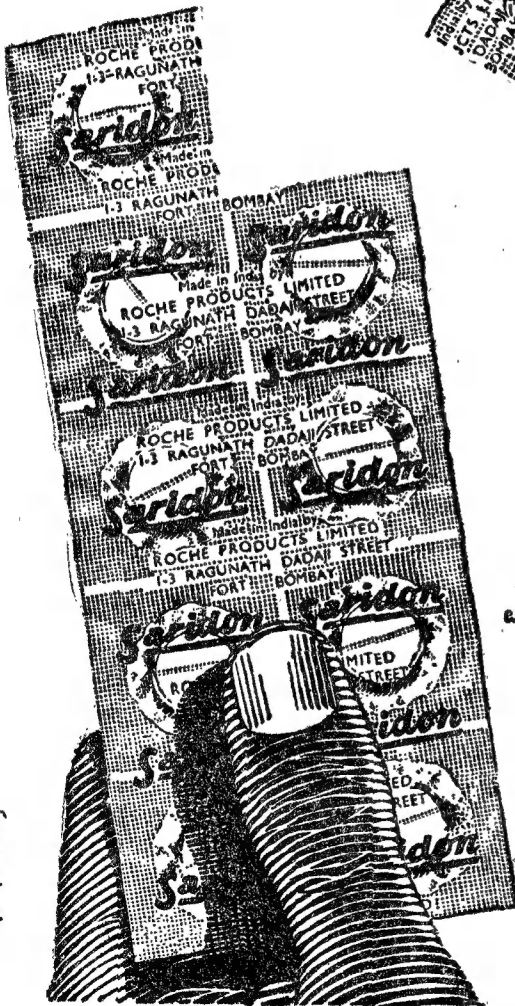
రూప

"రక్తసంబంధం" రివ్యూలో శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు; దేవిక—కాంతారావు; సావిత్రి ఫోటో టీమ్—వక్రలంక అందించిన శ్రీ రూపగార్గి నమోదాకములు
—కె.వెంకటస్వామిరావుపట్నామెట్టు (ఖమ్మంమెట్టు)★

నొప్పులను పోగొట్టుకొనుటకు

సారిడన్

వేసుకొండి!

ఒకే ఒక బిళ్ల చాలును
ఒక విళ్ళు అరేడు 13 వయస్సైనవల

సారిడన్ నొప్పులకు వెంటనే ఉపశమనము కలిగిస్తుంది. అది మూడు విధములుగా పని చేస్తుంది—నొప్పిని పోగొట్టుతుంది. నేడదేరు ముంది మరియు నవోత్సాహమును కలిగిస్తుంది. తలనొప్పి, ఒళ్లునొప్పి, పంటినొప్పి, జ్వరముగా ఉండుట, మామూలు అన్వజ్ఞతల మొ॥ వాటికి సారిడన్ వేసుకోండి. అది త్వరితముగా, విశ్వయముగా మరియు విధపాయముగా ఉపశమనము ఇస్తుంది. ఒక సారిడన్ విళ్ళు పెద్దవారికి పూర్తి మోతాదు. పిల్లలకు $\frac{1}{2}$ నుండి $\frac{3}{4}$ విళ్ళు వరకు చాలును.

'రోడ్' తయారు ఏకైక దిప్తివ్యాపకు: వాల్టాస్ లిమిటెడ్

14/7/77-3322

ఆంధ్రసచిత్రవార్త పత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :
దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

శుక్రవారం : 19-10-62
శుభకృత్ సర్వ ఆశ్రియజనా సర్వ బల ప్రథమ
సంపుటము : 55 సంచిక : 7

స్థాపితము :
1908

అఖ్య సంపాదకుడు :
వేదలెంక శంభుప్రసాద్

సంపాదకుడు :
వేదలెంక రాధాకృష్ణ

ఒక సంవత్సరం చందా
వివరాలు

ఇండియా : రూ. 13.00 ఇతర దేశాలు
ఓడమీద (Sea Mail) రూ. 20.00.
(విమానంద్వారా (Air Mail) : టెటన్,
జర్మనీ, ఇతర యూరోప్, అఫ్రికా దేశాలు-
రూ. 114.00. అమెరికా రూ. 176.50.
ఆస్ట్రేలియా: 135.00.)

విడిపతి : 25 న.పై.
సంవత్సర చందా : 13.0-0.

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము
7. తంబుచెట్టిపేథి, మద్రాసు-1

వర్తమాన పటుడు హరనాథ్.

మనలోమాట

ఈ సంచిక నుండి ఆంధ్ర సచిత్ర
వార్తపత్రిక కొత్తరూపు ధరిస్తోంది!
మేం పరిచయం చేస్తున్న చిత్ర
వ్యక్తులే ముఖచిత్రంలో కొత్త
తరహాలో కన్పించటం పాఠకులకు
ఉత్సాహ హేతువౌతుందనే అనుకుం
టున్నాము.

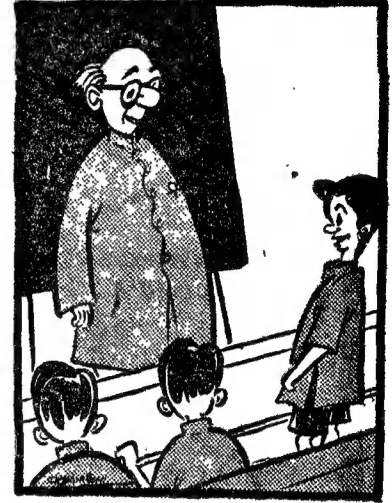
ఆంధ్ర సచిత్ర వార్తపత్రిక పాఠ
కులకు చిరపరిచితులైన శ్రీ బాపూ
ఈ కొత్త ముఖచిత్రాలు రూపం
దించారు.

ఈ కొత్తరకం ముఖచిత్రానికి,
చిత్రవ్యక్తులకు కావలసిన ఫోటోలు
శ్రీ రూపా అందజేస్తున్నారు.

వచ్చేవారం ఆంధ్ర సచిత్ర వార్త

పత్రిక దీపావళి సంచికగా వెలువడు
తున్నది. పాఠకులకు ఈ సంచిక
'మనదుకు మేత'గా వుంటుందని వేరే
చెప్పనక్కర లేదనుకుంటాము.

లోకంపోకడ

"మనదేశంలో, మంచి లాభసాటి వృత్తి
ఏదో ఎవరైనా చెప్పగలరా?"

"మాష్టారు నాకు తెల్పు! అదే!
దొంగరివాణా."

విషయానుక్రమణిక

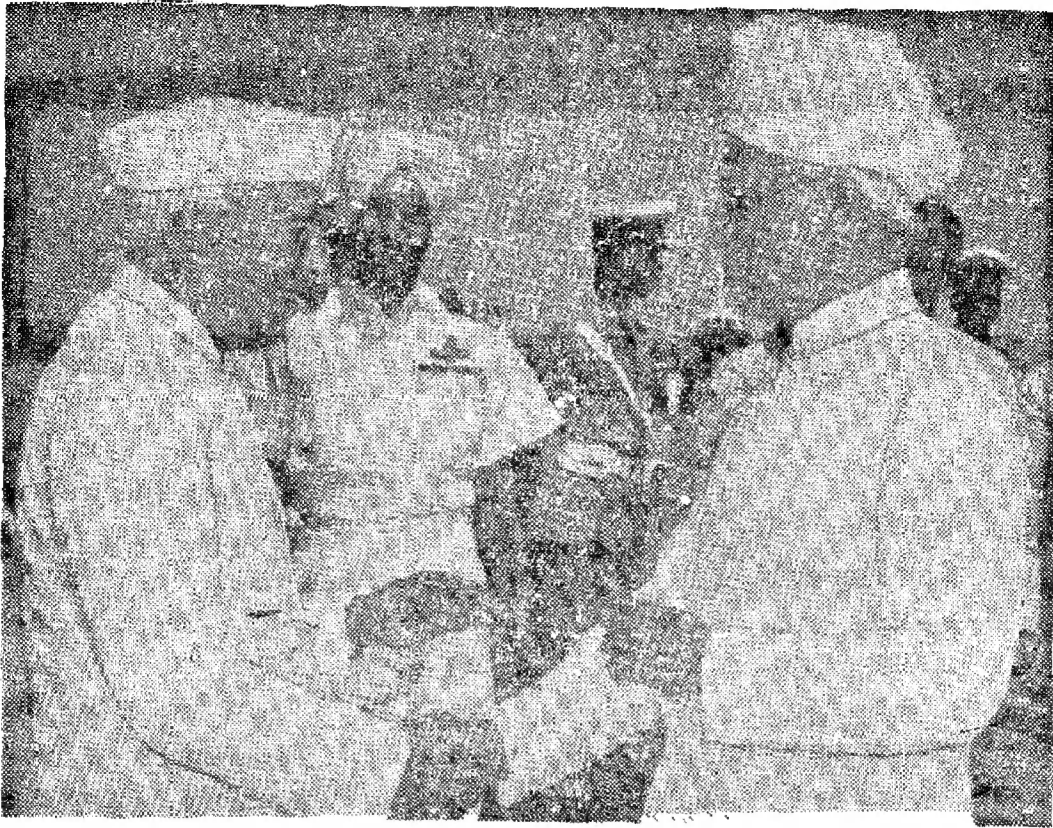
కథలు :

తానొకటి తలిపై	— 24
సీతారామ యుద్ధం	— 32
సీరియల్ కథలు :	
'నేనూ-మా రాజగారూ'	— 9
(గేన్ కెల్సీ కథ)	
పారివంకము	— 16
కుమారి కళ (బొమ్మల కథ)	— 19
వికాసేత్రాలు	— 23
బంగారు వంజరం	— 26

శీర్షికలు - వ్యాసం :

ఉత్తరాలు — 3,	ఉమెన్ కార్నాన్ — 6,
న్యూఢిల్లీ లేఖ—7,	కథకాని కథలు — 8,
ప్రపంచ	ప్రముఖులు—10, చిత్రవ్యక్తులు—11, రాజధాని
కలుర్లు—13, వివిధప్రాంతాల వింతప్రదేశాలు—15,	యువతులూ — ఉదేశాలా (వ్యాసం)— 17,
పనితావాణి—18, మనమూ — మనదేశానికి—21,	నరాగమాల — 25, చదువుల్రావు — 27, వాళ
ఫలాలు—28, హమేషా-తమాషా—31, ఎవరినో	(గేయం)—53, యువప్రపంచం—61, కొత్త
మడికట్టు—63, పిట్టి కథలు—64.	

స్వదేశానికి తిరిగివచ్చిన ప్రధాని నెహ్రూను అభినందిస్తున్న రాష్ట్రపతి డా॥ రాధాకృష్ణన్.

పారిశుధ్య మెరుగని కేంద్ర సచివాలయాలు : క్రిస్టియోదూబారాకు ప్రయత్నించే కేంద్రం శ్రీ కృష్ణ

జ్యోతు మ్యాగిస్ట్రేట్ అంతా గాంధీ జయంతి సందర్భంగా ఉంది. గత రెండేళ్లుగా జరుగుతున్న మూలు కడికే కార్యక్రమంతోబాటు, ఈ నెం 2 నుంచి జాతీయ పారిశుధ్య వారోత్సవం జరుగుతున్నది. ఉదాహరణకు కేంద్ర సచివాలయం టీనుకోండి. దాని గోడలనుంచి ప్రజలకు పరిశుభ్రతను బోధిస్తూ కాగితాలు అంటించారు. ఎక్కడ చూచినా “పారిశుధ్యమే పరమాత్మ” “శాంతి వలననే పారిశుధ్యం మూడో వేరు చేయరానిది” అనే ప్రకటనలే. మళ్ళీ ఇంకోపక్కన ఇది మా కాలాని, కష్టాన్ని తమూ అన్నట్లు 15 ఆగస్టు 1947 నుంచి పేరుకుపోయిన పెంటకుప్పలు తువ్వలుగా పడి ఉన్నాయి.

ఇటీవల ఓ మధ్యాహ్నం కేంద్ర సచివాలయం ఉత్తరపు బ్లాక్ లోకి అలా వదిలివెళ్ళాను. సచివాలయాన్ని కాస్త శుభ్రంగా ఉంచుతున్న వాడే కన్వీనరేడు. అంతలా మెరుగైపోయిందే ఎర్ర రాతిగోడలు మకిం, దుమ్మునట్టి, ఉమ్మి చారలతో, అనవ్వంగా ఉన్నాయి. సైనిక నౌక

దళాధిపతుల కార్యాలయాలకు పోయే మేడమెట్లు మ్యాగిస్ట్రేట్ ప్రభుత్వాలయాలలో ఉండే మురికి తనావికంతటికీ ప్రతిబింబాలు!

అప్పవంగా వచ్చిన పెద్ద పెద్ద భవనాల్లో కాపురముంటూ, తద్వారా భారతదేశం కోసం, ప్రజల కోసం ‘పెద్ద పెద్ద త్యాగాలు’ చేస్తున్న మంత్రి శ్రీమంత్రి లేం చేస్తున్నట్లు? ఆ భవనాలు చూసే మహద్భాగ్యం కూడా కలిగింది నాకు. అలాంటి పెద్ద భవనంతో ఒక్కమడు ఎంతో పరిశుభ్రంగా తళతళలాడుతున్నట్లుండే మంత్రి — కార్యాలయ మందిరం ఎంతో మట్టి కొట్టుకుని ఉంది. ఈ మంత్రిశ్రీమంత్రి, సచివాలయ కార్యదర్శులు, 1947 ఆగస్టు 15 వరకు జరిగినట్లుగానే ఆ తమ పరివరామగుణమైన పారిశుధ్యంపై మనస్సు ఉంచి ఉంటే, కేంద్ర సచివాలయమే మ్యాగిస్ట్రేట్ లా చాలా పరిశుభ్రమైన ప్రదేశంగా రూపొందేది. ఇప్పుడు మన మంత్రులకు వాళ్ళ గదులు శుభ్రంగా ఉంటే చాలు, ఎలాగోలాగా కళ్ళ మూసుకుని గదుల్లోకి వచ్చినదతారు. మన కార్యాలయమంతా

పరిశుభ్రంగా ఉండాలి అన్న నియమం కానీ, లేక సొయిందేన్న బాధ కాని—పాపం—వాళ్ళకు లేవు. అసలు వాళ్ళనని ఏం ప్రయోజనం! తప్పండా కార్యదర్శులదే. ట్రిటివ్ చ. సి. ఎస్. ఆధికారంగా ఎంతో పరిశుద్ధ వాతావరణంలో పనిచేసిన ఈ కార్యదర్శులు పారిశుధ్యం రక్షణమంచి ఇంత త్వరగా ఎలా వ్యతంత్రం పొంది విముక్తి పొందగలిగితా అని ముక్కుమీద వేలేసుకో బుద్ధేస్తోంది! వీళ్ళ తమ అంతరంగిక కార్యవర్మం కార్యాలయాలను కొంచెం వందర్శించివుంటే, ఎక్కడ పడితే అక్కడ ఎలా మురిక్కాపాలు తయారైందీ తెలుస్తుంది.

పనిలో పనిగా ఈ వందర్శం సర్వత్ర నిరాయుధీకరణాన్ని కోరుతూ నిరాయుధులు జరపటానికి, చక్కగా ఉపయోగపడింది. గతవారంతో రాజధానికి తిరిగి వచ్చిన మన ప్రధాన మంత్రి ఒక ప్రసంగంతో శాంతిశాముకమైన భారత దేశంపై చేసినా ఎలా దురాకముణ కొనసాగించి శ్రవణారణకు ఎలా రెచ్చగొడుతున్నదీ వివరించారు. శోచనీయమైన విషయం ఏమిటంటే భారత — 59వ పేజీ చూడండి

కథ-కాని-కథ

సీతారాముడూ
(మొదటి బహుమతి)

మా ఇంటికి రెండో ఇంట్లోకి కొత్తగా ఒక కుటుంబము కాపురము వచ్చింది. ఆమెకి ఒక గేదె ఉన్నది.

మా ఇంట్లో ఒక పోర్ననులో ఉన్న ఆయన పేరు సీతారాముడు, టాక్సీ డ్రయవరు. బాగా ప్రౌఢు పోయి రాత్రి పచ్చి తెల్లవారి ఎనిమిది అయ్యేవరకూ నిద్రపోతూ ఉంటాడు. అతనికొరకు ఎవరో తరచు వస్తూఉంటారు. తెల్లవారుజామున సీతారాముడూ, సీతారాముడూ అనుట వినిపించి, ఎవరూ? ఎవరండీ అంటూ, బయటకు వచ్చాడు. ఎవరూ లేరే అంటూ లోపలకు వెళ్లాడు. మళ్ళీ అలాగే వినిపించినది. విసుగుతో "సీతారాముడూ, సీతారాముడూ అంటారు. ఎవరూ కనిపించరే" అన్నాడు. మేమంతా ఈ సంగతిని వింటున్నాము. ఇంతలో ఆమె 'నేనేనయ్యా' అంది.

'ఎందుకు విచిత్రం?' అన్నాడు. 'నిన్ను కాదయ్యా! మా గేదెని. దానిపేరు సీతారాముడు. నేనల్లా పిలచుకుంటాను బాబూ! నీపేరుకూడా సీతారాముడేనా?' అని ఆమె అంటూంటే అతను నిద్రమత్తుపోయి నవ్వుకున్నాడు. మా కందరకూ కూడా నవ్వు ఆగింది కాదు. చ్చరి

రోజూ ఆమె 'సీతారాముడూ, అంటూవుండటం' ఈయన, ఆ, అనటం పరిపాటయింది.

చై. కంకర్, (బందరు)

కింకర్తవ్యం!

(రెండవ బహుమతి)

నేను మూడవఫారం చదివే దినములలో మద్రాసులో గోపీ అనే విద్యార్థి ఉండేవాడు. వాడు భలే తుంటరి. ఒకనాడు మా తెలుగుటీచర్ 'కర్తవ్యం' అనే పాఠం బోధిస్తున్నాడు. స్త్రీల కర్తవ్యాలు స్త్రీలు, పురుషుల కర్తవ్యాలు పురుషులు తెలుసుకొని, వాటిని ఆచరించుతూ ఉండాలని చెప్పుతున్నాడు. ఇంతలో గంట కొట్టారు. కానీ మాస్టరు రేమో గంట వినపడనట్లు పాఠం చెప్పతూ పోతూ 'కర్తవ్యం' అనే మాట ఉపయోగించి ఒక వాక్యము చెప్పమని మా గోపీని అడిగాడు.

వాడు వెంటనే, లేచి, "బెల్ కొట్టగానే క్లాసులోనుంచి లేచి బయటకు వెళ్ళడం మన కర్తవ్యం" అన్నాడు.

ఎస్. ఎల్. నర్సయ్య (కడప)

ఉండు బాబూ!

(రెండవ బహుమతి)

నేను మా ప్రక్కంటి తాయారమ్మగారికి అప్పుడప్పుడు ఉత్తరాలూ గ్రటా రాసిపెడుతూ

వుండేవాడిని. ఆవిడ నా చేతనే వ్రాయించుకునేది. అలా రాయించుకున్నప్పుడల్లా - లడ్డూలో, కజ్జికాయలో - షకోడీలో ఆవిడ ఇంట్లో ఏమివుంటే అది పెడుతూ వుండేది.

ఒకరోజున, ఆమెనాచేత ఉత్తరం వ్రాయించుకుని లోనికి వెళ్ళింది. మామూలు ప్రకారం ఏదో తినుబండారం తెచ్చిపెడుతుందని సావిట్లోనే కూర్చున్నాను. ఎంతసేమాకీ ఏమీ పెట్టలేదు సరికదా! ఆవిడ లోపలినుంచి సావిట్లోకే రాలేదు.

వెళ్ళిపోతున్నానండి అన్నాను. "ఆఁ వుండు బాబూ!" అంది లోపలి నుంచే. ఉండమంటున్నది కదా! ఏదో తెచ్చిపెడుతుందని మరో పావు గంట కూచున్నాను. ఆవిడ రానే లేదు. నేపెడుతున్నా బమ్మగారూ అన్నాను. ఆఁఁ ఉండు నాయనా! అంది. ఓహో ఏదో తెస్తుంది. ఎందు చేతనో ఆలస్యం అయివుంటుందని మరో అరగంట కూచున్నాను. ఆవిడ రానేలేదు. ఆలస్యం అయిపోయింది వెళ్ళిపోతానండి అన్నాను. ఆఁఉండు బాబూ అంటూ వచ్చిందామె. ఇంతసేపూ మీరు ఉండమన్నారనే వున్నానండి అన్నాను. అదా! ఉండుఅంటే వెళ్ళిరా అని అర్థంరా బాబూ! ఇవ్వాలే ఏమీ తినుబండారాలు లేవురా! అంది నవ్వుతూ.

వెల్లెదత్త (తేయూల (హరి)★

నేనూ-మారాజుగారూ

* శ్రీ సక్తి *

రైస్ రాజ్ మొనాకోకు మకుటనున్న మహారాజే అయినా, వెనుకటి రాజులకు పుల్లే మూర్తి త్వరూ, దర్పం, మొండి వట్టుదల చూపడు. వెజలకు సుఖం ఏ మార్గాల కలుగుతుందనుకుంటే చాటిని తనే అనుసరిస్తాడు.

మొనాకో (వెజలు సంస్కార సంస్కృతులు
అంగ్రసాహితులంసా

కలిగి, అభివృద్ధి పొందే తీరుతోనే అతని రాజ్యాంగ పథకాలన్నీ ఉంటాయి.

రాణి, రాజు-ఇరువురూ కూడా మొనాకో కొక ప్రత్యేకతను, ప్రశస్తిని తేవాలని ప్రయత్నిస్తారు. మాన్ ట్రాక్లో 'వోపెరా హోనో'లో జానపద ప్రదర్శనలను వారు ప్రోత్సహించారు.

1950 నం. లో రైస్ రాజ్ ఉత్తమ సాహిత్యానికి సాటివా 2000 దాండ్ల బహుమతులిచ్చే

కళకాన్ని అమ్మకరించాడు. తొలిసారిగా ఈ బహుమానం అందుకున్న రచయిత జాబియస్ గ్రేస్ (అమెరికాలో జననం).

గ్రేస్ రాణి అయిన తర్వాత ఆధికారయుతంగా 1956 వ నం.లో మార్చెట్ బ్రియన్ అనే రచయితకు అవార్డును ఇచ్చింది.

రాజా ప్రారంభించిన సాహిత్య బహుమతుల పథకం లాంటిదే, పంగీతంలో రాణి ఒకటి ఏర్పాటు చేసింది. రెండు మూడు గంటలపాటు సాగే ఉత్తమ పంగీత కావ్యానికి ఆమె భరమైన 2000 దాండ్లు ఇస్తారు. ఇలాంటివే మరెండు అవార్డులలో కలిపి రాణి భరమైన 6000 దాండ్లు ఇస్తారు.

మొనాకోలో సాహిత్యానికి వైసే అభివృద్ధిని వివరితంగా చేస్తున్నారు. పది-పన్నెండేసి అంతస్తుల మేడలు కడుతున్నారు. చాలా కట్టారు కూడా. కొండలు తొలిచి మైలుపుర పైగా పొడవుగా ఉండే సారంగం తవ్వకున్నారు. దీనిగుండా వేసి రైలుమార్గం ఇటలీ, ఫ్రాన్స్ ల మంచి వచ్చే దిశకుంది.

ఈ సారంగం తవ్వడంనల్ల వచ్చే కొండరాయి నంతా నమ్మదతీరాన పోస్తున్నారు. అవిధంగా ఏర్పడ్డ 20 ఎకరా జాగాలో చాలా చక్కని పార్కు నిర్మించాలని సంకల్పం. ఆ జాగాలో ఇంకా 'విల్లాలు' నిర్మించవచ్చును.

మొనాకోకు గల ప్రధానమైన ఆదాయంతో చిలాన యాత్రికుల మంచి వచ్చేది ఒకటి.

అది గ్రేస్-రైస్ రాజ్ వివాహంనల్ల మరొకగా ఎక్కువైందనే చెప్పాలి. గ్రేస్ పెళ్లయిన ఏడాది 1956 వ నం. లో ఈ లాంటి 18072 ఉంటే అదివరకు ఎప్పుడూ 10671 దాటలేదు. అలాగే చిన్నచిన్న పరిశ్రమలు కూడా మొనాకోలో చాలా ఎక్కువయ్యాయి.

ఈ రాజ్యం ఆదాయంతో ఐదు శాతం మాత్రం కాపీనో ద్వారా, గోల్డ్ క్లబ్ ద్వారా వస్తుంది. సేల్సుటాక్సు ద్వారా వచ్చే ఆదాయం రెండుముప్పాళ్ళ శాతం ఉంటుంది. మొనాకో స్టాంపులు అంటే ప్రపంచం మొత్తంమీద 'స్టాంపులు' సేకరించేవారు చుర మోకా చదివే తుంటారు.

రాణి, రాజు కూడా అన్నీ ఎంతో చక్కని పథకాలు చేసుకుని కాని చేయరు. సాధారణంగా వారికి సంవత్సరారంభం 'సెప్టెంబర్'లో ఉంటుంది. అక్కణ్ణి మొదలు రాణిగారికి విందులనీ, వినోదానీ చాలా పాట్లీలుంటాయి. ప్రారంభోత్సవాలు, అతిథినత్కారం లాంటి బాధ్యత లుంటాయి.

శిక్షాకాలంలోను, వసంతకాలంలోను ముమ్మరంగా పనులుంటాయి గ్రేస్ కు. ఆమె ఆ సందర్భంతో ముప్పదేవ పారినకు ఏ దియ్యేట్ కేసా వెక్తాంటుంది కూడా.

సైబరీలో రాజదంపతులు స్వీడ్లర్లాండుకు వెళ్లారు. అక్కడ వారు బాలుగైరు వారాలు పోయిగా గడుపుతారు. అప్పుడప్పుడు రాణి ఆమె రికా వెళ్లొంటుంది మ్యూజియాక్ కు గొని, 57-వ జేతే మూడంది

ప్రపంచ ప్రముఖులు - 18

క్రొమోమోతెస్యటా ఈమధ్య(1961ఆగస్టు 15 న) పదేళ్ళ కారావాసం, ప్రవాసం తర్వాత విడుదలై నాడు. కెన్యాలోసాగిన మావ్ మావ్ దౌర్జన్య ఉద్యమానికి ఆయనే నాయకుడని బ్రిటిష్ అధికారులు అనుమానించి 1952 లో అరెస్టుచేశారు. అప్పటికి ఆయన వయస్సు 50; అప్పటికే కెన్యా ఏకైక నాయకుడుగా కెన్యా పేర్ల పేరు సంపాదించు కున్నారు.

కెన్యాటా ఆసలుపేరు క్రొమోమో వా స్లెన్జీ. ఆయన చాలాకాలం బ్రిటన్ లో వున్నాడు. బ్రిటిష్ పనితనం పెండ్లాడాడు. వారికి ఒక కుమారుడు.

బ్రిటన్ లో వున్న 13 ఏళ్ళ లోనూ కెన్యాటా అభిలాషికా యూనియన్ ను స్థాపించడానికి చాలా కృషి చేశాడు. ఇప్పుడు కూడా అభిలాషికా సమాఖ్య నిర్మాణమే పరమాశయంగా పని చేస్తున్నాడు.

ముఖ్యంగా తూర్పు ఆఫ్రికా ప్రాంతాలన్నిటినీ కలిపి ఒక సమాఖ్యగా ఏర్పరచకపోతే, లాభంలేదని ఆయన అభిప్రాయం.

ఇది కెన్యాలోనే కొందరికి ఇష్టంలేదు. అక్కడి రాజకీయ పక్షాలు కొన్ని ఈవిషయంలో ఆయనను వ్యతిరేకించి పనిచేస్తున్నాయి.

ఏమైనా కెన్యాటా ఔననకుండా కెన్యాలో ఏపనీ జరగదనే చెప్పవచ్చు! కారణం: ఆయన పుట్టిన కికుయు (ఆఫ్రికన్) జాతి అక్కడ అధికంగా వుంది. ఆజాతి మంచి పలుకుబడి గల్గిందికూడా. కాబట్టి కెన్యాటాను ఆయన జాతినికాదని కెన్యాలో ఏమిజరిగినా అట్టేకాలంనిల్వదు. అందుకే ఆయనతో తగాదా పడేవాళ్ళు కూడా (ఆఫ్రికన్లు) ఆయన్నే నాయకుడుగా అంగీకరిస్తూ వుంటారు. కెన్యా భవిష్యత్తు కెన్యాటా మీదే ఆధారపడి వున్నదంటే అతిశయోక్తికాదు. ★

చిత్రరంగాని కలిగిన రబ్బరు బంటిట!

భాటా: రూప.

అదృష్ట వరనాథ్ హరనాథ్

సముద్ర తెరలూ ఉన్నట్లున్న లేస్తున్నాయి. ఆకాశానికి ఆగ్రులు హస్తమైయు; అందుకేలేక అంతలోనే దభిమని కూరిపోతున్నాయి. సముద్రపు ఒడ్డున వల్లగా వీస్తున్న పిల్లగాలంతో ఆడు మంటున్న పారవాఫ్ ముప్పు కూడా అట్లాగే ఉంది. తనలో లేస్తున్న ఉపాలకూ, ఈ అం రకూ ఏమీ భేదంలేదు! ఈ అంల కలయా, రస కలయా ఒకలాగే ఉన్నాయి. సముద్రం మీదగా పారవాఫ్ తన దృష్టిని చాలా దూరం సారిం దాడు. పైన ఉన్న ఆకాశమూ, క్రింద ఉన్న నీరూ ఎక్కడో—కలుసుకుంటున్నాయి. ఐతే, ఆకా శాన్ని అందుకుందామన్న సముద్రపు ఉపాలు అక్కడ నిజమైన నాయువుమాలి అంతలోనే అతను చిన్నగా నవ్వుకున్నాడు. అది కేవలం ద్రవం! ఆ రెండూ ఎప్పుడూ కలుసుకోలేవు. దృష్టి చేస్తున్న అనేక మోసాలలో ఇదొకటి! అబద్ధాన్ని నిజంగా చూపించగలిగే సామర్థ్యం ఒక్క దృష్టికే ఉంది.

అంధసచిత్రవారపత్రిక

ఐతే దూరంగా కనిపిస్తున్న తన కంటు కూడా కల్లలే నవ్వుమాల! దూరంగా ఉన్న కొండ లన్నీ నువ్వుగానే కనిపిస్తున్నాయన్నమాట! ఈ 'నీనిమా ఛాన్సు' కూడా ఇంతేనా?—నీనిమా ఛాన్సే కాదు.—ఏ ఛాన్సుయినా అంతే. బి. బి. చరీక్ల రాసి, చచ్చిన పారవాఫ్ మెద డులో చాలా భావాలూ—చాలా ఉపాలూ—చాలా ఉద్దేశాలూ—తెరలు తెరలుగా, అంలు అంలుగా లేవ సాగాయి. నీనిమాలో వేషాలు వెయ్యాలని అతను ఆశించాడు. అది సాధ్యంకావాలే ఆకా శంలో ఎగరాలని ఆశించాడు. ఎయిర్ పోర్టులో ఉద్యోగంవెయ్యడం అంటే ఎంత ఇష్టం ఉందో—నీనిమాలో వేషం వెయ్యాలన్న ఇష్టమూ అంతే ఉన్నది. కనుమూపు మేరలో ఉన్నట్టే కని పిస్తున్న 'నీనిమా ఛాన్సు'—నింగి వేలా కలిపినట్టు గానే కనిపిస్తున్నది. ఎయిర్ పోర్టులో ఉద్యోగం అంటే—పెద్దవాళ్ళకు ఇష్టంలేదు. పెద్దవాళ్ళ ఇష్ట వ్రాసే సదుచుకోవాలంటే—తాము ఇంకా

పై చదువులు చదివాలి—ఏ అసిస్టెంట్ కాపాల్ తనకు ఆ ఆలోచన లేదు; అసీసు ఉద్యోగమేద అనలు అశలేదు! విమానదళం ఎంత ప్రమాద మైనదో, నీనిమా కూడా అంత ప్రమాదమైనదే ను! పెద్దలు ఉద్దేశిస్తున్నారు. తను ఉపాస్తున్న ఈ రెండు ఉపాలలోనూ ఏ ఒక్కదాన్ని కూడా పెద్దలు అంగీకరించడంలేదు!

పారవాఫ్ చిరాగ్గా, చింతగా, కంతగా ఇసుకలో చాలాడు. అవతలి ఆ సముద్రం ఎంత అల్లకల్లో లంగా ఉందో—ఇక్కడ అతని మనమూ అంత అల్ల కల్లోలంగానే ఉన్నది. ఎటు మొగ్గుటమో, ఏం తేల్చుకొనటమో అంతు చిక్కటంలేదు పెద్ద వాళ్ళమాట జవదాలరానిదే! అయినా—అతని మన సుకు ఇష్టంలేని వనిని ఎన్నాళ్ళని చెయ్యాలంటు రాడు? మానసికంగా అతనికి తృప్తి ఎక్కడ ఉంటుంది?

అతను లేచాడు—వోళ్ళంతా దులుపుకొన్నాడు... నీనిమా ఛాన్సుకు వెతుక్కుందామని జయశ్రీ రాడు. దొకితే దొరుకుతుంది—లేకపోతే నైమానిక దళంలో చేరవచ్చును అనుకున్నాడు.

నీనిమా ఛాన్సు రావడానికి అతనికి ఎంతో కాలం వట్టలేదు. ఆ 'ఛాన్సు'—మాల పట్టుకుని— ఎప్పుటన్నదో నిరీక్షిస్తున్నది. ఆ ప్రాంతాలకు పారి నాఫే రావటమే తదపు—అతని మెదలో ఈ హారల వెయ్యాలని మాస్తున్నది. కొద్ది రోజుల్లోనే అతను అటు వచ్చాడు—నీనిమా ఛాన్సు అతన్ని పరించింది!

నవశక్తివారు 'మా ఇంటి మహాకృష్టి' తీస్తున్నారు. ఆ చిత్రంలో ఉన్న యువకుని పాత్రకు కొత్త అబ్బాయిని వేసుకుందామన్న ఆలోచన వాళ్ళకూ ఉన్నది. ఆ చిత్రానికి కళాదర్శకునిగా వని చేస్తున్న మారపుకు పారవాఫ్ తారనవచ్చాడు.

—49 వ పేజీ చూడండి

విజిత ప్రొడక్షన్స్ వారి "నాదక కేమరా"లో
కెప్టెన్ ర. జి. శ్రీ.

గృహిణులు

ఝులక్ ను మెచ్చుకుంటున్నారు

హే, బట్టలు ఎంత మెరిపే ఝులక్! ఎంతా నీకు ప్రేమపడుతున్నావు.

అహ, క్రమకాదు నా అదృష్టం అనాలి. ప్రత్యేక విధానమున తయారైన ఒక కొత్త సబ్బును వాడుచున్నాను.

అంటే ఏమిటి?

ఏమిటనగా, ఈ సబ్బు త్వరలో నమ్మద్దిగా నురుగునిస్తుంది. అది చాలా బట్టలను ... ఎంత మెరిపే తల్లిగా ... నిర్దిష్ట కులభంగా వుండుతుంది.

ఝులక్, ఈ కొత్త సబ్బు చాలా బాగుగా కులభపరుస్తుంది, అతేడా చేసు కవిపెల్లెను.

అది సరిగా పోమాన్య బాదు సబ్బులకంటే, ఎక్కువగా చాలా కాలము నిలవుంటుంది, అంతకంటే ఇంకేమి కావాలి!

చేడే నేను ఈ సబ్బును కొనాలి. దాని పేరు ఏమిటి?

జ్ఞాపకముంచుకో, అది ఝులక్, నీకు మరి ఎక్కువ హామీ ఏమిటనగా, దానిని బజార్లలో అమ్మకము చేయుచున్నవారు, చూడదర్శక సంస్థ. గోద్రెజ్, సబ్బులలో ఉత్తమ నామము.

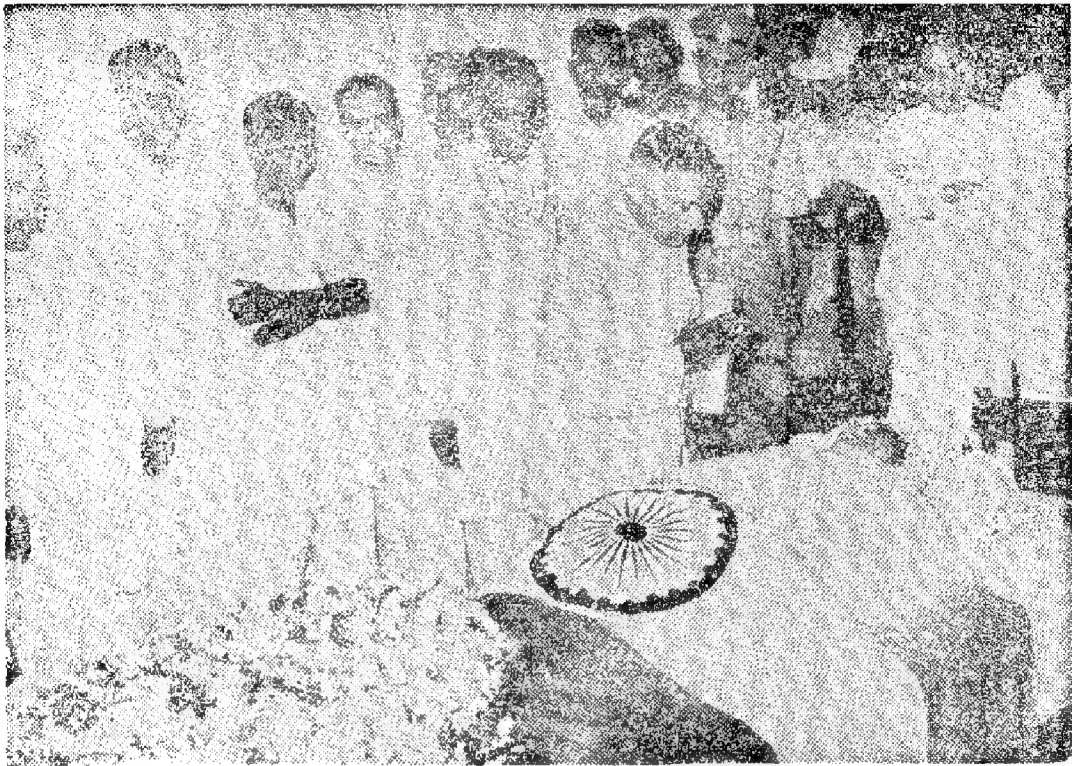
ఉదాహరణ: ప్రతి ఝులక్ సబ్బుతో ఒక మనోహరమైన దువ్వెన

Godrej

గోద్రెజ్

ఉత్పత్తి

ZA 48-52 (1971) TEL

కృష్ణియ వ్యవసాయ భాగం చూపించే ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నరు శ్రీ ఎ.గడ్డ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నంజీకాశి శ్రీధాంజలి సమర్పించుచు క్రింది.

కావరాని కబుర్లు

రైతుకు వెన్నుపోటులాచి భూమిశిస్తు చట్టం: విచక్షణ లేని పన్ను అవిధానం

పల్లవర్ష ప్రణాళికలు ప్రజలకోసం పుట్టి, కాదు, ప్రజల్ని బలిదేయటానికి ఈ ప్రణాళికలు అవలంబించాయో అనే ప్రశ్న లేవనెత్తారు ఆంధ్రప్రదేశ్ కిసిర్ ఎమ్మెల్యేల వారు.

విరి రాలూకు కావ్యమంద విందు వారు, శ్రీ గౌరవ పుష్కరి న అందవూ ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నర్ గారికి, ఎమ్మెల్యేలకి దర్శించి, అద న్న భూమిశిస్తు చట్టాన్ని ఉపసంహరించుకో పున ఆదేశాలును ద్వారా అవ్వాలని విమతి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి కృష్ణమూర్తికి తెలియజేసింది.

1. ప్రణాళిక ఎటువంటిదానికీ చట్టం అవ సరే! అయితే జీతావృత్తిపై శైతాంగాన్ని లూ బారం మోపుతుంటే కేవలం ఆదాయం, లాభం, అనుబంధం.

2. ప్రణాళిక లోని, అదనపు అప్పుల ద్వారా, పన్నుదాతగా, విదేశాల్లోంచి ముఖ్యమంత్రి కృష్ణమూర్తికి తెలియజేసింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలపై

యోగం అయిందా? పరిపానా అసమర్థతలన, అందగొండితనం వలన, ఆధనంలో యింత వ్యర్థ మయిపోయిందో తెలుసుకోవాలి. చేతిలోపున్న డబ్బును దుబారా ఖర్చుచేస్తూ, ఇంకా డబ్బుకోసం పన్నులు వెయ్యటం సమర్థవీయం కాదు.

3. ప్రభుత్వాదాయానికి గొప్పల పెట్టుగా దానించిన, మద్యనిషేధ చట్టంవలన, ప్రజలలో నైతిక పతనం యేర్పడుతుంది. చాటు మాటుగా వెయ్యవలసిన పన్నులను చేరుకుంటూ అదనపు ఆదాయం తెలుసుకుంటూ వున్నారు. ఈ చట్టంవలన అశించిన ప్రయోజనం రాలేదు. పైగా గృహకర్తలూ యెక్కువయ్యాయి. ఆరోగ్యనా చెడిపోతోంది. వచ్చే ఆదాయాన్ని పోగొట్టుకుంటూ యీ పాపకరమైన నిధిని అవలంబించువారే యేమి?

4. వీసన్న విధించాలన్నా, దానివివరశక్తిగల వాడి మీదనే మోపాలనే ప్రాథమిక న్యాయాన్ని మ్న

రించి, రైతులమీదే పన్నులువేయటం కోరికా మైన విషయం.

5. భూమి 'పీరింగ్' చట్టాన్నివసరించి అయిదుగురు గం కుటుంబానికి 3600 రూపాయల ఆదాయానికి (పాళీరా) మించని భూమి గరిష్ఠ పరిమాణంగా నిర్ణయించినప్పుడు, తంకొక 60 రూపాయలవంటి మించు (నెలకు). అలాంటి రైతులమీదగా యీ దా?

6. ముగ్గురుకుంటే యెక్కువగా వున్న కుటుం బాకి, రాబడి వచ్చు విధించడానికి కూడా పాళీరా 3600 రూపాయల ఆదాయం గరిష్ఠ పరిమితి వున్నది. ఇతర రంగాల్లో వున్న వంటకర్తలే రైతాంగానికికూడా యింతకు వర్తింపజేయరు?

7. ప్రభుత్వంవారు, ఈ అదనపు డబ్బు చట్టాన్ని సమర్థిస్తూ, మారు కారణాల చెప్పారు. మొదటిది, దాగ్గం భూలు భాగా పెరిగాయి; రెం డోది, భూమి ధర కూడా యెన్నోరెట్లు పెరిగింది. —రి2వ పేజీ చూడండి

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికలో ప్రకటనలు
మీ వ్యాపారాభివృద్ధికి తోడ్పడుతాయి

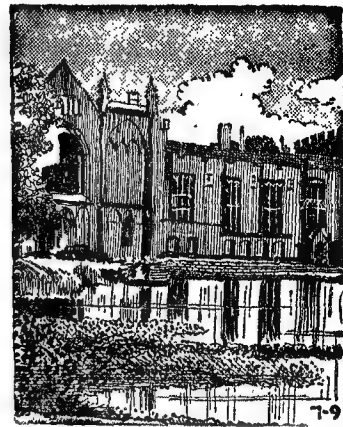
బిస్కెట్ వారి అసలు
సిల్క్ చీరె ధరించి
మారెంత అందంగా
కనబడుతున్నారు!

జార్జెట్, షిఫాన్, మెత్తని సిల్క్ లో కూడా లభిస్తాయి

బెంగళూరు ఉల్టెస్, కాటన్ &
సిల్క్ మిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్
అగ్రహారం రోడ్డు, బెంగళూరు-2
బిస్కెట్ & కంపెనీ (మదరాసు) లిమిటెడ్ వారి గా

JWT 811/55 1749

మహాకవి బైరన్ ఇల్లు "న్యూప్రైడ్ ఆఫ్."

తొలినాటినుంచి వుంటున్న వాటిలో తగాదాపడకుండా అమెరికానుంచి తెచ్చివేసిన సిందూరపు చెట్టు నవాజీవనంచెస్తూ ఇంగ్లాండ్ లోవున్న షేర్ వుడ్ అరణ్యంలో పెరుగుతూవున్నాయి. పురాణ కథల్లో అతిశ్రద్ధ తెచ్చుకున్న ఈ అడవి అందాని పెంపొందించేందు కని అమెరికన్ సిందూరపు వృక్షాలను పెంచుతున్నారు. ఎంతో లావుగా బాదుగా కనిస్తున్న ఇంగ్లీషుజాతి సిందూరపుచెట్టుకు చుట్టుపక్కలున్న ఫ్యాక్టరీలు వాట్లాంచినచ్చే పొగవల్ల పెరుగుదల ఆగిపోయింది. అమెరికా జాతిచెట్లు మాత్రం, వాతావరణం అంత అనుకూలంగా లేకపోయినా, బాగా తొందర తొందరగా పెరుగుతాయని ఆ అడవి అజమాయిషీ చేసే అధికార్ల నమ్మకం.

కొన్ని వందలాది ఏళ్లుగా రాబిన్ హుడ్ స్వస్థలంగా పేరుపొందిన ఈ షేర్ వుడ్ అరణ్యాలపైన మానవులు అధికారం, ఆక్రమణం పాగిస్తున్నా ఆ అరణ్యాలు ఇంకా పచ్చ పచ్చని చిక్కని చెట్లలో కన్నుల పండువా వుంటున్నాయి. అయితే చరిత్ర ప్రసిద్ధివీరుడు, బందిపోటు రాబిన్ హుడ్, ఆతని అనుచరులు ఫలానిచోట తిరిగిఉంటారని అనుకున్న ప్రాంతంమాత్రం ఇప్పుడు కనపడదు. ఒకప్పుడున్న పెద్ద పెద్ద వృక్షాలకు చిహ్నాలుగా, ఉన్మని ధ్వనిచేస్తుండే సిందూర వృక్షాలు మాత్రం కనిపిస్తాయి.

ఇంగ్లాండులో పరిశ్రమలు ఎక్కువగావుండే నాటింగ్ హామ్ షైర్ దగ్గర సుమారు 100,000 ఎకరాల వైశాల్యంలో ఈ షేర్ వుడ్ అరణ్యాలు వున్నాయి. నాటింగ్ హామ్ షైర్ ను ఉత్తర భాగాన వున్న అరణ్యాలలో కూడా రాబిన్ హుడ్ అని అనుచరులూ వీరోచిత సాహసిక కృత్యాలు చేసినట్లు చెప్పకుంటాడు.

9 వ శతాబ్దంలో స్థాపించబడిన నాటింగ్ హామ్ పట్నం ఈ రోజుకు కూడా ప్రాచీన సంస్కృతికి నడవ ప్రతిబింబంగా వుంది.

ఆ సగరానికి ఎగువలో ఉన్నతమైన కొండమీద ఉండే దుర్గం అన్నిటికన్న ముందే ఇట్టే ఆకర్షిస్తుంది. దాని 1697 లో నిర్మించారు. ఇప్పుడది స్థానిక మ్యూజియంగా ఉపయోగపడుతోంది.

నాటింగ్ హామ్ షైర్ కు షేర్ వుడ్ అరణ్యాలమధ్య రోడ్డుమీద "న్యూప్రైడ్ ఆఫ్" అనే ప్రముఖ ప్రదేశం వుంది. బైరన్ మహాకవి ఆ యింట్లో జన్మించాడు. ఏ శారణం వల్లనో ఆ మహాకవికి ఆ యిల్లం శీత ఇష్టమున్నట్లు లేదు. ఇంటిచుట్టు ఉన్న చెట్లు సరికించటంలాంటి పనులు చేస్తూ ఆ భవనాన్ని ఎంత పాడుచేయాలో అంతా చేశాడు. కానీ ఆ ప్రాంతం, ఆ పరిసరాలు ఎంతో అందంగా, కన్నులపండువుగా ఉంటాయి; ఆ మహాకవిని క్షమించుకోవడానికి సమర్థులు!

ఇక్కడి ప్రజల్లో రాబిన్ హుడ్ అన్నా ఆతని అనుచరులన్నా ఎంతో నమ్మకం వుంది. పురాణ వ్యక్తిలాంటి ఆబందిపోటుకథను నమ్మకం లేనట్లు ఎవ్వరైనా పల్లెత్తుమాల అన్నా ఇక్కడి ప్రజలు నహించరు. రాబిన్ హుడ్ కథ పూర్తిగా చారిత్రకమైన వృత్తాంతమని చెప్పలేక పోయినప్పటికీ, ఆధారాలు లేవని మాత్రం కొట్టివేయలేం.

రాబిన్ హుడ్ కాలంలో ఈ షేర్ వుడ్ అరణ్యం, రాజుల వేటకుగాను ప్రత్యేకించి వుంచి అందుకు సంబంధించిన శాసనాలు చేసేవారు.

ఈ ప్రాంతంలో అక్రమంగా ప్రవేశించి అందులో చెట్లు చేమగాని, గడ్డిగాములను గాని ముట్టుకుంటే కఠిన దండన విధించేవారు. రాబిన్ హుడ్ కాలమనిచెప్పే 1160 లోనే ఇలా అక్రమ ప్రవేశ విచారణలు జరిగినట్లు చాలా దాఖలాలు ఉన్నాయి. రాబిన్ హుడ్ 1247 లో చనిపోయాడనీ, ఆతని సమాధి యూర్క్ షైరులో ఉందనీ అంటారు. కాని చాలామంది వ్యతిరేకులు, పేదలకోసం ధనికులను దోచిన ఆ బందిపోటు రాబిన్ హుడ్ కథ బాలెట్లనుండి ఆకాలంలోపుట్టిందే గానీ వాస్తవం కాదంటారు. ★

హరివంశము

ఉజ్జయినీపర్వం-1

దారుకుడు ఉజ్జయినీకివచ్చి రెండుదినములైనది. ఆ రెండు దినములలోను మహారాజు జయతేను నకును, వానికిని పెద్ద స్నేహమైనది. ■ రెండు దినములలో వామాక్షికిని, మిత్రవిందకును కొన్ని జన్మల స్నేహము పునరుద్ధరింపబడి, క్రతలేక ప్రవర్తించబడినట్లు ఉన్నది. ఇక్కడ రాజాధిదేవికి ఒక్కటే విచారము. ఆమెకు ఇద్దరు పుత్రులు. ఒకడు విందుడు, మరియొకడు అనువిందుడు. వారికి తన మేనభావయన్నచో ఇష్టములేదు. మహారాజు ఈ విషయమును తనతో నప్పుడప్పు డిట్లును గూడ యున్నది.

“ఓసి ! రాజాధిదేవి ! ఒక్క కుంతిమహాదేవి తీసివేయుము. తక్కిన మీ అక్కా పెల్లెండ్రు మగబిడ్డలను కన్నాకే ! మరియు ఆమె దత్తు పోయినది గనుక అట్లు లుండినదేమో” అనును.

అవును. తన అక్కగారు శ్రుతదేవ యున్నది. ఆమెను తమ తండ్రి తూరసేనుడు కారాశాధి పతియైన వృద్ధశర్మకు ఇచ్చి చేసినారు. వారికి ఒక మగబిడ్డ, వానిపేరు దంతవక్త్రుడు. వానికిని తమ యన్నగారి బిడ్డలైన రామకృష్ణు లన్నచో పడదు. పడుట లేదని బంధగు లందరును చెప్పు కొను చున్నారు.

మరి శ్రుతకీర్తి యున్నది. ఆమెను కేకయరాజు ధృష్టకేతుడు పెండ్లి యేదాడు. ఆమె నలన ప్రతర్దనాదులైన పుత్రులను బడసినాడు. వారికిని శ్రీకృష్ణ బలరాములన్న గిట్టదనియే రాజాధి దేవి విన్నది.

ఇక దమహేషుని పుత్రుడైన సునీధుని సంగతి చెప్పిన అవసరములేదు. వీడు శ్రుతశ్రవణ బిడ్డడు. వీనికిని శ్రుతదేవ బిడ్డడు దంతవక్త్రు నకును ఎక్కడలేని మైత్రి యనియు చెప్పు చున్నారు. రామకృష్ణుడు ఉపనయనమునకు వచ్చి ఈ సునీధుడేమి యాగడము చేసినాడు ! విచిత్ర మేమనగా ఈ సునీధుని మగగోళ్ళుండైన జరా సంధుడు పెంచుకొనినాడు. వానిని శిశుపాలుడు అనినాడు. తన సేనలకు వానిని సేనాపతిని చేసి నాడు. రామకృష్ణుడు మధ్యయు, తమ అక్కా పెల్లెండ్ర బిడ్డల మధ్యయు విరోధములకు కారణ మీ జరాసంధుడు కాదు కదా ! మహారాజు ఈమధ్య నొకసారి చెప్పినారు. శిశుపాలుడు విందాను విందుల వద్దకు దూత నొకనిని పంపినాడట. తాము అనగా జరాసంధాది సుక్షత్రులు యోధులు ఒక మహా కార్యమును తలపెట్టుచున్నారట. అందులో చేరుట మీకు గూడ ఇష్టమా ! అని. మహారాజు దూతను చూచి మందలించి “ఏ డెవడు దూత ! పిల్లకా ! కోకిలముగా వ్యవహరించు

చున్నాడు” అని శిశుపాలుని గూడ మందలించి ఆ దూతను పంపించివేసినారు.

ఇన్నియు తలంపునకు వచ్చి రాజాధిదేవి యను కొన్నది : అవును, మహారాజు అన్నమాటలో తప్పేమి యున్నది. మా అక్కా పెల్లెండ్రము, పెద్దయక్క కుంతిమహాదేవి వివా, ఇట్టి బిడ్డలను కనినాము. మరి మా పెద్ద అక్కయో ! ఆమె కష్టములకు పుట్టినిల్లు. భర్తయేమో ముని శాపగ్రస్తుడై పోయినాడు. నవతి యేమో ఇద్దరు బిడ్డలను కని, అక్క చేతిలో పెట్టి, సహగ మనము చేసినది. అక్క బిడ్డలు ముగ్గురును, నవతి బిడ్డలు ఇద్దరును. వీరి నిప్పు డందరును పంచపాండవు లనుచున్నారు. ఏక గర్భమున పుట్టి ట్లుందురుల అందరును. తాను వారిని చూడలేదు. మహారాజు మాత్రము చూచినారా ! చారులవలన వినినారు. వారు తండ్రి మరణానంతరము తల్లిలో పొసినకు వచ్చియున్నారనియు మహారాజు చెప్పి నారు. పాండవులకు రామకృష్ణులనిన అమిత భక్తి యుట. మరి తమ ఈ మగబిడ్డ లిట్లుగుట యేలో !

“మహాకాళ ! మహాకాళ ! ఏమి విచిత్రమయ్యా ఇది ! అన్న వసుదేవునకునూ, పదిన దేవతీకినీ మాయందు అమితమైన ప్రేమయు, గౌరవమునా ! మరి మేమును వారిని దేవతల నూచినట్లు చూతుమా ! మా భర్తలును వారియందు భక్తిని నెరపుచుందురా ! మరి ఈ మగబిడ్డ లిట్లు యేమయ్యా తండ్రి !”

అంతలో మిత్రవిందయు, వామాక్షి యు నచ్చ టికి వచ్చిరి. రాజాధిదేవి కూతును మిత్రవిందను ప్రేమతో దగ్గరకు తీసికొన్నది. — ఈ కుమార్తె ఒకర్త తన మేనభావను ప్రేమ చేయుచున్నది— అనుకొన్నది. ప్రకాశముగా “ఏమి ! తల్లి ! వామా క్షియు, నీవును, మహాకాళాధాని చూచుటకు పోవుడు మన్నారు గదా ! ఇటులు వచ్చిరేమి ! నన్ను గూడ రమ్మందురా !” అన్నది.

వామాక్షి పకాలున నవ్విసది. “పదిన ! చెప్పుము. చెప్పుము” అన్నది. “పావ ! వామాక్షి ! నీవు చెప్పుము” అన్నది. సిగ్గు పడినది.

“ఎందుకండి ! పదినగారు ! అట్లా సిగ్గు పడుతున్నారు. అన్నగారు కలలో కన్పించారా ! పదినగారి కన్నుల్లో నిల్చారా ! ఎందుకండి పదిన గారు ! అట్లా సిగ్గు పడతారు” అన్నది వామాక్షి.

ఇప్పుడు మహారాజు రాజాధిదేవికి గూడ నచ్చ వచ్చినది. ఈ వామాక్షి యేమి విచిత్రమైన పిల్ల. వచ్చి రెండు రోజులు కాలేదు. ఆ రెండు రోజు లలో పిల్లనేమి స్నేహము చేయుచున్నది. ఇంటిలో నను తలతోని నాలుకవలె మెలగుచున్నది. మరియు ఆమెను, ఆ సుదామనితో దారుకుడు తీసుకొని వచ్చుటయే విచిత్రము. పొండ్రుడేమో తల పెట్టగా నిల్చు రావలసి వచ్చినదనినాడు దారుకుడు.

మరి ఇప్పటికే ఏల రావలయును ! తాను దారుకుని ఒకటి రెండుసారు లడిగినది. వాడు చెప్పలేదు. మహారాజు నడిగినది. ఆయనయు చెప్పలేదు.

“ఓసి ! రాజాధిదేవి ! ఇది నీవు ఇప్పుడు తెలియ వలయు విషయములు కావు. తరువాత చెప్ప దను” అన్నారు.

■ తరువాత నాయన ఈ రెండు దినములలో తిరిగి అంతఃపురములకే రాలేదు. ఏవో రావకార్య ములు కొట్టుకొని పోవుచున్నట్లు లున్నవి ! ఈ దారుకుడు ఒకడు ! వాడు తాను ఏమి అడిగినను నవ్వును. మందహాసము చేయును. మౌనము వహించును. “ఏమిరా ! నీకును మా మహారాజుగారి జాడ్యము పట్టినదా !” అని తాను అనగా, వాడు నవ్వుటయ కాదు, తల గూడ ఊపెను. అప్పుడు తనకును నవ్వు వచ్చినది. తానును నవ్వినది. “ఏమిరా ! దారుక ! విషయ మేమిరా !” అన్నది. వాడు “తల్లి ! నేను చెప్పవలయునది కాదు” అనినాడు.

ఇప్పుడు ఈపిల్ల లేమో వార్తను వేసుకొని వచ్చినారు. ఆమె తన అంకమున నున్న బహుమతి ముకుమును విమిరి, అలకలు నరిచేసి, “తల్లి ! ఏమిటి వామాక్షి చెప్పుచునున్నది” అన్నది.

మరల మిత్రవింద సిగ్గు పడినది. మరల వామాక్షి నవ్విసది.

“మహారాజే !”

“ఎవరు వారు ?”

“నేను కంచుకిని.”

“ఏమి కంచుకి ?”

“మహారాజు వేంచేయుచున్నారు.”

అన్నంతలో జయతేనుడు అంతఃపురములో ప్రవేశించినాడు. రాజాధిదేవిని చూచి అదియొక నిధ ముగా మందహాసము చేసినాడు.

“దేవి !”

రాజాధిదేవికి ఆశ్చర్యము వేసినది. మహారాజు తన్ను ఎప్పుడు “ఓసి ! రాజాధిదేవి” యనియో, “ఓసి ! రాజా” అనియో, లేక “ఓసి ! రాజాధి” అనియో సంబోధించును. నేడు విచిత్రముగా ఆయన తన్ను “దేవి” అనుచున్నారు. ఆమెకు విజముగా నవ్వు వచ్చినది. నవ్విసది.

“ఏమి ! ప్రాణానాద !” అన్నది.

మహారాజు విరుగబడి నవ్వినాడు. “ఓసి ! నను దేవుని చెల్లం ! ఓసి ! శ్రీకృష్ణుని మేనయత్త ! దేవత కనిన నల్లనిమేనివానిని చూచినావు కదట ! వాడు మన రాజ్యమునకు వచ్చుచున్నాడే, నచ్చు చున్నాడు. ఆచార్య సాంధిదేవితో కలిసి వచ్చు చున్నాడు. నేను అప్పుడు—అనగా ఎప్పుడు ?— మనము కాళికి పోయివున్నప్పుడు చెప్పితిని గదా ! ఆ పొండ్రుకుడు ఆచార్యుని కాళికాయం దుండవీయ డని—ఆ నామాట నిజమైనది. ఆచార్యులు వచ్చు చున్నారు. అయ్యా ! తమరు ఆపంతకులు. ఉజ్జ యినీ వాసులు. తమ ఆశ్రమము ఉజ్జయినీయం దుండవలయు నంటిని—అప్పుడు ఆచార్యులు మంద

—55 వ పేజీ మాసండ్రి

యమతలూ - ఉద్రేకాలూ

మారుతి

నే (స్త్రీలన్ని రంగాల్లోను పిల్గొంటున్నారూ అన్ని రంగాల్లోను దైర్యంచేసి ముందుకొచ్చి, విజయం సాధిస్తున్నారు. కాని ఒక్క క్రియకు మాత్రం లొంగిపోయి, దానినుండి తప్పించుకొనలేక, దాని కాపాటయి పోతున్నారు. ఈ విధంగా ఆచారమున వార్చి దృష్టిలో పెట్టుకొనే ఈ వ్యాసం వ్రాయడం జరుగుతున్నది. ఇది కేవలం ఊహ మాత్రం, ఉన్నవాడు వ్రాసిందికాదు. ఇలాంటివార్చి కందార్థమూ.

అన్ని స్వతంత్రములతో బాటు భారతీయులు 'ప్రేమ' స్వతంత్రముకూడ పొందినట్లుగా నేడు కనిపిస్తుంది. యువతీ యువకు లొకరి నొకరు ప్రేమించుకొడం. తల్లిలికంగా స్త్రీ పురుషునికి లొంగిపోవడం, లోకనిండల పొందడం, తరువాతమీ యెరుగనట్లు పురుషుడూ స్త్రీజీవితం నుండి తప్పుకోవడం, యెలాదారి, తెన్ను తెలియక చివరికి స్త్రీప్రాణాలు తీసుకోవడం జరుగుతోంది. పిసి విద్యోహీను లిలా ప్రవర్తిస్తూ రేమో అంటే, చదువుకున్నవారు, పరిస్థితుల వర్తంచేసుకోగలవారు దానినుండి రానున్న వివత్త వర్తంచేసుకోగలవారే (అందరు కాకపోయినా) ఇలా ప్రవర్తిస్తున్నారంటే నేటి విజ్ఞానం యేం కావాలి? 'ప్రేమ' అనే పదానికుండే పవిత్రతనే రూపుమాపి, దాన్నిక చెడ్డ బీజంగా తయారు చేశారు. స్త్రీ అంటే సామాన్య రాలుకాదు. ఒక యింటికి గృహిణి, ఒక వంశారం వున్నదివదాన్ని మూలకారకురాలు. మారేళ్ల జీవితంలో ఎండు యౌవనంలో భవిష్యత్ గూర్చి యెన్నో పనికి కలలు కనడం సహజం. ఆ కలలు వండే తుద మడియ రాకుండానే దీనిని చూసి, భ్రమించి చేరబోయే కీటకం దాని కాపాటయినట్లు, ఈ ప్రేమ కాపాటవుతున్నారు. ఇలాంటివార్చి చూస్తే కొంచెం సేపు, జాలి, విచారం మొస్తంది. కాని అంతలోనే కోపం ముంచుకొస్తుంది. ఎందుకు? దీన్ని వారికి వారుగా తెచ్చుకున్నది గనక. ఈ ప్రపంచంలోకి ఆడ, మగ ఒకే విధంగా వచ్చినప్పటికీ, పెరుగుదలలో ఉంటుంది లేదా. మగవాని బాధ్యతలన్నా ఆడవారి కమితమైన బాధ్యతలుంటాయి. మగవాడు పసి తండ్రినుండి నడుమునలి వరకూ యిలా తిరిగి

అడిగేవారుండరు. ఆడమం కొవ్వుల్ని చెప్పుకున్నా దానివల్ల, అతని జీవితం వాతనం కాగల పరిస్థితి యేర్పడదు. పసితనం యిలా గడిచినా తన బాధ్యతలను గుర్తెరిగి, కట్టుదిట్టంగా మెనంగల వయస్సు 14 సం. లానుండి స్త్రీకి ప్రారంభ మవుతుంది. అప్పటినుండి బాధ్యతగల ఒకరి కర్పించేదాక ఆ పిల్ల నెంతో బరువుగా చూస్తారు తల్లిదండ్రులు. యెందుకు? స్త్రీ ఉత్తత స్థానానికి పోయినా, పతనం అయినా ఈ యౌవన సమయంలోనే. యిప్పుడే గనక బుద్ధి వక్రించినా, వారి జీవితం ముళ్ళబాటే. అందుకే చిన్నతనంలో తలిదండ్రులు, పెండ్ల యాక భర్త, స్త్రీకి ప్రహరీ గోడవంటివారు.

పూర్వం స్త్రీవరపురుషుని కన్నెల్లి చూస్తేనే తప్పు పట్టేది లోకం. కాని నేటి పరిస్థితులనుబట్టి స్త్రీలు హైస్కూలు మొదలు యూనివర్సిటీ వరకూ, అసేనుల్లోను, యెటుచూసినా మగవారితో కంటి పనిచేయడం, మాట్లాడటం, కంటి మెసి తిరగడం తప్పదు. ఇలా తిరగడం తప్పనికాదు. కాని అక్కడే స్త్రీ తనయొక్క వ్యక్తిత్వాన్ని నిలద్రొక్కు నిగ్రహిస్తూ చూపించి, వారిని తగు మోతా దులోఉంచి, తన మనసు కళ్ళెంపేసి, బిగించ వలసిన కాలం. అలా చేసినాడే స్త్రీ తన ఆశయాలు వెరవేర్చుకో గలదు. తను చూపేదంతా తానదృష్టిలో చూడాలి. తన మనసుకి తట్టినదంతా అత్యపరిశీలన చేసుకోవాలి. మనసు చెడ్డ తల పెట్టి వా ఆత్మ యెప్పుడూ వద్దనే చెబుతుంది. ఆత్మ నెప్పుడైతే నిర్లక్ష్యం చేశారో అప్పుడు లోలోగి తప్పదు.

స్త్రీ జీవితం కుసుమంవంటిది. చెట్టుకు పూచి, మధుర పరిమళాలు వెదజల్లుతూ, అందాలు చింకరిస్తున్న కుసుమాన్ని తెంచి వానవచూసి, విరిచి, తన పహిత్యాన్ని పొగట్టుకోగానే మనం చేస్తూన్నదేమిటి! అవం విపరీతం. అలాంటిదే స్త్రీ జీవితం. యేమాత్రం తన బాధ్యతలను మరచి పోయినా, నిర్లక్ష్యం చేసినా వాడిన కుసుమమే అవుతుంది. బాధ్యతయిన ఒక పురుషుని కర్పితం అయినవరకూ తన్ను తాను రక్షించుకుంటూనే ఉండాల్సి. జడమన్ను పుకముక పువ్వుల మన బారినుండి రక్షించుకొనలేక పోతుంది. మనం ప్రాణం కనుక లోంగే శక్తి, తప్పులూకే శక్తి స్త్రీ కుసు

మీర ఆధారపడుంటుంది. మమ మోహాధీ వంలో ఉండాలి కాని మానవులు మున్నుధీనంలో ఉండకూడదు. అలా యెప్పుడైతే మున్నుధీ నంలో నడుస్తారో, అప్పుడు వారి జీవితం కళ్ళెంలేని గుర్రంలా తయారవుతుంది. అందులోను, స్త్రీ (యువతీ) యొల్లప్పుడూ జీవిత రథాన్ని సాఫీగా నడప దలచుకొన్న వాడు మనసుకు కళ్ళెంపేసి, బిగించి, యెందరు పురుషుల ఎడటైనా తన స్త్రీత్వాన్ని మరవక, తన బాధ్యతలను గుర్తెరిగి, తనుకు తాను హాని చేసుకోకుండా, తనకు సంబంధించిన వారిని నవ్వులపాలా చేయక మెనలగలిగినవాడే తన ఆశయాను నిరాలం కముగా తిరగ్చుకోగలదు.

క్షణిక ప్రేమలకు లొంగిపోవడం పరితం తెలియ వచ్చాక వారిని ప్రార్థించడం, వారు కాదనడం, తల్లిలికంగా తన ప్రాణాలేగాక అంతర్హితమైన యింకొక ప్రాణాన్ని మొదట్లోనే గాతనం చేయడం, ఇన్ని సంభవిస్తున్నాయి. భగవంతుడిచ్చిన ప్రాణాన్ని భగవంతుడే తీసికొన్నవాడు వారికి లోక సానుభూతెప్పుడూ ఉంటుంది. లేనిచో వారిమీద జాలిచూపే వారికన్నా నిందించేవారే అధికంగా ఉంటారు.

అయితే దీనిలో పురుషుని బాధ్యతేమీ లేదా? అనుకోవచ్చు. కేవలం లేకపోలేదు. ఈ బరువుబాధ్యత తిరుపురిమీద వున్నాయి. మనసు చంచలమైనది. అందులోను స్త్రీ మనసు అరి బలహీనమైనది. అందుచేత స్త్రీ యిటువంటి బలహీనతకు లోనవు తున్నప్పుడు పురుషుడు కొంచెం దీర్ఘదృష్టిలో ఆలోచించి, తప్పుకుని, నెమ్మదిగా బుద్ధిచెప్పి, పంపిస్తే స్త్రీజాలి మద్దరించిన వారవుతారు.

అందరు ఆలాగే ఉంటారా? అనొచ్చు. అందరి మూల నేమ వ్రాయడంలేదు. అలా జరిగిన వాళ్ళని దృష్టిలో పెట్టుకొనే అవి మొదటి ప్రాణము. అయినా యౌవనం పొందాం గు వంటిది. అది యెప్పుడు పొంగుతుందో చెప్పలేము. తనాడు లేనిబుద్ధి రేపు రావచ్చును. ఈ వాడువుది రేపు వక్రించవచ్చును. అందుకే ఇది దృష్టిలో ఉంచుకొని మెనవలసిన కాలం యువతీ యువకులకు. కోరికల చంపుకోవాలా? అంటే యెందమాపుంవల్ల దహించి తిరడు కదా? రాచబాలమీద నడవడం చాలా తేలిక కాని గతుకల బాలమీద నులితప్పుకుండా నడవడమే గొప్ప.

వనితావాణి, ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక, 7, తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు-1

పురుషులూ - పాకశాస్త్రమూ

పురుషుడు అన్నవాడు భార్య ప్రతికర్తను తీర్చాలా? అందులో యుక్తాయుక్తములలేవా? మనకు ఏమైనా కోర్కెలు ఉన్నయెడల కష్టము లేకుండా తీర్పుకుంటూ అవసరం అయితే ఆకోర్కెను మనమేగాని త్యాగము పురుషులను మాత్రం మనము చేయమనకూడదు. అలా కానిచో బాధలు మనకే తప్పవు. మగవారి యిష్టానుసారంపోతే మనకు ముఖముగా ఉంటుంది.

వి. కారదా శ్రీరామమూర్తి (కండ్లగుంట)

* * *

మా ఇంటి ప్రక్కవాటాలో ■ తమిళకుటుంబం ఉండేది. ఆ ఇంట్లో మగవారు, అడవారికి ఎంత చేయూతగా ఉంటారో వ్రాస్తే మీరు ఊహించలేరు. ఇద్దరూ చదువుకోలేదు. గంపెడు సంతానం. ఆమె ఎప్పుడయినా వీలు చూసుకుని నీనిమాకు వేళ్లేది. ఆ ఇంటాయన. అన్నం వడ్డించుకుని ఇంట్లా కడిగి పాలుతోడేసి. పిల్లలను నిద్ర పుచ్చేవారు. పెళ్లిళ్ళు సేరంటాల సమయంలో రెండువందల అతిథులకు నిమిషాలమీద అన్నం అలస్యం లేకుండా వడ్డించేవారు. ఆమె మా ఇంట్లో వాళ్ళని ఎగతాళించేస్తూ తన భర్త పిల్లల గురించి చాలా గొప్పగా చెప్పుతుండేది.

ఇదిగాక నాకు మరింత ఆకర్షణ కలిగింది, మా వదివగారి సంసారం ఆమె డిల్లీ విశ్వవిద్యాలయంలో లెక్చరర్. ఆమె భర్త సైలెంట్ అనేవరకు ఏనాడూ పట్టుదలూ. వంటలులేకుండా ఇంటవసులలో సహాయం చేసుకుంటూ పిల్లలతో నెస్లకు వస్తున్నారు. అలా ఉంటే వారిద్దరిమధ్య అనురాగం ఇనుమడిస్తుంది కూడా.

నరోజు (పాల్కె)

* * *

విజయ సుబ్రహ్మణ్యంగారి "పురుషులూ - పాకశాస్త్రము" వ్యాసం చాలా బాగుంది. పూర్వకాలంలో విద్యకు పురుషుడు, వంటకు స్త్రీ అని ప్రత్యేకించేవారు. కాని ఇప్పుడు స్త్రీలు బాగా చదువుకుంటున్నప్పుడు పురుషులు మాత్రం ఎందుకు వంట చేయకూడదు? ఈ అభిప్రాయాన్ని రచయితగారు చాలా బాగా విపులీకరించారు. స్త్రీ, పురుష భేదములు లేకుండా వంట నేర్చుకొనుటలో తప్పలేదు. అత్యవసర సమయములందుతప్ప స్త్రీలు పురుషులచేత వంట చేయనివ్వరు. ఈ కాలంలో పురుషులేకాదు, స్త్రీలుకూడా వంటచేయడమనేది డిగ్నిటీకి లోపంగా తలంపున్నారు.

కుమారి వి. వరలక్ష్మి (నల్లూరు)

* * *

7-9-62 వత్రికతోని "పురుషులూ - పాకశాస్త్రము" వ్యాసం ఒకవిధముగా బాగుంది, బాగులేదు. అయినా స్త్రీలు పుట్టింది ఉద్దేశాలు చేయడానికి, సంసారం దిద్దడానికి కావచ్చు. కాని ముఖ్యముగా తన ఇల్లు దిద్దుకోవాలి, భర్తను సంతోషపరచాలి. మాకు తెలిసిన ఒకామె రెండు తరగతి చదువుకుంది. ఆమె ఇంటపట్టుత ఉండక

అందం నేర్చుకుంటే వస్తుందా?

5-10-62 సంచికలో కృష్ణప్రియ వ్రాసిన "అందం నేర్చుకుంటే వస్తుందా?" అనే వ్యాసము చాలా బాగుంది. విజంగా అడవారు ఒకరు మేముకున్నవి తాము మేనుకోవాలని కోరుకుంటారు. కాని తమకు వీరి అందాన్నిస్తుందో అని ఆలోచించరు. ఈ వ్యాస రచయితకు నా అభినందనములు.

పి. ఎన్. పిఠా (తిరుపతి)

పిల్లల విషయంలో....

విజయలక్ష్మిగారు రాసిన వ్యాసం చాలా బాగుంది. మా బాబులు విషయం చెప్పుతున్నాను. బాళ్ళ బాళ్ళిగారు డాక్టరు. వాడు కూడా మందులు ఇస్తాను అని అంటాడు. అన్నమాను పెళ్లితప్పిస్తాను, మందుల పెట్టి పట్టుకొని నేను డాక్టరును అంటాడు. వారళ్ళు పట్టు ఏ గూటి చింత ఆ గూటి పలుకు. విజయలక్ష్మిగారి వా పృథ్వీపురస్కారం అభినందనలు.

(మొదటి ద్వితీయం చాలా తిరుగుమందరి(వై.బాగ్)

మనమూ - మన మాటల తీరు

కాకుమాను భారతిగారు వ్రాసిన "మనమూ - మన మాటల తీరు" అనే వ్యాసం బాగుంది. వాకో స్నేహితురాలింది. ఆమె ఎక్కువగా చదువలేదు. పెళ్లి అయింది. నేను 'ఎస్సెల్లీ' పాస్టె, టీవర్ ప్రయినింగ్ అయి, వ్యవస్థం చేస్తున్నాను. ఓరోజు ఆమె మా యింటికి వచ్చి మాటల సందర్భంలో, "కబ్బాలిచ్చి, పెళ్లి చెయ్యలేని తరిదండ్రులు, ఎలాగో చదివించి, అడవిల్లలు సంపాదిస్తుంటే తింటూ కూర్చుంటారు" అంది. ఆ మాట విన్నానే నా మనస్సు బాధపడ్డది. వాకు యింకా పెళ్లి కాలేదు. అప్పట్నుంచి ఆమె అంటే వాకు అసర్యం. ఎదుటి పునిష్టిని యింకా చూడలేకపోయి మాటలతో

చూపిస్తే పిళ్ళకాపు ఫలితమేమిటా అని విన్ను పోతుంటాను.

యద్దవనూడి జయలక్ష్మి (గుంటూరు)

* * *

భారతిగారు వ్రాసిన "మనమూ మన మాటల తీరు" అనే వ్యాసం చాలా బాగుంది. మాటలతీరుని బట్టి ఎదటివారి పృథ్వీం ఎల్లా గాయపడుతుందో చాలా బాగుగా విశదీకరించారు. ఒక్కసారి అనుకోకుండా మన మాటలనే ఎదటివారికి బాధ కల్గించ సంపాదిస్తుంది. అటుతరువాత మన తప్పు తెలుస్తూ కొని బాధపడ్డాయంటూ. అందుకనే కాలి కారినచో తీసుకొనుచున్నా. కాని మాట కారినచో మరి తీసుకొనలేం అనిపెద్దలు అంటారు.

నిర్మల్ (వీరభట్టాం)

* * *

సోదరి కాకుమాను భారతి వ్రాసిన మనమూ - మన మాటల తీరు వ్యాసం మనకు బాగా ఆకర్షించింది. ఎదుటివారిని బాధపెట్టుటలో ఉండే అనందం (కొంతమంది అసీనర్ల భార్యలకు) ఎందులోనూ ఉండదనిపిస్తుంది. ఎదుటివారిలో అస్వయంగా మార్పాడితే పొయేది ఏమీలేదు. బాధ వడేటట్లు చేస్తే మృత్యు ఏమీలేదు. కాని చాలామంది అసీనర్ల భార్యలు ఇది ఎందుకు గుర్తించరో తెలియటంలేదు. అసీనర్ భార్యననే హోదా తప్పితే వ్యక్తిగతంగా వారికి ఉండే హోదా ఏమీలేదు.

కుమారి కాండీశ్వ

* * *

పిల్లలమాటలు చెప్పే కాలం గడిచేకంటే విలువైన మాటలతోనే మనస్సు వెచ్చిపునలా కరిగించాలి. రచయితగారు వ్రాసిన ఉదాహరణలు చాలా బాగున్నవి. మాటల తీరు మగువలు నేర్చుకోవాలి.

మరువాడ వెంకటరమణమ్మ (కాకిబిళ్ళ)

మహానందరికి వెడుతుంది. భర్త ఎత్తెచా సోదానికి తయారవుతుంటే "ఎటూ వెళ్ళేది" అ!" అని అంటుంది. కాని నేననేది పురుషులు అసీనులో అడ్డచాకిరి చేసి విశ్రాంతికొరకు ఇంటికి వస్తే వంట చేయమంటారా? అయినా పురుషులు అడవారికి వంటలో సహాయం చేయాలి! (కూరలు తరిగడమో, గంజివార్యడమో, చారులో పొపు పెట్టడమో) వేవరు వదుపుకూ "ఏమాయో? ఏమాయో?" అని మా జావగారి అవనర్దు.

కొత్తవల్లి రాజరత్నం (భిక్కుమారు)

విజయ మెట్టపాణ్యంగారు వ్రాసిన పురుషులూ — పాకాస్త్రమూ అను వ్యాసం చాలా బాగుంది. భర్త తన శ్రమను చూడతేక సహాయ వద్దుంటే, ఆ స్త్రీ పృథ్వయంలో ఎంత అనురాగం, అనందం, కృతజ్ఞతా విండిఉంటాయో చెప్పలేము. అటువంటి దాంపత్యం ఇతరులకు అదర్శవంతంగా ఉంటుందనడంలో నందేహంలేదు. కాని కొంత

మంది స్త్రీలు—ఉద్యోగమూ, చదువూ లేనివాళ్ళు

కూడా గృహకృత్యాలను సోమరితనంతో చేయుక! అసీనులో చాకిరిచేసినచే భర్తలవేత చేయించడం తోచవీయం. శంకర్ గారి బొమ్మలు చూచి వే విలా అవటంలేదు. విజంగా చూశాను. ఇటువంటివారు కొంతమందే ఉండవచ్చును. వా రా విధముగా చేయడం అనుచితమని వా ఉద్దేశం. ఇటువంటివారి గురించి రచయిత్రి వ్రాయలేదు.

అరసి రిం (విజయవాడ)

కుమారి కళ- 6
బామ్మలకథ బేవిక

శివరాం మొదట కచేరికి రావన్నాడు. తరువాత ఒప్పుకున్నాడు. ఇద్దరూ పెళ్ళారు. కచేరి బాటూండగా.

చాలాబాగుంది... మంచికట్టెలి సుమా! మీ బాసే మీద యిష్టం లేవో యినా యిది బాగుందిగా...

ఏం కళా! తక్కిగాన సభ బాగుంది కదూ? ఏం... జంకేం? యిద్దరూ వచ్చారు గా... సంతోషం.

నీ కోపంచూసి నేను నిజంగా నువ్వుంటి కెల్ లో ను తీసుకుని చింపేస్తావేమో నానీ భయపడ్డాను... కాస్తాకచేరికి వచ్చావు భాంకే!

అది సరే గాన... యిదుగోరి యితనే మా శివరామ్ గారు!...

అలాగో! బాటా అడ్డప వంటుడు సుమా!... శివరామ్ గారు! మన కళాకు త్వరితగతినే గొప్పకీర్తి వస్తుంది తెలుసా?... కచేరి! అవగానే మీ యిద్దరునాకు అతిథిలు గాగొనాతిసుమా! తప్పదు అక్కడంకోసా త్వరితం...

కాదు కళా! మనం యింటికి పోదాం. ఇదంతా చూస్తే అతను సస్యంగా ప్లాను చేసే చేశాడని తెలియడంలేదా?

భూషణంగానే తోమించివారు కదూ? శివరామ్! మనల్నియంతో అభిమానిస్తున్నారేమో అయిన తోభిభావం చేద్దాము

నిజంగా! కళా! నేను నీ పాట తోప సారి విసగానే నీ ప్రతిభను గుర్తించాను. ప్రతిభకు రాణింపు వచ్చేలాగా చూడటమే నావిధి... నాకు ఇష్టం కూడా....

తప్పవేండా భూషణంగా నాకు సాయం చేస్తాడు. నన్ను గొప్పదొడ్లి చేస్తాడు....

తెలుగు పత్రికలన్నిటిలోనూ ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక
సర్క్యులేషన్ అత్యధికమైనది!

సరిపోల్చండి!

కొఠారి మల్లు

శ్రేష్టమని మీకే తెలుస్తుంది

నేరలో, ఎవనంలో, మచ్చికలో... శ్రేష్టమైనది, కొను, విశ్వమైన కొఠారి మూలలో
వాటికనే తిరిగే బామలమీద ఈ మల్లు నేయబడుతుంది కాబట్టి, లాభీలకు, లంగా
లకు, బాడీలకు, దిండు గర్రులకు, అందర్నీయలకు, రోవకులకు ఇంకా ఇట్టి అనేక
ఉపయోగాలకు చాలా అదర్శమైనది.

మీక లాంగ్ స్లాట్ లు కావాలంటే, మంజురకపు కొఠారి మూలతో నేయబడ్డ కొఠారి
లాంగ్ స్లాట్ లు మీక నచ్చుతాయి. చాలాకాలం ముప్పుతుంది.

అడగండి కొఠారి మల్లు M-7 మరియు లాంగ్ స్లాట్ కూడా!

కయాలి: కొఠారి బెక్స్ టైప్ లిమిటెడ్

శివస్థుల ఆఫీసు: ఓరియంటల్ థియేటర్స్, ఆర్మీనియన్ స్ట్రీటు, మద్రాసు-1.

హ్యాన్డెలింగ్ ఏజెంట్లు: కొఠారి & సన్స్

ADT/KT/1771

డా॥ గాలి బాలసుందరరావు
ఉదరపరీక్ష: స్పర్శన

ఉదరమును వృశ్చించి పరీక్షిస్తున్నప్పుడు తెలుసుకోవలసిన మొదటి విషయము ఉదర కుడ్యము యొక్క బిగుతు. ఫ్రెంచ్ బాల్ బ్యాడరులో గాలికొట్టి, దానిని నొక్కినప్పుడు చేతి వేలు ఎలా పైకి తన్నబడుతుందో అదే విధంగా ఉదర కుడ్యమును నొక్కినప్పుడు చెయి పైకి తన్నబడుతుంది. ఉదరమును నొక్కుతున్నప్పుడు ఒక రకమైన ప్రతిఘటన పరీక్షకుని హస్తమును ఆపివేస్తుంది. ఉదరకుడ్యమును నొక్కి చేతిని తీసేయగానే, నొక్కిన భాగము స్పృహబడి ఉండక వెంటనే పైకి వచ్చేస్తుంది. అంటే దీనికొక అకుంఠనీయత (Elasticity) ఉంటుందన్నమాట. ఇది ఆరోగ్యస్థితిలో కనుపించే విషయము. కొన్ని రోగి సస్థితులలో ఉదరకుడ్యము ప్రతిఘటనము అధికం కావచ్చును. లేక ఉదర మధ్యంలో నొక్కిన చోట స్పృహలు పెడవచ్చును. ఈ అకుంఠనీయత అధికమైనప్పుడు ఆ అధికకృత ఉదరకుడ్యం అంతటి రోమా ఉన్నదా? లేక ఏదో ఒక ప్రదేశంలో మాత్రమే ఉన్నదా అని గమనించాలి. నొక్కితే తొంగుతున్నదా? లేక బల్లలాగా అనలు నొక్కి దానికే పిలులేకుండా ఉన్నదా అని గమనించాలి. పెరిటోనైటిస్ అనే వ్యాధిలో రిఫ్లెక్సుగా ఉదర మధ్యంలో ఉండే కండరములు బిర్రెక్కి ఉంటువి, ఈ ప్రతిఘటన స్థానికంగా ఉన్నప్పుడు, ఆ స్థానంలో పెరిటోనియం మాత్రమే ఇన్ ఫ్లేం అయిఉన్న దని గానీ, ఆ ప్రదేశంలో ఉండే భాగములు ఇన్ ఫ్లేం అయిఉన్నవని గానీ మనం గ్రహించవచ్చును. ఆరోగ్య స్థితిలో ఉదర స్పర్శనం ఏ బాధా కలిగించదు. కొందరికి చక్కటిగిత పెల్విస్ లు ఉండవచ్చును. కాని ఏ ప్రదేశంలో వైనా బాధను రోగి అనుభవించినప్పుడు ఆ ప్రదేశం పరిమితిని నిర్ణయించడం అవసరం. అలాగే బాధారహితమైన స్థానిక ప్రతిఘటన ఉదరంలో ట్యూమరులన్న కలగవచ్చును. వాటికి ఇరుప్రక్కలా స్తంభముల వంటి నిర్మితులుంటువి. అవి రెక్టన్ కండరములు, కొందరిలో అవి చాలా కఠినంగా ఉంటువి. ఆ కండరములుండే ప్రదేశములలో ప్రతిఘటన ఆ కండరములవల్ల కలిగిందో లేక వేరే కారణంవల్లనే కలిగిందో తెలుసుకోవడం కష్టం. అప్పుడు రోగిని తల ఎత్తమంటే ఆ కండరములు మరి బిగును కుంటువి. అప్పుడు ఆ కాలిన్యత ఆ కండరముల వల్లనే తెలుస్తుంది.

ఉదర ప్రదేశంలో ఏదో కఠిని ఉన్నదని అనుమానం కలిగినప్పుడు అది ఉదర కుహరం (Abdominal cavity) లో ఉన్నదా, ఉదర కుడ్యంలో (Abdominal wall) ఉన్నదా నిర్ణయించాలి. కఠినిమీద ఉన్న ఉదరకుడ్యమును

అటూ యిటూ అడించి చూస్తే అది కఠిని అంటిఉంటే కదలదు. అంటివుండవచ్చుడూ లేక కా ఉదరకుడ్యమును కదిలించవచ్చును. కాని కొన్ని పరిస్థితులలో ఉదరకుడ్యం రోపలివైపుకూ, ఈ మాతన దుర్మాంస పుద్గులకూ మధ్య కొన్ని తోళ్ల వంటి. నిర్మితులు ఏర్పడి వాటిని అతికిఉంచుతవి. ఇలా ఏర్పడిన అతుకులను ఇంగ్లీషులో 'ఎడ్ హిషన్సు' అంటారు. కఠిని చిన్నదయినప్పుడు, బొటన వ్రేలికి ఇతర వ్రేళ్లకు మధ్య దానిని నట్టుకొని ఆ కఠిని క్రిందికి వ్రేళ్లను పోనివ్వాలి. అప్పుడు కఠిని క్రింద వ్రేళ్లు కలుసుకుంటే అది ఉదర కుడ్యంలోనే ఉన్నదని, ఉదరకుహరంలో లేదని గ్రహించవచ్చును. ఉదరకుహరంలో ఉన్న కలుతులకు ఉదరకుడ్యం అతికి ఉండడం ఆ కఠిని చాలా ప్రమాదకరమైనదని తెలుపుతుంది. కొన్ని మాతన పుద్గులు పెల్విస్ లో—అంటే ఉదరం క్రిందివైపున డేస్స్ వంటి ప్రదేశంలో ఆరంభమవుతవి. కాని అలా 'పెల్విస్' లో ఆరంభించిన కలుతులూ, సిస్టులూ (Cysts)—అంటే పిల్ బుగ్గల వంటి నిర్మితులు—పెల్విస్ లోనే ఉండివున్నా. కొన్నింటికి కాడలు ఉండి, ఆ కాడల చివర ఈ బుగ్గల వంటి నిర్మితి ఏర్పడుతుంది. అప్పుడవి పెల్విస్ లో ఆరంభించివా, ఉదరభాగంలో లేకుండా ఉంటువి. ఈ మాతన పుద్ది ఉదర సంబంధమైనదో, పెల్విస్ కు సంబంధించినదో తెల్పుకొనడానికి ఆరవేలి అంచును వాటికి అంగుళం క్రిందుగా, ఉదరానికి అడ్డంగా ఉంచి వెనుదిగి అదిమితే అనుభవం ఉన్నవారు మాతన పుద్ది ఎక్కడనుంచి వస్తున్నదీ తెల్పుకోవచ్చును. ఆ తర్వాత ఆ బుడగ పిట్లో నిండిన బుగ్గలాగా ఒకచోట నొక్కితే మరొకచోట ఉబ్బుతూ ఉంటున్నదా, లేక టౌమేట్ వంటులాగా మనుపుగా మెత్తగా ఉన్నదా, లేక మారేడు వంటులాగా మనుపుగా గట్టిగా ఉన్నదా తెల్పుకోవాలి. ద్రవపదార్థంతో నిండిన సంపీచివంటి మాతన పుద్దిమీద రెండు మూడు వ్రేళ్లు ఉంచి ఒక వ్రేలితో దానిని నొక్కితే, మరొక వేలు పైకి త్రోయబడేటట్లుగా ఉంటుంది. ఆ లక్షణాన్ని అంగ్ల వైద్య పరిభాషలో ఫ్లక్చుయేషన్ (Fluctuation) అంటారు. ఏబ్జెన్టుల పక్షమైనప్పుడు ఈ లక్షణం వాటిలో ఏర్పడుతుంది.

మాతన పుద్ది కదులుతున్నదని తెలుసుకోవు పుడు, అది ఏ ప్రక్కకు కదులుతున్నదో గమనించాలి. ఉచ్చాస నిశ్వాస సమయములలో అది ఏ దిక్కుకు కదులుతున్నదో, అనలు కదలనే లేదో గమనించాలి. పైర్షం క్రింది మొన వద్ద కొన్ని వ్యాధులలో పీల్చి నప్పుడు ఒక గుంట ఏర్పడి, ఆ గుంట రోపలికి పీక్చుపోతున్నట్లుగా ఉంటుంది. శ్వాసబంధనం

ఏర్పడే ఉబ్బనం, డిస్ట్రీరియా వంటి వ్యాధులలో ఈ లక్షణం ఉంటుంది. లివరు, స్ప్లీనులలాగా డయాఫ్రామ్ క్రిందివైపున ఉన్న ఉదరాంగములకు సంబంధించిఉన్న మాతన పుద్దులు, శ్వాసకాలంలో శ్వాస చలనములతోపాటుగా కదులుతూ ఉంటువి. అదేవిధంగా కడుపు కదులుతూ ఉంటుంది. పీల్చి లకు సంబంధించిన మాతన పుద్దులు శ్వాస సమయంలో చాలా కొద్దిగా చలిస్తవి. మిగతా ఉదరాంగములకు సంబంధించిన మాతన పుద్దులు శ్వాసకాలంలో చలించవు.

రోగి స్థితి అనుకూలంగా ఉన్నప్పుడు రోగిని హతాత్తుగా వూపితే ఉదరంలో నీరుంటే, నీరు తోచేసిన శబ్దమును వివవచ్చును. జీరణశయంలో చాలా నీరు, గాలి ఉన్నప్పుడు గాలి పైకిపోయి నీరు ఒక మట్టంగా ఉంటుంది. ■ సమయంలో రోగిని ఉపితే, జీరణశయంలో నీరు కదలిన చప్పుడును వివవచ్చును. ఆ కదలికను రోగి కూడా గమనించవచ్చును. పేగులలో నుంచి బలవంతంగా గాలి బయటికి పోయినప్పుడు ■ గాలి ఆ ప్లానలలో ఉండే ద్రవపదార్థాలగుండా ప్రసరించి గుడుగుడు శబ్దాన్ని కలిగిస్తుంది. అప్పుడు పరీక్షకుని చేతి క్రింద గులకరాళ్ళ కదులులున్నట్లు ఉంటుంది.

వాధి స్థితిని ముఖ్యంగా గమనించాలి. లివరుకు సంబంధించిన కేస్సులలో మున్నుండుగా వ్యాధి క్రిమి ప్రవేశించే ప్రదేశం వాధి. అప్పుడు వాధి అటూ ఇటూ కదలదు. అది చాలా కఠినంగా ఉంటుంది. లివరులో కేస్సులు ఏర్పడినప్పుడు ఈ లక్షణం తరుచు కనుపిస్తూ ఉంటుంది. కొంత మందిలో కొన్ని రోగి స్థితులలో రోగిని సోపొ బిడ్డలా పడుకోబెట్టి ఉదరమును పరీక్షించినప్పుడు గాని, రోగి స్వభావం తెలుసుకోవడం కష్టం.

స్పర్శన పరీక్షకూడా అనుభవం గణించు తున్నవారు చేసి, ఆరోగ్య స్థితిలో లేని దేదయినా కనుక్కున్నప్పుడు అది డాక్టరు ధృష్టికి తేవడం మంచిది.

ఇక వుండన మార్గంలో పరీక్షించ దలచు తున్న ప్రదేశంమీద చేతి వ్రేళ్లను పరచి ఒక్కొక్క వ్రేలివే మరొక వ్రేలుతో కొట్టినప్పుడు నివ బడే శబ్దంస్థాయిని బట్టి చాలా సంగతులు తెలుసుకోవచ్చును.

ఒక డ్రాయరుమీద వ్రేళ్లతో కొట్టినప్పుడు అన్నిచోట్లా శబ్దం ఒకే విధంగా ఉండదు. కాళ్ల మీద కొట్టినప్పుడు ఒకమాదిరిగానూ, బల్ల మధ్య ఒకమాదిరిగానూ ఉంటుంది. బల్ల మధ్య డండం అనే శబ్దం వస్తుంది. కాళ్ళమీద డబ్బడబ్బ అనే శబ్దం వస్తుంది. అలాగే ఒక సాత్రతో నగా

మీ చర్చానికీ రెట్టంపు రక్షణ సమకూరుస్తుంది

[illegible]

కామమూర్తి కవిగారు
 వ్రాసినది, మహారాజు
 వారికి బిరుదు.

దుర్రుకులా అయినట్
 వేంట్, శృంగధర
 మామమండే.
 వేంట్ వాతవో.
 దుర్రుకురదమామో.
 దుర్రుకురోగ్యమి
 దుర్రుకురమి.

కు టి కు రా

కుటుంబానికి అంతటికీ పనికివచ్చే బహు విధోపయోగకరమైన టూల్స్ పాఠం

అంధునది తవారము తిరు

జరిగిన కథ

నిమి నగరంలో కృంగారముజరి రెండు కుమార్తె పేమసుందరిని అర్ధ రాత్రి కలుసుకోవచ్చు రంగనాయకుడు, కావలి వారిని గాయపరిచిపోతాడు. మాణిక్యవల్లి పేమసుందరి రంగనాయకుల రహస్యం పేమసుందరిని వలచిన తన క్రియను తిరుమలరెడ్డికి చెబుతుంది. రంగ నాయకుడు, పేమసుందరితో సల అలయ గోపురంమీదికిపోయి రెడ్డి పంపిన సింహ చలాన్ని ఎదుర్కొని బలమైన గాగులతో ఇంటికి చేరుకుంటాడు. తిరుమలరెడ్డి ద్రోహం తెలుసుకున్న మాణిక్యవల్లి పేమసుందరి రంగనాయకులు కలుసు కునే ఏర్పాటు చేస్తుంది. శాంచారమృత సానుభూతి రంగనాయకుడు పేమ సుందరిని కలుసుకుంటాడు. తిరుమలరెడ్డి ఇంటి దొంగతనం జరుగుతుంది. రంగ నాయకుడు, పేమసుందరి క్షిరంగం పారిపోతారు. పేమసుందరి కన్యగాదని రంగనాయకుడు తెలుసుకుంటాడు. తనని గాయపరచినప్పటికీ సింహచలాన్ని చంపి వేస్తాడు. విశాలశత్రుల మొక్కు చెల్లించి వస్తుండగా పేమసుందరి రంగనాయకు లకు రామానుజ యతీంద్రుల దర్శనం కలుగుతుంది. రంగనాయకులతో సల యతీంద్రులు కలుగుతుంటారు.

ప్రియమనాటి 13 శ్రీరంగంలో వలు

మూలం నల్లనల్లని మబ్బులముకొన్నాయి. పెనుగాలి వీచి ఇళ్ల కిటికీల తలుపులు టపటప కొట్టుకున్నాయి. వీధులలో పెద్ద గాలి దుమారం చెలరేగింది. పండుటాకు లువైక్కుగా పైపై కెగిరి ఇళ్ల కప్పులమీద తూలిపడ్డాయి. క్రమ క్రమంగా పెద్ద జడివాన ప్రారంభించింది. ఇంచుమించుగా రెండు జాముల పొద్దు తిరిగి దాకా దాని హోరు తగ్గలేదు. ఆ తరువాత క్రమ క్రమంగా ఆ జడివాన కొంచెం తగ్గుముఖం పట్టింది. కాని మధ్యమధ్యన జల్లులు పడడం మాత్రం మానలేదు. చూరులోంచి చుక్క లొకటి జారి పడి నేలమీద చిన్నచిన్న గుంట లేర్పడ్డాయి. రంగ నాయకుని ఇంటి పెరటిలో పూలమొక్కల బారులు వానలో బాగా తడిసి తలలు వంచు కొన్నట్టు కనిపించాయి. వీధిలో వర్షధార లేకపై చిన్న చిన్న కాలవల్ల నలునైపుల గంగల ధ్వనులతో ప్రవహించాయి. ఇంటికప్పుమీద పడుతున్న వాన చినుకుల నవ్వుడి మంద్ర మంద్రంగా రంగనాయ కుని హృదయంలో మారుమోగింది.

మధ్యాహ్నం విద్రలేచిన తరువాత రంగ నాయకు డింకొకసారి ధర్మకర్త కోసం ఖయలు దేరాని అనుకోన్నాడు. తలవనితలంపుగా ఎడతెగని

—43వ పేజీ చూపండి

విశాలనేత్రులు
పి. గణాపతి శాస్త్రి

“మీరే రామా”

.....

“ఒరేయ్ రాముడా.....”

.....

“రా.....ము.....డా.....”

గాఢనిద్రలో ఉన్న రామరావు ఉలిక్కిపడి లేచాడు. విడురుగా ఉన్న గోడ—గడియారం వన్నెండుంబావు చూపిస్తోంది.

కళ్ళ మలుపుకుంటూ, “ఏమిటి బాబాయి” అన్నాడు. మాటల్లో నిర్లక్ష్యమూ, విసుగూ ప్రతి ధ్వనిస్తున్నాయి.

“కానీ మంచివిళ్ళ ఇవ్వరా.....ప్రాణం పోయేటట్లుంది.....” అన్నాడు మూలగుతూ రావు వయ్యగారు.

“మంచివిళ్ళ.....నీ బొందవీళ్ళు.....ఆ పెద్ద ప్రాణం పోయినా బాగున్నా” అని తోపేలే అనుకని, “ఆ, తెన్నువ్వా.....” అని తోపలికి పోయి, మంచి విళ్ళ తెచ్చి ఇచ్చాడు.

అప్పటికి వెంకోజాల్నించి రావువయ్యగారు గుండె జబ్బుతో బాధపడుతున్నారు. వయస్సు తక్కువేమోకాదు. డెబ్బయి దాటినయ్. అయినా, పనిపిట్టగా, పొట్టిగా పావుకాయలాగా ఉంటారు.

రామరావు రావువయ్యగారి అన్నకొడుకు. తల్లి తండ్రి చిచ్చప్పుడే చనిపోతే, తనకూ వా అన్నవాళ్ళు తోటివడంవల్ల రావువయ్యగారే తనింటికి తెచ్చి పెంచి, పెద్దవాళ్ళి చేశారు. ఎమ్మెరాకా చదువు చెప్పించారు. తన తదనంతరం తన యావదాస్తి రామరావుకు చెందేటట్లు పిలువనూ వ్రాశారు.

తెల్లవారింది.....

ఉదయం ఎనిమిదింటికల్లా డాక్టరు వచ్చాడు యధావకారంగా.

వరీక్లా అవి కానిచ్చి బయటకొచ్చిన తర్వాత

—4వ పేజీ చూడండి

సత్యాగ్రహములు

వి ఎ కె రంగారావు

గుప్తస్వరం:

“మహామంత్రి తిమ్మరసు”తో మొదలు బుర్ర కథ ఎవరెవరు పాడారో తెలుసా! తెరపీడ రాజశ్రీ, వల్లం నరసింహారావు, కె. ఎన్. రెడ్డి, తెర వెనుక? పి. లీల, వల్లం నరసింహారావు, మిక్కిలివేని రాధా కృష్ణమూర్తి. ఈసారి సినిమా చూసినపుడుగాని, రికార్డు విన్నపుడుగాని గమనించి వివరించి వారి వారి కంఠాల పోలికలు తెలుసున్నవేమో!

పాతకులకు జవాబులిచ్చేముందు చిన్న సూచన. సరాగమాల గురించి వ్రాసేటప్పుడు, మీ ఉత్తరాలు, లేఖల శీర్షికతో ప్రచురింపబడటానికి ఉద్దేశింపబడినవైతే, ఎడిటర్ గారికి వ్రాయాలి. అలాకాక కేవలం నా గురించే ఉద్దేశింపబడినవైతే నా పేరుకే ప్రత్యేక అక్షిప్తుకీ వ్రాయండి. ఇవి లేఖల శీర్షికతో ప్రచురింపబడవు. నలుగురికీ ఆసక్తి వుండే విషయాల గురించి ప్రశ్నిస్తే, వాటికి ప్రత్యేకముఖంగా, సరాగమాల శీర్షికవల్ల జవాబులివ్వటం జరుగుతుంది.

హనుమంకొండ హేమచందర్ గారికి: మీరన్నట్లు లలిత సంగీతపు రికార్డులను పరిచయం చేయడం నాకూ ఇష్టమే. కాని, నేడు విడుదలవుతున్న టైప్ లు రికార్డులలో ఎన్నిటి సంగీతం నిజంగా లలితంగా ఉంటున్నదని ప్రశ్ని! మంచివాటిన్నటిని విడుదలకు పరిచయం చేస్తున్నాను. అలాగే చెడ్డవాటిన్నటిని విడుదలకు విమర్శించమని మీ ఆదేశమో! అన్న.

మీనవిల్వార్లు సత్యనారాయణమూర్తిగారికి: “రాజ మకుటం”లో “అంబా జగదంబా” రికార్డుగా విడుదలై నది. జి. ఇ. 32752. రెండవ ప్రక్క “సదీ సేయకొగిలి” అను కృష్ణ శాస్త్రి సాహిత్యం. నేను కూడా మంచి సంగీతాన్ని అందివ్వగలను అని వేలు నిరూపించుకోగలిగిన కొద్ది పాటలలో ఇవి రెండు. “ఇద్దరు మిత్రు”లో “సీతాకోకచిలుక” పాట అంత ప్రజాదరణ పొందక పోవటానికి కారణాలు చిత్రం విడుదలైన కొన్నాళ్ళకు గాని రికార్డుగా రాక పోవటం. రెండవది: ఆ పాటకు నాట్యంగాని, వరు నలుగాని ఉండవలసినంత అక్కరలేయంగా లేక పోవటం.

తునిమంచి వ్రాసిన కోకా భానుమతిగారికి: ఒకే సారి పాట రికార్డు చేసిన తరువాత కారణాంతరాల వలనగాని, సెన్సార్లు టిప్స్ చేయడం (డాన్సు పాటలంటే వీరికి భలే ఇష్టం) వలనగాని సినిమాలో ఆ పాట ఉండకపోవచ్చు. “సిఫ్త వెలిగించు”, “కుంకుమ రేఖ” లో లేక పోవటానికి పై రెండింటిలో ఏదో ఒక కారణమై ఉంటుంది. ఆ చిత్రంకోసం రికార్డు చేసిన పాట ఎందుకు ఊరికేనే అట్టి పెట్టి ఉంచడమని ఆలోచించి, నిర్మాతలు రికార్డుగా విడుదల చేసి ఉంటారు. చేయగా మీరు వినిఉంటారు.

“చెంచులక్ష్మి” సినిమాలో, “చిలకా గోరింక” “చెట్టు లెక్కగలవా” పాడింది ఘంటసాల జిక్కి.

బాగా ప్రజాదరణ పొందినవి తెలుసుకొని సర్వస్వ తీర్చేవారు నిర్మాతల అనుమతి తీసుకొని తమ కూకారులగు శ్రీనివాస్, సుశీలలతో పాడించి విడుదల చేశారు. వైజాగ్ కృష్ణగారికి: అవును. నాకూ తెలుసుకోవాలివుంది.

సంగీత సమీక్ష “దక్షయజ్ఞం” చిత్రంలోని కొన్ని పాటలు రికార్డులుగా ఈ మధ్యనే వచ్చాయి. ఈ చిత్రానికి సంగీత దర్శకులు పాలూరు హనుమంతరావు. హిందీ సంగీత దర్శకుల కృతులను అనుసరించబోయి పౌరాణిక చిత్రాల్లో గిలార్ ధ్వనులతో ఆధునికతను ధ్వనింపజేయ బూనినపుడు వీరు ఉన్నారేని ముద్రపప్పులో కాలేసేనట్లు ఉంటుంది. శను స్వంత ప్రతిభను చూపించి తను స్వంత శైలిని విసిరించినపుడంతా అత్యంత మధురంగా, రసభరితంగా, లలితంగా ఉంటుంది. పూర్తిగా తను స్వంత శక్తిమీదనే ఆధారపడి చేసిన ముచ్చటైన పాటలను పరిచయం చేశాను.

దక్షయజ్ఞం GE 35322 ఒకే రాగాన్ని ఆధారం చేసుకొనకపోయినా, క్షణానికొక రాగవ్యాయము చూపుతూ గండ్ర గోళంగా ఉండని పాటలు రెండు—సుశీల పాడినవి. “కోయిలా తెలుపవటే కోరిన జితగడు రానే రాదా, కొనరుచు మనసార లాలించడ”—ఆరుద్ర సాహిత్యం. లేకపోతే అంత చిలిపి వంపుల తలపులు వేరొకరు ఒక పల్లవితోనే పాడిపి పెట్టుగలరా! “కోయిలా” అన్నపుడు సుశీల గాత్రంతో పలికిన సంగతి వింటుంటే తీయని పూపాలతో మనస్సు తిమ్మిరెక్కిపోతుంది. “తాను ననుకోరదా, కోరి దరిజేరదా” అని ప్రశ్న. లే బంగారు తీగలు సాగుతున్న కంఠంతో అలా ప్రశ్నిస్తుంటే రాదా, రాక మనగలదా!

రెండవ ప్రక్క “కమనీయం కైలాసం”. ఈ పాట ఎక్కడ విన్నా ఆ వ్రదేశం కమనీయంగా కైలాస సమానంగా తోపింపజేసే శృంగారస్పష్టి. అందులోనే “తీయని తొలిరేయి తెలియని పోయి” ఉన్నది. “తేనియ విందే కెమ్మొని తాని” ని తలపించే మధురమ మాత్రం సుశీల కంఠంలోనే ఉన్నది. వేలుపు లీలగా వివబడుతున్న వాద్యరవన, శృంగార భక్తి భావాలు పరసంగా సమ్మిశ్రితం చేసి, శ్రోతల మనసుల దొంగిలించే ఆరుద్ర రచన, తేనెనాకలాంటి హనుమంతరావు వరస, ఈ పాటను ఉత్తమ శ్రేణిలోకి చేరుస్తాయి.

దక్షయజ్ఞం N 697 పి. లీల కంఠంలో అన్ని విధాల పాటలు బాగున్నా, కొంచెం శాస్త్రీయ వాసనలు ఉన్నవి మరి పొనులీస్తాయి. “నీ పాద సంతస దయసేయవా, నిజభక్త మందార సదాశివా” అన్నది

యమన్ రాగంలో వివేచించి యిట్టే ఆర్పించే సంగతుల సంపదతో, ఆరుద్ర అందమైన మాటల పొందికతో అలరారుతున్నది. రెండవ ప్రక్క నూరి బాబు పాడిన బృందగీతం. చిత్రంలో ప్రముఖ గణాల స్తోత్రం. సూరిబాబు కంచు గాత్రం ఇంచుమించు అందరికీ తెలిసినదే. కొందరికి సచ్చి నదే. కాని బృందం మధ్య మధ్య అందుకొచ్చి పరణాలు గొడవగా ఉండి పాటకు ఉన్న కొద్దిపాటి ఆంధాన్ని చెడగొట్టినవి. “పలు పాపాల శాపాల హంకారం” అనే చరణంతరువాత వివచిస్తే బృంద హెచ్చి నిజంగా హంకారంలాగానే ఉన్నది.

దక్షయజ్ఞం N 69741 ఈ చిత్రంలో ఇంద్రనభ దృశ్యంలో ఒక పోటీ పుత్రుల ఉన్నది కదా. చిత్రీకరణ సరీగా లేక, నాట్యం ఆ కారణంగా ఉద్భుతంగా ఉన్నందువలనా సినిమా చూస్తుంటే ఆ నాట్యంతోబాటు వినబడిన రాగమాలిక అంత రాణించలేదు. విడి రికార్డు వింటుంటే ఆ దరుపులు, స్వరాలు గమనిస్తుంటే భేష్ అవాలనిపిస్తున్నది. వల్లవి మొదలు చరణం “నవరస భావాలు” షణ్ముగప్రియ రాగంలో ఉన్నది. ఇది పాడి మెప్పించటం కష్టపాధ్యమని పండితులు ఉచిత. “లలిత శృంగార లావణ్యశోభ” అన్న చరణం కాంధోజి రాగం. జనశీఘ్రులకు అనాదిగా ప్రియమైనది. థైరవి నున్నది “వలపుల శాంతరస మొలికించగలవ” అన్నది. అఖరి చరణం “బీరము లాలించు పెడనరపు భామా” తరుచు వినపడే మోహన రాగం. ప్రతి చరణాన్ని వేరే రాగంలో పాడించి వేరే రాగంలో ఉన్న పల్లవిని అంత రమ్యంగా అందుకొనేటట్లు రాగ రచన చేసిన హనుమంతరావు అభినందనీయులు. స్వర రచన కూడా జటిలంగా కాస్త పరిజ్ఞానాన్ని తెలుపుకోవటానికి సృటికంతా ఉంది. దరుపుల వడి కొంతవరకు ఆంధాన్ని కొరవడించినా ప్రాధాన్యాన్ని ఇనుమడించజేసినదనే చెప్పవచ్చు. ఇందులో కొంత సనుమర్తి చేర్పు కూడా ఉన్నది. మొదలునే పకడ్బందీగా వరసను కూర్చుకొనుట వలననూ, పాడిన ఒకరి కంఠంలో తమిళ వ్యాసాలు ద్వితీక మవుతున్నందువలననూ సాహిత్యంలో కొంత దబ్బింగ్ వాసన వస్తున్నది. రికార్డు మొదలు చివరివరకు కంఠం రాజనాలది. రచన ఆరుద్ర.

ఆరుద్రగారి సంగతే మరొకమాట. వారా చాలా సినిమాలలో కనపడ్డారట. “పేనులేఖలు” “అనన్” (తమిళం) లో పెక్కుటరీగా, “కన్నతల్లి” లో న్ముడెంటుగా, “వరోహారం” లో తమ స్వంత రచనకు ఘంటసాల కంఠంతో పాడుతూ ఒక చివ్రగానిగా, “ముందడుగు” లో కార్మిక సంఘం కార్యదర్శిగా, “మాధవి” (తమిళం) లో వీధినాట్యం ప్రిక్షిచే ప్రేక్షకునిగా దర్శన మిచ్చారట. ఈ విషయాలు నలుగురు రచనలమూర్తి తెలిపారు.

జ రి గి న క థ

6

రామచంద్ర పురవాస్తవ్యుడు ప్రసాద కాపుగారి కుమార్తె. నిర్మలకు అజంతా విహారాల చూచేందుకు సహ్యాద్రియ నులతో బస్సుండగా త్రోవలో కాలు చెడిపోయి ప్రయాణంసాగక బాధపడుతున్న ఓ లెక్కరక వంశకులతో పరిచయం ఏర్పడుతుంది. ఆ లెక్కరక భార్య రుక్మిణమ్మగారు నిర్మలకు తన అక్కగారి కుమారుడు ప్రకాశ్ తోను, వంశకు వేట్ల పాతెం లోని బడిపంతులుతో వివాహం జరుగుతుంది. ప్రకాష్ మేనల్ల కుమార్తె వసుధ కుధాకర్ అనే వ్యక్తిని వివాహం చేసుకున్నందువల్ల ప్రకాష్ ఇంట్లో రోగిన కల్లోలం సమసిపోతుంది. జరిగి, కుసుమలకు కూడా ప్రసాదరావు గారు వివాహం చేస్తారు. కోడంటికం భరించలేని కుసుమను భర్త అనుమతిలో ప్రసాదరావుగారు ఇంటికి తీసుకువస్తారు.

ప్రకాష్ తెల్లవారి ఎనిమిది గంటలకంటా వెళ్లటం చికటి పడుండగా ఇల్లు జేరటం మామూలై పోయింది.

తెక్కలు రిసెర్చి చేస్తున్నాడు. తీరిక ఉండటం లేదు. నిద్ర లేచింది మొదలు, వడుకునేవరకు, ఇంకా వెలితే కలలో గూడ తెక్కలేస్తుంటాడు. ఇంటిల్లిపాదీ ఇంత దీక్ష పనికిరాదని చెప్పి చూచారు. రాజారావుగారు కొడుకు మనసు మార్చాలని వంతో ప్రయత్నించారు. కానీ లాభంలేకపోయింది.

ప్రకాష్ దాగా తెలివి గలవాడు. ఫీరెవ్వును క్రొత్త క్రొత్త పద్ధతులతో నిరూపించటం, కొత్త షియాలను కనుగొనటంలో అసక్తి అతన్ని బంధించింది. అతని ఆలోచన తప్పుడు తెక్కలమీదే ఉంటున్నాయి.

నిర్మల ఆతని మనసును కాసేపు తెక్కలమీద నింపి త్రిప్పేందుకు స్వర్ణలతను భర్త కిచ్చేది. పాప తన అబుపాలతో, ముద్దు ముచ్చటలతో తండ్రిని సంతోషపెట్టి మనస్సుకు విశ్రాంతి పొందుతుంది. కానీ ప్రకాష్ పాపతో

అడుక్కున్నట్లే అడుక్కుని గభుక్కున పాప నందించేసి, అదగ్గర్లో ఏ కాగితం దొరికితే దాన్ని తీసుకుని వ్రాసేస్తుండేవాడు.

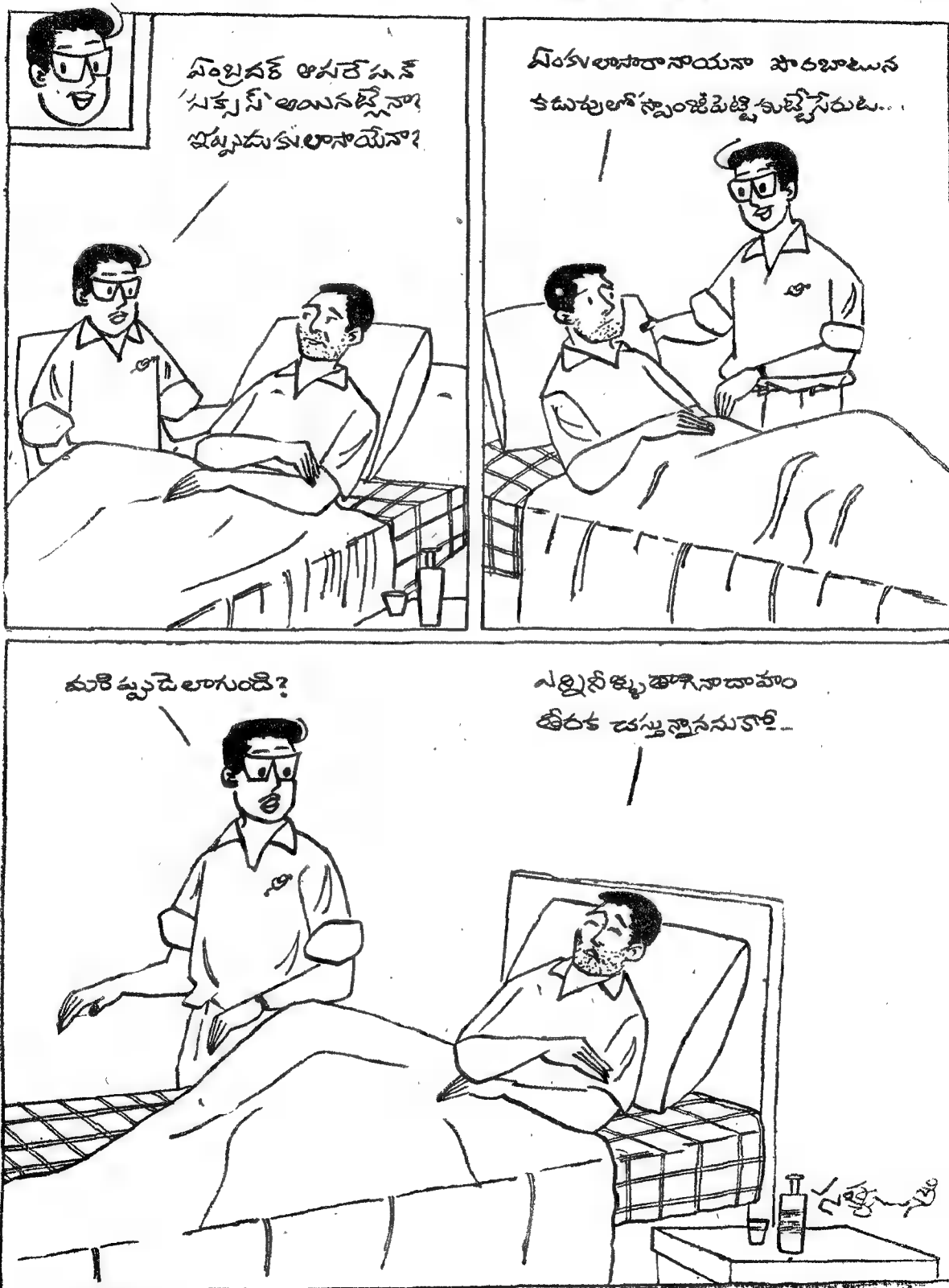
అమె పూర్వాయంతో తుపాను లేగింది. ఇది ఏమిటి? నెలనెల గడిచేకొద్దీ భర్తలో ఈ మోజు ఎక్కువైపోతుంది. ఇంటిల్లిపాదీ కలవరపడ్డారు. రాజారావుగారు విద్రాహితేక అలా ఆలోచిస్తూ జాగరణ చేసేవారు.

ప్రకాష్ రిసెర్చి పూర్తికావచ్చింది. అతని పని ఎంతో ఉన్నత స్థాయిలో ఉన్నట్లు, అఖండమైన కీర్తిని సంపాదించవచ్చునని అందరూ అనుకోవటం ప్రారంభించారు. ప్రకాష్ స్నేహితులు, అతని గైర్దు కొందరు రాజారావుగారి దగ్గర ప్రకాష్ ను సాగిడేవారు. అంతటి జ్ఞానం గలవాణ్ణి కన్నందుకేంతో గర్వించదగ్గ విషయం. కానీ కానీ

కానీ రాజారావుగారు దుఃఖంతో కృంగిపోయారు. ఆయన పూర్వాయం దిగులుతో నిండిపోయింది. అవ్వకమైన బాధతో తల తిరిగి పోతుంటే ఒంటరిగా తలపెనుకుని ఘెల్లున ఏడ్చేవారు పాపం.

— 37వ పేజీ చూడండి

చదువులావు

కన్య:

(ఉత్తర 2, 3, 4 పా, చా ప్త, చిత్త 1, 2 పా.)

ముందు మీ అంతస్తును కాపాడుకొంటారు. మొదట అనుకున్నంత శ్రమ లేకుండా మీ కార్యక్రమాలు సాగిపోతవి. మనశ్శాంతి లభిస్తుంది. ఇంతకుముందు మీ మాటలను కాదన్నవారే మిమ్ములను అనుసరిస్తారు. సాధారణంగా ఏ వ్యవహారంలోను మీ మాటకు అడ్డు ఉండదు. శ్రమకు తగిన ఫలితం ఉంటుంది. విల్లలములంగా సంతోషం లభిస్తుంది. కుటుంబకార్యాలలో అభిప్రాయ భేదాలు కనుపించి మరల వెంటనే నవసిపోతవి. దూరపు ప్రయాణాలు చేయవలసి రావచ్చు. వారంతో అకస్మాత్తుగా దేహభాదలు కలుగుతవి. 20 21లలో శుభవార్తలు, ధర్మకార్యాలు.

తుల:

(చిత్త 3, 4 పాదాలు, స్వాతి, బికాఖ, 1, 2, 3 పాదాలు)

బాహ్య పరిస్థితులు ప్రకారంగాను, గౌరవ ప్రదంగాను ఉంటవి. అయితే మీ ఆరోగ్యంలో వచ్చే మార్పులు మీ శక్తిని, ఉత్సాహాన్ని తగ్గిస్తవి. అపార విపరాలలో తగినంత శ్రద్ధ చూపలేకపోతారు. చికాకు అధికమవుతుంది. ఎంత ధనం వచ్చినా కొన్ని సమయాలలో శ్రమ తప్పదు. అవసరాలకు అవకాశం లేకుండా జాగ్రత్తపడండి. మాటలలో మిమ్ములను సమర్థించేవారు ఉన్నా, చివరకు సమయంలో స్వశక్తితో కార్యం సాధించుకొనవలసివస్తుంది. మొత్తంమీద మనోబలంతో వృత్తి ఉద్యోగాలలో నిలదొక్కుకుని ఫలితం పొందగలుగుతారు. శుభ కార్య ప్రయత్నాలు పూరితయ్యేవరకు సమ్మటానికి నిలుకాని సమయం.

దృశ్యకం:

(వికాఖ 1-5 పాదం, అనూరాధ, శ్రేష్ఠ.)

ఇంతకుముందుకన్నా, మీ పరిస్థితులు మెరుగు అవుతవి, తోటివారి సహాయము, సలహా చక్కగా అనుకూలిస్తవి. మీ నిరుత్సాహం చాలావరకు తొలగి పోతుంది. కార్యభారం పెరిగినా చల్లగా సమర్థించు కొంటారు. శారీరకంగా శ్రమను సహించలేకపోతారు. కాని, మనోధైర్యం బాగుంటుంది. అకస్మాత్తుగా ఖర్చులు పెరుగవచ్చు. తూర్పు, ఉత్తర దిక్కుల నుంచి శుభ లాభవార్తలు తెలుస్తవి. నౌకరులతో పేదల రాగల అవకాశాలున్నవి. వ్యవహార రంగంలో ఖర్చులు అధికం. పనులు తెమలక పోవచ్చు. 19, 20 లలో పోటీలు, కలహాలు.

ధనుస్సు:

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా.)

దైర్యం ప్రధానం, దానికి తోడు సహనం.

అంధ్రసచివ్రవాంపత్ర

ఈ రెంటి సహాయంతో మీరు ఈ సమయంలో మీ మాటలను నెరవేర్చుకుని అంతస్తును కాపాడు కొంటారు. ముందు తోచిన నందేహాలు, ఆటంకాలు వాటంతట అవి తొలగిపోతవి. రాజకీయాలలో శ్రమ అధికం. కాని, మాట చలామణి అవుతుంది. కఠినంగా మాట్లాడితేగాని పనులు మరుకుగా జరుగువు. మీరు మీ స్నేహితులయందు అనక్తి చూపించినంతగా మీకు సహాయంచేసేవారుతక్కువ. ధర్మకార్యాలు నెరవేరుతవి. ఇంతకు ముందుకన్నా ఆదాయం బాగుంటుంది. వారంతంతో దొంగ తనంగా వస్తువులు పోయే అవకాశాలున్నవి. జాగ్రత్తగా ఉండండి.

మకరం:

(ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పా, శివగాం, ధనిష్ఠ 1, 2 పా)

తెల్లనివన్నీ పాలేనని నమ్ముటవల్ల శ్రమపడ వలసివస్తుంది. కుటుంబ సమస్యలు మీ బాహ్య కార్యక్రమాలకు కొంత ప్రతిబంధకం అవుతవి. ప్రయాణాలు పూర్తిగా ఫలించకపోయినా వషట్ కష్టాలు ఏమీ ఉండవు. ఒకరి మాటను సమ్ముకుని కూర్చోకుండా స్వయంకృషితో ముందుకు పోవటం అవసరం. వృత్తిలో కొత్తవారిని చేర్చుకొనే సందర్భాలలో చిక్కులు రాగల సూచన లున్నవి. ఈ సమయంలో విశేషంగా ఆదాయం వచ్చి, ఖర్చు అవుతుంది. క్రమక్రమంగా కార్య భారం తగ్గించుకొంటూ సుఖంగా ఫలితం పొంద గలుగుతారు. 21, 22 లలో లాభవార్తలు, వ్యవహార జయం.

కుంభం:

(ధనిష్ఠ 3, 4 పా, శతభిషం, పూ. భాద్ర 1, 2, 3 పా.)

వ్యవహార రంగంలో తొందరపడటం మంచిది కాదు. రకరకాల సమస్యలు మిమ్ములను ఆందోళన పెట్టుతవి. ఆదాయంకన్నా అవసరాలు పెరుగుతవి. రాజకీయాలలో పోటీలు వడి శ్రమ పైన మేముకొనవలసివస్తుంది. వృత్తిలో ఇంతకు ముందు కాలేదని అనుకున్న కార్యక్రమాలను తిరిగి కొనసాగించగల అవకాశాలున్నవి. కుటుంబ విషయంలో రహస్యం అవేది అవసరం. మీ ఆరోగ్యం సంతుష్టికరంగా ఉండదు. మీ వస్తువులను ఇతరుల చేతికిచ్చి మీ అవసరాలకు వినియోగించుకొనలేక చిక్కు పడతారు. వృధా కలహాలు రాగల సూచనలున్నవి. వస్త్రాలు, ఆభరణాలు మొదలయిన విలువగల వస్తువులు కొంటారు. విద్యా, వినోద రంగాలలో చురుకుగా అభివృద్ధి లభిస్తుంది.

ఈ వారము ధరలు

బంగారు ధర మండీలో నిలకడగా ఉంటుంది. వెండి ధర కొద్దిగా పెరిగి మరల తగ్గి లక్షణాలున్నవి. నూలు ధర వారం చివరలో కొద్దిగా పెరుగుతుంది. మిర్చి ధర తేజీ వచ్చి నిలుస్తుంది. గోతాలు, జనపనారకు మండి నూచనలు. పేరుశనగ వప్పు, నూనెల ధరలలో తరచు హెచ్చుతగ్గులు వచ్చి మండీలో నిలువగల అవకాశాలున్నవి.

మీనం:

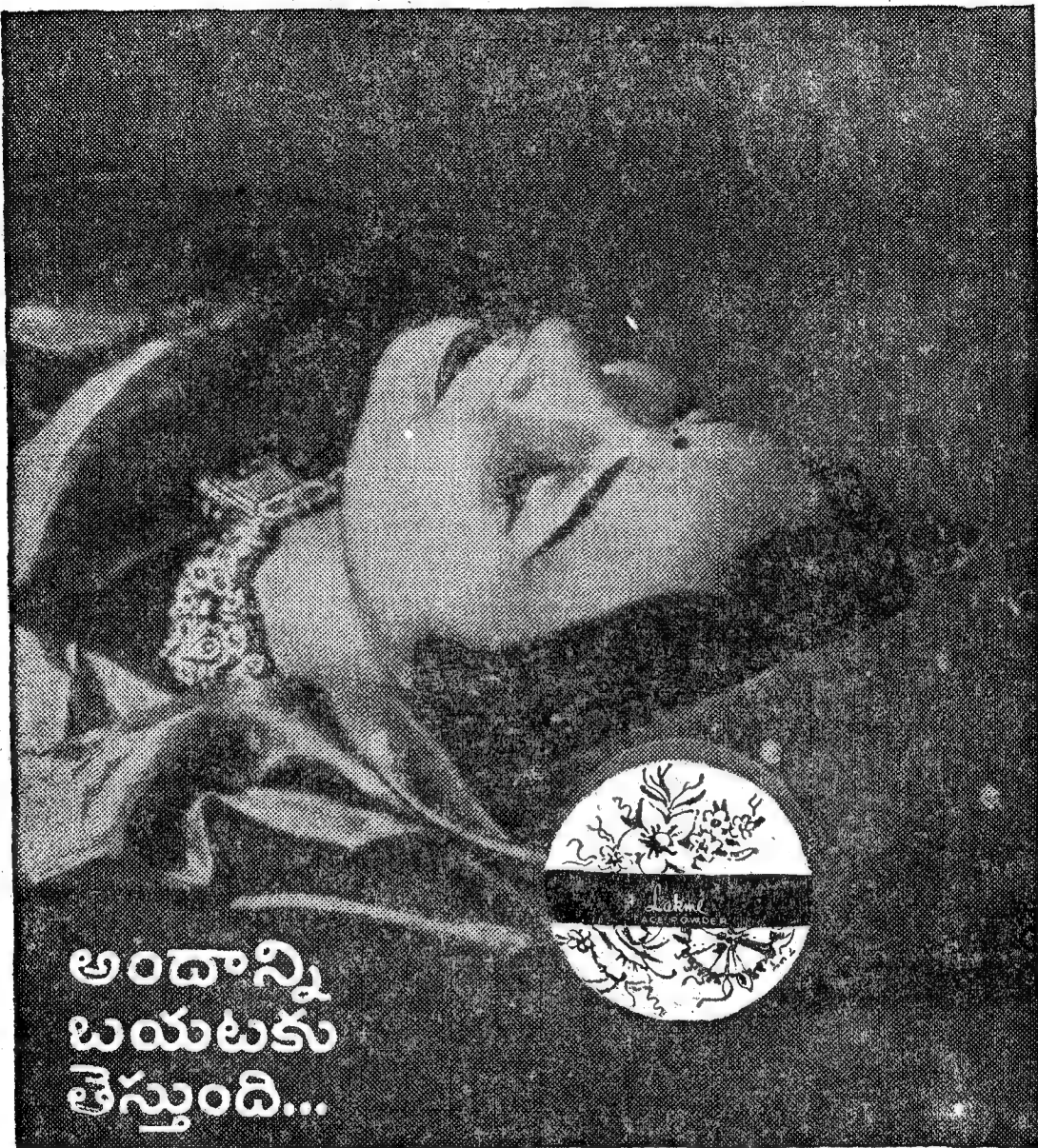
(పూ. భాద్ర 4 పా, ఉ. భాద్ర, శివతి.)

గతవారంకన్నా ఉత్సాహవంతంగా ఉంటుంది. వృత్తిలో మీ ఆలోచనలు ఫలిస్తవి. నుంచి మనుష్యులు కలస్తారు. క్రమక్రమంగా ఆరోగ్యం కుదురుతుంది. మీ పెట్టుబడులకు తగినంత ఉపయోగం పొందగలుగుతారు. విద్యుదాలతో కూడిన వార్తలు వస్తవి. కాని, అందును గురించి ఆందోళన చెందవద్దు. ప్రయాణాలు అనుకూలిస్తవి. ధర్మకార్యాలలో పాల్గొంటారు. ఒకప్పుడు స్వప్నవిషయాలలో ఆరంభమైన పోటీలు ఈ సమయంలో కొంచెం తక్కువ కావచ్చు. సంఘంలో గౌరవంతోబాటు ఆదాయం కూడా బాగుంటుంది. ఏ విషయంలోను మీ కృషి పుష్కలం కాదు. 23, 24 లలో మిత్రలాభం, శ్రమతో కార్య సిద్ధి.

“అయ్యో! మీరు కారు మరమ్మత్తు చేయించుకుని పెళ్లి డబ్బు తెస్తామన్నారు. యింత వరకూ మళ్ళీ రాలేదే?” మెళా నిక్ ఫోను చేశాడు.

“ఎలా వస్తాను? నాకారు నీ గారాజీ సందు మొగనే వుండి మరిరానంది. బాక్సీలో యింటి కొచ్చాను....గనుక నువ్వే నా కారును వెనక్కి చాలవైతే తీసుకెళ్లు.” అని చెప్పాడు యజమాని.

పార్వతీ శంకర్

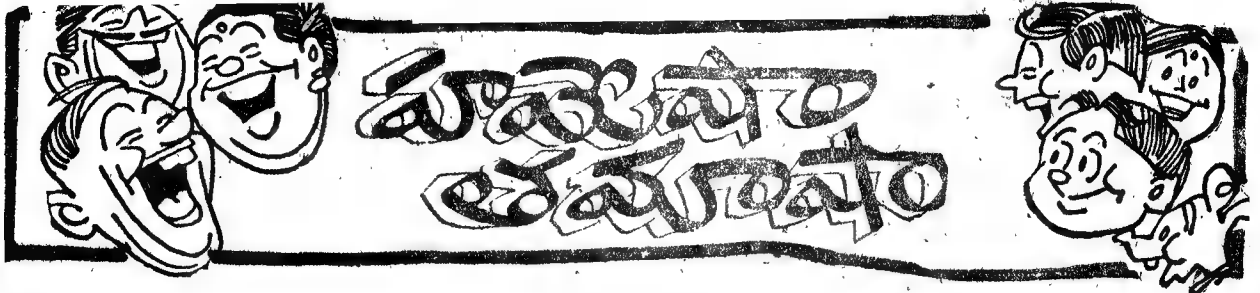

అందాన్ని
బయటకు
తెస్తుంది...

లక్మే ఫేస్ పౌడరు మీ చర్మపు సహజ సౌందర్యాన్ని
ఇనుమడింప జేస్తుంది. మీ చర్మపు రాయతో, అద్భు
తంగా, సున్నితంగాకలిసి పోతుంది. మీ వంటి రంగుకు
అది తెచ్చే ఫలితాన్ని చూసి మీరు విస్మయపోతారు.
మూడు సెజన్లలో ... 6 రాయలలో ... వేచురలో,
రేషల్, గోల్డెన్ పిచ్, రోజ్ కోరల్, పవ్ హాస్,
గ్లోయింగ్ యాంబర్,

లక్మే

ఫేస్ పౌడరు

చిక్కు ప్రశ్నలూ?

1. ఎనిమిది ఎనిమిదిసార్లు వేసి
[ఎలాగైనా వేసుకోవచ్చును] కూడి
వెయ్యి తేగలరా?

2. పన్నెండులో నగం ఎంత?
ఆరా? ఏడా? ఏడైతే ఎలా?

3. తొమ్మిదిలోనించి ఒకటి
తీసి పది చేయగలరా?

4. తొమ్మిది గీతలను పది
చేయగలరా?

లెక్కలావ్ ఉరఫ్ డి. ఎస్. పి. రావ్.

సంపద మహిమ

తన ధనమే, తన మిత్రుడు
తన మేడలు తనకు రక్షింపిరి చుట్టం వా
తన సంతోషమే తన నాకము
తన సంపదయే స్వర్గముండు తద్యము
గదరా!

ధనముగల దినములలో
మన్నన లెప్పుడు గలుగు; మరి ఆ
ధనమే లోపించిన అద
రణే కరుణగను గదరా!

అప్పు నిచ్చువాడు వాడ
అప్పు నివ్వనివాడు లోభి
అప్పు పుట్టించువాడ ముఖ్యుడు
తప్పించుకు తిరుగువాడ ధన్యుడు గదరా.

ఎస్. మధుసూదనరావు (గుడివాడ)

* * *

ఉపాధ్యాయుడు:- అరేయి
రాము! కొంగ ఒంటి కాలిమీద
నిలబడి జపం ఎందుకు చేస్తు
దిరా?

రాము:- అది రెండు కాళ్లు
ఎత్తి నిలబడలేదు కనక సార్!

వి. కృష్ణ (ఖమ్మం)

అంశశుభ్రకావళి

లంచం గురించి....

టెంకాయ లంచ మోవా?
వెంకటరమణుండు తక్కువేమి యవంగా
వంకర బుద్ధుల్ గలిగెనా!
కొంక లంచంబు గుడువ గొప్పగు వాక్కో-

అధికార వదపు లంచుకు
పది కొనులు ప్రణల సొమ్ము బత్తెము గొంచున్
కుదురుగ విధి నెరవేర్చుట
బదులుగ లంచాల తెగయ బ్రాకుట తెగులా?
గొరుదక్షిణ మార్కులకా?
తరలాక్షికి కావల్ల కూడ తగ లంచమ్మా?
చిరుపాప తాయిలంబుల
సరియా లంచంబు లనగ నత్తురుమలకున్.
ధర లంచగొండి పోలునె
తరుణికి, పసికందునకును దైవంబునకున్
సరిహాస మేలనబ్బా!
పరధనముల కాశనదుట పాపము కాదే?

* * *

మునిగుణగానం

అప్పు తల్లి, దండ్రీ, అప్పుయే దైవంబు
గురువు, రమ్య రక్ష గూర్పు హేతుడు
అప్పు కంటే దొడ్ల విత్తంబు మరి లేదు
అప్పు లేనివాడు వింత వతువు.

పెద్దదైన అప్పు ఒక్కటై నమ చాలు
ఎన్ని యున్నవేమి చిల్లరన్నులు
ప్రేమనిచ్చు అప్పు వాక్కో కూడ అయిన పుచ్చుకో
నిక్కదానిరావు విమర మేమి.

అప్పు చేయదుగు నెవ్వరి వద్దైన
చేసినంతనే తీర్చివేయక ఎగ్గొట్టదుగున్,
గదికల్లి విజము తెలిసెయు అప్పగొట్టిన
మనుజుడె పో నీతివరుడు మహాలో నుమతి.

ఈ క్రింది వద్యం అప్పిచ్చువారలకు
అంకితం:-

మునిదాతను వామని
వలుపురకూ అప్పులిచ్చి కుటుంబ మేల,
ధనవంతుడయిన దాతయు,
తలు వి. పి. దార్ల వేరిశానదివాళా నుమతి!

యజ్ఞంజెట్టి పద్మ

విలేఖరి:- సినిమా తారలు
పేర్లెందుకు మార్పుకుంటారు?
తార మాజీ భర్త:
మమ్మల్ని మరిచిపోమనడానికి.
ఆర్. రావ్

— THEN —

అంశశుభ్రకావళి అంశశుభ్రకావళి (IX)
అంశశుభ్రకావళి అంశశుభ్రకావళి (IX)
అంశశుభ్రకావళి అంశశుభ్రకావళి (IX)
అంశశుభ్రకావళి అంశశుభ్రకావళి (IX)
అంశశుభ్రకావళి అంశశుభ్రకావళి (IX)
అంశశుభ్రకావళి అంశశుభ్రకావళి (IX)
అంశశుభ్రకావళి అంశశుభ్రకావళి (IX)
అంశశుభ్రకావళి అంశశుభ్రకావళి (IX)
అంశశుభ్రకావళి అంశశుభ్రకావళి (IX)
అంశశుభ్రకావళి అంశశుభ్రకావళి (IX)

సతారారామ యుద్ధం రామలక్ష్మి

రామచంద్రం పంగీతం వచ్చినవాడు. కేవలం వచ్చినవాడు మాత్రమేకాదు—ప్రజ్ఞావంతుడు కూడాను. అంతెందుకు, అతను కొంచెం కృషిచేశాడో “గ్రామరులోకి (ప్రావేశం)” పనికివచ్చినంత వాడవుతాడు. అయితే అతనికి ఒకరి బోలె, ఒకరి పాగట్టలు అవసరం.

‘రేడియోలో పాడయ్యా!’ అంటే “ఉయూ”— ‘పంగీత కచ్చేరీ ఖైశలయ్యా?’ అంటే “ఉయూ”. ఇలా కొందరు మిత్రులు అతని వైద్యమంతా అడవిగావిన వెన్నెలఅయిపోతున్నారే అని తెలిగ వగని, ఆ వెన్నెలను దేశాలమీదకు లాగాని ప్రయత్నించారు. చివరకు వారి ప్రయత్నం కూడా అడవిగావిన వెన్నెల, కాకపోతే బూడిదలో పోసిన పచ్చిరు అయింది.

దీని కుట్టపట్టు, దులలింపకున్న రామచంద్ర

పంగీత సుధాకర పాఠ్యశాస్త్రముడికి మరొక చిక్కు వచ్చిపడింది. ఈమధ్యనే అతనికి పెళ్లయింది. భార్యపేరు హేమలత. ఆ పెంకిపిల్లి రస పేరుకు, రామచంద్రం పేరుకు అమరిక ఏర్పడాలని ‘సీత’ అని మార్చుకుంది. ఏమైతేనేం ఆమె చెప్పిన మాటలు శ్రద్ధగా వింటాడు రామచంద్రం. భార్యమీద ప్రేమ ఎక్కువ కావటంతో కొత్త కొత్త రాగాలకు అతని గొంతు నర్తుకుంటున్నది.

సీతకు సినిమా—పాటలంటే ప్రాణాలు పడిని పెట్టే స్వభావం ఉన్నది. రామచంద్రం సహిష్ణుకత అంతా రథపఅయిపోవటం ఇక్కడే. అలా అని సీత సినిమాకు వెళ్ళటానికి, ఒక రేడియో వినటానికి అద్దు వెచ్చిరాఅంటే ఎంతమాత్రమూకాదు. అటువంటి అనూయ ద్వేషాలు అతని కెన్నెదూ

దొ—కానీ, ప్రకాశ సమయం తను ఆరుబయట
కూర్చుని త్యాగరాజస్వామి పూజయిగా తన పూద
యాన్ని మలుచుకుని “జగమే లే పరమా త్మ
ఎవరితో మొరలిడుదు” అనే వేళకు—“పన్న చిన్నెం
చిలకుండి—నిన్నకసారి రమ్మండి” అని పాడుతూ
సీత వస్తేనే అతని బాధ. తన ఆర్థభావాలన్నీ ఎవరో
దోచుకుపోయినట్లు పుతుంది. తనపైదూ ఎరుగని అగ్ర
హావేశాలు పిచ్చిగా ముందుకు వస్తాయి. అయినా
వీం చెయ్యగలడు రామచంద్రం. సీత ఎంత ప్రేమి
స్తుందో, అంత వెంటింతుమూ చేస్తుంది. రామ
చంద్రం ఓర్పుగా చెప్పినకొలది ఆవిడ హాస్యానికి అవధు
లేకుండా పోయింది. ఇది పని గాదని ఆమెకు సంగీతం
నేర్పటానికి పూనుకున్నాడు. కొత్తొక వింత కాబట్టి
కొన్నాళ్ళు శ్రద్ధగా నేర్చుకుంది సీత. నాలుగైదు కృతుల
వరకూ వచ్చినాకా క్రమంగా అతను ఒకటి చెప్తుంటే
తను మరొకటి అనటం మొదలుపెట్టింది. ‘రాగ
సుధారస పానము జేసి’ అని అతను చెప్పబోతాడు—
‘రాగముం దనురాగ మొలికి రక్తి నొనగను గానం’
అంటుంది సీత కొంటేగా. రామచంద్రం ఉమారు
మన్నాడు.

అలాంటి రోజుల్లో ఒకరోజు రామచంద్రానికి జీవితమీద వివరితమైన విరక్తి కలిగింది. ప్రతిరోజూ కాలేజీనుండి రాగానే హాయిగా స్నానంచేసి, చల్లని మలయమారులాన్ని అనుభవిస్తూ మంద్రమై, మధురమై భాసించే నాలుగైదు రాగాలను ఆలసిస్తాడు అతను. ఆరోజు.....అందుకో అతని మనసు తరంగస్థితియైన జలధిలా వుంది. తన సంగీత సహాధ్యాయుడైన వెంకటేశ్వరాపుగల రాత్రి అమృతవాహినిగా గానం ఒలికిస్తుంటే ముందున్న త్యాగరాజస్వామి వంటనుండి పూలమాల జారి అతని ప్రాణ వాలిందట. ఆ అనందోద్యేగంలో అతని మనస్థితి ఎలా ఉండిఉంటుంది? రామచంద్రం అలోచిస్తున్నాడు. అనియంతితమైన, అప్రయత్నంగా రామచంద్రం పెదవులు కదిలాయి.

‘రామా యిక నన్ను బ్రోవరాదా.....దయలేదా...’ రామచంద్రానికి ప్రపంచం తెలియటంలేదు. పూర్తిగా వివశుడయ్యాడు. కానీ తొందరలోనే అతనివరలో తట్టి లేచినట్లు ఉంది. మరేమికాదు—రోపల సీత కొంచెం హెచ్చుస్థాయిలో ఏదో పాడుతున్నది. రామచంద్రం ఒళ్ళు మండిపోయింది. కాళ్ళల్లో పడుతున్న పంచెను ఎడంచేత్తో పట్టుకుని కోపొదిక్కుడై ఆ గదిలోకి నడిచాడు. ఆ స్థితిలో రామచంద్రాన్ని ఎవరూ గుర్తుపట్టలేరు. ఎప్పుడూ ప్రకాశంగా, విర్విశేషంగానే నవ్వుతుండే అతని కళ్ళు అశాంతిని, కోపాన్ని ప్రస్ఫుటం చేస్తున్నాయి. సీత మామూలుగా పాడుతున్నది:

“ఓహూ.....ఓహూ.....నినే కోరెగా—కుమారా.. కుమారా అని కోయిలా”

“సీతా! నిన్నే పిలుస్తున్నది. నేను పాడుకునే టప్పుడు గోల చెయ్యవద్దని ఎన్నిసార్లు చెప్పాను.” రామచంద్రం గొంతుతో బాధో, కోపమో తారటూడింది.

ఈ హఠాత్పంభూత ప్రభంజనానికి ఉలిక్కి పడి, మరుక్షణం పకక వచ్చింది సీత.

“నిన్ననే కదండి ఈ సినిమా చూశాను. మీరు

సీతారామ యుద్ధం

ప్రక్కన లేకపోతే చూసినట్లేలేదు. రేపు ఇద్దరం వెళ్దాం. అందులో ఈ పాట.....అదే.....”

“నోరుమీ—మళ్ళీ పాడ నక్కరలేదు, ఇక్కడ ఉండవలసరం కూడా లేదు.....”

“అదికాదండీ.....కొంచెం విందురూ. ‘కుషీ కుషీగా నవ్వుతూ—చలాకీ మాలలు రువ్వుతూ’....”

“సీతా! చెప్పిన్నాను—ఇకనైనా మళ్ళీ పా ఎదుట ఉన్నప్పుడు ఇలాంటి పాటలు పాడటం మానుకో.....లేదా తక్షణం మీ ఇంటికి వెళ్ళిపో”

“నేను వెళ్ళిపోయాక వంట వండుతూ, త్యాగ రాజకృతులు పాడుకుంటారా?.....”

“ఎలాగో చస్తాను—ముందు ఏదో ఒకటి తేల్చి చెప్పు.”

“నన్ను విడచి వీపు పోవులే.....లేవులే.....”

“సీతా.....” రామచంద్రం కంఠంతో ఇల్లంతా ప్రతిధ్వనించింది. అతను సంగీత విద్వాంసుడు కావడం వల్ల, పొరుగుగళ్ళవారు పరుగెత్తుకు రాలేదు. కోపం

బాబూ! యిలాంటి మడ్డి

కాఫీ యిస్తున్నారే...దీన్నుంచి

మేం తప్పించుకునే వుపాయం

చెబుతారా?” అనడిగాడు

బ్రహ్మచారి హోటల్ యజమానిని.

“మీకు గనుక ప్రత్యేకంగా

చెబుతున్నాను. ఈ రహస్యం.

వెంటనే పెళ్లి చేసుకోండి. మేం

కాఫీపౌడర్ అమ్ముతున్నాం.

అది కొనుక్కోండి...అంతే”

నన్నాడా ఆపద్యాంధ్రపుడు.

పరితాపనూర్తి

ఉవ్విత్తయి, రామచంద్రం సీత—జాత్తు గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. క్షణమో, అరక్షణమో విలంబనం జరిగిపోయిందిగాని, లేకపోతే సీత కపోలాలు రక్తవర్షం దాల్చిఉండేవి.

ఎందుకో రామచంద్రం—కళ్ళు ఎంత కోధారుణ చ్చాయలు అలుముకున్నా సీత భయపడదు. అతను ఒకవేపు జాత్తు పట్టుకు కొట్టటానికి సిద్ధంగా ఉంటే, ‘అబ్బి ఎంత కోపం వచ్చింది ఇహా మీకు’ అన్నది నవ్వి, అతనివైపు చూస్తూ.. చప్పున ఆమెను విడచి, తొందరగా గదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు.

రామచంద్రం మనమనంతటినీ ఒక విధమైన విర్విధృత ఆవరించుకుంది. విర్విమేషిత న కళ్ళతో అతడు కిటికీ దగ్గర నిలబడి బయటకు చూస్తున్నాడు.

సీత వచ్చి అతని ప్రక్కన నిలబడండి.
 “ఏమిటి చూస్తున్నారు? ■ దూరపు కొండ లనా, ఈ వివరి అకాశాన్నా?”

“ఏమిటని చూడగలం సీతా! ఈ నృస్థిలో చూడ గలిగినదల్లా ఈ చెట్లూ, కొండలూ, గుట్టలూ, ఆకాశమూ, మనుషులూ—ఇంతేనా?.....కారుగా ఇంకా ఏదో ఉన్నది సీతా—ఈ నృస్థిలో విక్షిప్తంగా ఉన్న శౌందర్య విలసిలమై, సమగ్ర స్వరూపం కలిగిన ఆ విశ్వశక్తిని చూడాలని ఉన్నది. ఇటువంటి సరికిర్ణ శౌందర్య ప్రకాశింపొందిన ప్రకృతి మధ్యనే నిలచి రాధ కృష్ణుడికోసం పరితపించేదట—ఎలా అనుకున్నావు సీతా?—

“సీతులేని జగమున్ను నిజముగా శూన్యమున్ను వెలుగు వెన్నెల లన్ని అవ్వట మాయమున్ను ప్రకృతికాంతయె యెంతో పరితపించునునున్ను ఈ రాధికా పూదయ వేదనమున్నుబోలి.”

“అబ్బ! మీకు కవిత్వం కూడా వచ్చేస్తున్నట్లుంది నా ప్రాణానికి.....అందుకండి ఈ పిచ్చి అలోచనలు—హాయిగా ఉండకుండా, చక్కగా ‘మన ఆనందమయ మైన సందారము—ప్రేమమనసారము నాకు సింగ రము’ అనుకుంటూ.....” సీత రామచంద్రం వైపు చూసి, వాలిక కొరకున్న సెంటిమెంట్స్ కి పరుగుతీసింది.

అప్పుడే రామచంద్రానికి జీవితమీద బొత్తిగా విరక్తి కలిగింది. మరి ఏళ్లై సంవత్సరాల క్రితం తను పుట్టవలసింది. అప్పుడు ఇంత అన్యాయంగా ఉండకపోను స్థితి.

“కుటకటా నా చరితము కర్ణ కశోరమయ్యా!” అంటూ ‘చక్రవాకం’లో విలపించింది రామచంద్రం మనసు.

* * *

ఒకరోజు.....
 సీత పెదవులపై ఏదో సినిమా—గీతం కొత్త రాగాలు పుంజుకుంటోంది. గిన్నెలు, చెంబులు అనబడే వాద్యాలు శక్తివంచన లేకుండా సీత పాటకు సహాయపడుతున్నాయి.

ఇంతలో అలలు అలలుగా ఒక పాట వినిపించింది. తోపలి గదిలోనుండి—“నడచిపోయింది ఎంతో వాజా కుగా.....నిన్ను కనిపించింది—నన్ను మురిపించింది.”

సీత ఆశ్చర్యపోయింది. ఆ గొంతు ఎంతదూరం నుండి వినిపించినా, ఎంత మెల్లగా వినిపించినా తను పోల్చుకొనగలదు. ఇంతకూ ఆ పాడుతున్నవాడు రామచంద్రమే. గత ఏడాదిగా తను కాపురానికి వచ్చినది మొదలు ఇప్పటివరకూ అతను సినిమా పాట పాడటం ఎప్పుడూ వివలేదు. అందుకే ఆశ్చర్యపోయింది.

పైగా ఎంత చక్కగా పాడుతున్నాడు. సంగీతం తప్ప, సినిమా పాటలు చక్కగా పాడగలడా అనుకునేది. మరి ఇప్పుడు.....

గబగబ రోనికివెచ్చి చిరునవ్వు నవ్వుతూ రామచంద్రం ప్రక్కన కూర్చుంది సీత. పాట పూర్తయ్యే వరకు రామచంద్రం సీతవైపు చూడలేదు.

సీత నవ్వుతూ అన్నది: “ఈ పాటంతా మీకెలా వచ్చిందండీ? సినిమా పాటలు కూడా పాడగలరన్న మాట.”

“జేమి పాడేమిటి, ఆ అమ్మాయి పాడాలి.”

“జేమి పాడేమిటి, ఆ అమ్మాయి పాడాలి.”

“జేమి పాడేమిటి, ఆ అమ్మాయి పాడాలి.”

“జేమి పాడేమిటి, ఆ అమ్మాయి పాడాలి.”

ఎంత మధురంగా పాడింది.....చూడడంలో గుమ్మ
కుంది....."

"ఏ అమ్మాయింది?"

"నీకు తెలియదులే! నిన్న సాయంత్రం నీ బాధ
వడలేక అలా పొక్కుకు వెళ్ళానా! వారాయణతిర్థం
వారి తరంగం ఒకటి పాడుకుంటూ బెంచీమీద
కూర్చున్నాను....."

ఇంతలో ఒక పాలరాతిబొమ్మలాంటి అమ్మాయి
వచ్చి, మహా శ్రద్ధతో నా పాట వింటూ అక్కడే
విలమంది. ఎంతసేవటికీ కూర్చోదు.....మధ్యలో
పాట ఆపి, కూర్చోనుని చెప్పి, అమె నా ప్రక్కనే
కూర్చున్నాక, తిరిగి పాట మొదలుపెట్టాను. తర్వాత
ఎంతోసేపు ఆ పిల్ల నన్ను పాడింది. సీతా! చెప్పావ్!
ఆ అమ్మాయిది తియ్యనికంతం. అది గమనించి,
నేను జంకుతూ 'మికేమే నా పాటలువస్తే పాడండి'
అన్నాను. కనీకొడుతుందనుకున్నాను సుమీ! కానీ,
ఎంతో బలిమాలించుకోకుండానే తియ్యగా, చక్కగా
తేనెలారే కంతంతో ఈ పాట పాడింది.

ఆ పాటంతా నా మనసుకు వట్టిపోయిందనుకో
సీతా.....నీనిమా పాటల్లో ఇంత అందం ఉన్నదని
ఈనాటివరకు తెలియదు నాకు.....మళ్ళీ రేపు
కలుస్తానని. జయదేవుని అష్టపది నేర్పించాలంటూ....
రామచంద్రం చెప్పుకుపోతున్నాడు. సీత ముఖకవళికా
చాలామటుకు మారిపోయినదే.

ఇలా రామచంద్రం ధోంబి రెండు రో
మండి ఒక్కలాగే ఉంది.

ఎక్కడిగొడవ అనుకుంటున్నది సీత.

ఆ సాయంత్రం వెన్నెల్లో కూర్చుని కూనిరాగం
తీస్తున్నాడు రామచంద్రం. సాధారణంగా అటు
వంటివేళ్ళలో అష్టపదులు పాడుతాడు అతను. కాని
ఇప్పుడు సినిమా-గీతం ఒకటి అతి మెల్లగా మహా విర
హంతో ఆలపిస్తున్నాడు.

"గోపాలుడు నిను వలచి—నీ పాటను మది
తలచి ఏ మూలనో పొంచి పొంచి వినుచున్నాడని
ఎంచి—పాడవేం రాధికా'

సీత వచ్చింది. చంద్రబింబంలాంటి అవిడ మొహం
ఎందుకో విన్నబోయి ఉంది.

"ఏమిటలా ఉన్నావు. ఇవాళ ఆ అమ్మాయి ఎంతో
చక్కగా తయారై వచ్చింది. అప్పుడే రాధలా ఉన్నది.
అన్నట్లు పేరు కూడా రాధే! వ్వ. నా పేరు కృష్ణుడై
ఉంటే ఎంత బాగుండును—రామచంద్రుడంటే రామ
చంద్రుడు. అయినా ఘరవాలేదులే మార్పుకోలేనా
ఏమిటి?"

"చాల్లండి. మీరు సినిమా పాటలు పాడుతోంటే
నాకేం బాపులేదునుమండి.....ఆ...కృతి నేను మరచి
పోయాను. నేర్పిస్తారా?

"ఏమిట?"

"ఒక మాట, ఒక బాణము, ఒక పట్టిచతురదే"

"ఎవరు వ్రాశారు? ఒహో త్యాగరాజాగారే
కాబోలు, అయినా అంత సీతీవంతమైన పాట నేను
పాడలేను. ఎంత సేవటికీ ఆ అమ్మాయి పాడిన
పాట చెప్పాల్సి తిరుగుతున్నది. రేపు మళ్ళీ పాడించు
కోవాలి రాధచేత. అన్నట్లు మళ్ళీ కూడా పాడతావు
కను సీతా! ఏదీ ఒక్కపారి....."

ప్రతివారం ఆంధ్రదేశమంతటా లక్షలమంది ఆంధ్ర వచిత్ర
వారప్రతికను చదివి ఆనందిస్తూ ఉంటారు. మీ స్థానిక వశాల
ద్వారా చందాదారులు మిత్ర మీ కాపీ మీకు వారిం వారిం
నిశ్చయంగా చేరగలదు.

“అహహ! ఆతిథులకోసం కొన్న

ప్యారీ మిఠాయిలు

చాలామటుకు తినేశాను!”

ప్యారీ మిఠాయిలు అవివార్యమైనవి. ప్రతివాడు అలిసిపోయి.
తుదికరమైనవి. ఉత్పికరమైనవి.

దుబారమైన ఈ రకరకాలను } లెమన్ బార్లీ కోకోనట్టు
కానీ } జింజర్ కాస్ట్ • లాక్స్ బాన్ బాన్స్
డెవాన్ క్రిమి టాఫి

ప్యారీ అవున్ కాడో గమనించండి రావర్ మీద పేరు ఉంటుంది

Perry's

కల్యాణి : ప్యారీస్ కన్సెక్షనరీ లిమిటెడ్, మద్రాసు.

LWT/PRS/1904

ఉత్సాహానికి
హుషారుకు
కారణం!

రాగోలైన్

ఈ పుష్టికరమైన ఆహార పానీయమును
మీరుకూడా పుచ్చుకొని యెల్లప్పుడు
ఉత్సాహంగా వుండండి!!

ఫ్రెస్ కెమికల్ వర్క్స్
పి. బి. 71, మైసూరు-4

కుటుంబము అంతకీ...

కాల్గేట్ ఆల్ - పర్పస్ టాల్క్ - లో వింతైన పుష్పములు
చాలసేపు ఉండే పరిమళము లభిస్తుంది

బీడుపు మరియు
పేరుగాంచిన కాల్గేట్
నాణ్యత....

స్నానానంతరము,
దుస్తులు ధరించే ముందు
మరియు వీడియోకి
వెళ్లనపుడు, కాల్గేట్
టాల్క్ - ను మీ ఒక్కొక్క
జిల్లుకోండి....

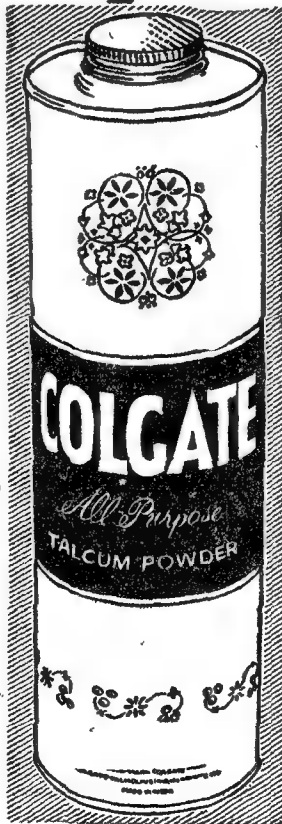

మృదువైన మరియు
పౌష్ట్యమైన
యీ పౌడరు
పాపాయి లేత
చర్మమునకు దివ్యమైనది.

కాల్గేట్

CANT. G. I. TEL

ఆల్ - పర్పస్ టాల్క్

సీతారామ యుద్ధం

"అక్కర్లేదు" చివాలవ లేని వెళ్ళిపోయింది సీత.
రామచంద్రం ఆనందం అనిర్వచనీయం.

* * *

తెల్లవారింది. మళ్ళీ సాయంత్రమయింది. వెన్నెల
వచ్చింది. రామచంద్రం ఏదో సినిమా విరహగీతం
పాడుతున్నాడు. అయితే అతను సీత మనోభావాన్ని
గుర్తించలేని స్థితిలోలేడు.

సెలవు గవక ఇంట్లోనే ఉన్నాడు. అవిడ తనకు
వినిపించేటట్లు కొన్ని కృతులు పాడింది. తొమ్మిది
గంటలవేళ "మనసు నిల్చి తక్కిలేకపోతే"—ఒంటి
గంటకు 'అన్యాయము సేయకురా'—వాలుగు గంట
లప్పుడు. 'మనసు కరుగదేమి శ్రీమానినీ మనోహర'
అవిడ కంఠంతో మధురిమను గుర్తించి రామచంద్రం
ఆశ్చర్యపోయాడు.

అయినా ఇప్పటివరకూ అతని భోరణి ఇలా సాగి
పోతున్నట్లే క్షణక్షణానికి సీత నిగ్రహించుకోలేక
అమ్మవడుతున్నది.

రామచంద్రం స్వచ్ఛమైన కంఠంతో పాడు
తున్నాడు.

"నన్నుగ వీచే చల్లగాలికీ కనులు తెరిచినా నీవాయో,
నే కనులు మూసినా నీవాయో....." సీత తట్టుకోలేక
పోయింది.

"ఇలాంటి పాటలు పాడితే నే నిక్కడ ఉండను"
అంది.

"కనులు తెరిచినా నీ....."

"పాట ఆవుతారా? పొమ్మంటారా? మీ రా పాట
పాడుతుంటే వరమే ఛండాలంగా ఉంది"

"ఏమయింది?"

"నాకు దాగులేదు."

"ఇన్నాళ్ళూ సినిమా పాటలంటే గింజుకునేదానివి.
నాకు ఇప్పుడు మనగానే నీమోజు తిరిందేమిటి?....."

"నీమో మీరు పాడితే నాకు వచ్చదు."

"నన్ను పెళ్ళిచేసుకునేముందు సినిమా పాటలు
ఎంతమాత్రం పాడకూడదు అని ఆంక్ష నిధించ
వలసింది. ఇప్పుడు నేను ఒప్పుకునేదిలేదు. ఇప్పుడు
లేకపోతే వెళ్ళిపో."

సీత కదలేదు. అనుమానంగా చూశాడు రామ
చంద్రం. ఆమె కన్నీరు కాలవలు కడుతున్నది.
దగ్గరకు జరిగి అనునయంగా అడిగాడు.

"సీతా విజయం చెప్పు.....నేను పాడటం నవ్వలేదా?
ఆ అమ్మాయి పాడటం నవ్వలేదా?" సీత పెదవి
కొరుకుతూ తలవంచింది. రామచంద్రం నవ్వాడు.

ఇంతకూ అతని నాలుకం వర్ణవసానంగా సీతతో
ఎలువంటి మార్పు వచ్చిందో సరిగ్గా తెలియదుగాని,
ఆ తర్వాత రెండు రోజులవరకు తన సంగీతానికి, సమధి
హారానికి స్వస్తిచెప్పి, ఆమెను హిడార్లుటంతో మునిగి
పోయాడు రామచంద్రం.

★

నిర్మల పుడయం పుడయతో లేదు. శ్రీమతి చూడటానికే భయం వస్తుంది. గడ్డం గీసుకుంటే కాలం వ్యర్థం అవుతుందని గడ్డం గీయటం మానేశాడు. రెండంగుళాల పొడవు పెరిగింది గడ్డం. పెరిగిన వెంట్రుకలు.... ఎలా తోస్తే అలా యూనివర్సిటీకి వరుగెట్టే ప్రకాశ్ ము చూస్తుంటే ఆమె తీరిన వ్యధతో నిలబెట్టి పోయేది. భర్త ఆమెనే కాదు. ఇంట్లో ఎవ్వరిని గూడ పక్కరించటం మానేశాడు. యూనివర్సిటీ నించి రాగానే "అతా-అతా తల్లీ స్వర్ణ" అంటూ మెట్టెక్కుతూ కేకలేస్తుంటే ఎక్కడున్నా సరే పాప పుల్ల పుల్లన గజ్జలు మ్రోగుతుంటే బొంగరంలా "నాన్నా, నాన్నా" అంటూ ఇల్లంతా తిరుగుతూ, చివరికి తండ్రిని చూడ గానే ప్రకాశ్ భుజంమీద కెక్కించుకుంటే పాప నాల్గు వళ్ళేసుకుని, ముఖం చేటంత చేసుకుని ఆనందంతో ఉక్కిరిబిక్కిరి భుజం ఆ దృశ్యాన్ని చూచిన ఏ మానవ పుడయం ఆనందంతో గంతులు వేయదు ? నెలనించి అతని పులుపుగాని, ఒక్క మాటగాని ఆ గృహంలో విని పించుటలేదు.

ఆ ఇంట్లో కోడేదేవత తొండవమాడుతోంది. ఎవరికివారంతా మువ్వనం నహించారు. ఒకరిని మూపే ఇంకోకరికి దుఃఖం అగుంటేదు. పాప విలుక పలుకు రెప్పరినీ గూడా సంతోషపెట్టలేక పోతున్నాయి. పాపను కౌగలించుకుని నిర్మల తోటలో దూరంగా వెళ్లి భోరున ఏడ్చేది. రాత్రిళ్ళ తల గడతో తల దూర్చుకుని వెక్కివెక్కి ఏడ్చేది మూతి. సావిత్రమ్మకు కన్నీ రెప్పలు కారినట్లే ఉండేది.

అంధకారబంధురమైన మేఘావృతమైన ఆకాశంలో మెరపు మెరసినట్లు నిర్మలకి అలోచన తట్టింది. డాక్టరుకు కబురు పంపింది.

డాక్టరు శాంత మూడు నెలలపాటు తన అసిస్టెంట్ డాక్టరుకు హాస్పిటల్ అప్పగించి వెల్సారుక్ రుక్మిణి వెళ్లి అక్కడ కొన్నివిదాలగ్రీట్ మెంట్రీ నేర్చుకుని అప్పాశే వచ్చింది. నిర్మల కబురందిన గంటకు వచ్చింది.

ఇల్లు నిశ్శబ్దంగా—అతి నిశ్శబ్దంగా ఉంది. చాల్లో తివాసీమీద బోలెడన్ని అటవనపుత్రులు కుని ఆడలేక నతనంత ముతొంది పాప. డాక్టరు రాక తెలిసి నిర్మల వచ్చింది. ఆమెకేదో పోయిన వస్తువు దొరికినట్లయింది డాక్టర్ని చూడగానే. ఆమె డాక్టరు. ఏదో తగిన సహాయం చేయగల దన్ను విశ్వసనం నిర్మలకురంది.

"మీరింకా రాలేదేమో—అని భయపడ్డ కబురు పంపాను" నిర్మల హమ్మయ్య అని తేలిగా శ్వాస వదలింది..

"ప్రార్థింపే దిగాను. మరి సావిత్రమ్మ ఏమంటోంది" అందామె మామూలు దోరణిలో. ఆ యింట్లో ఆమె దప్ప మరింతెరు జబ్బునడరన్న దీమాతో.

ఇద్దరూ సోఫాలో కూసున్నారు. నిర్మల అంది. ఆగ యు మామూలే గానీ పాప వాళ్ళనాన్న ధోరణే వివరీతంగా ఉంది" ఆమె పుడయంతోపే

బంగారు పంజరం

26 వ పేజీ తిరువాం

భారం ఆ మాటల్లోనే వ్యక్తమైంది.

"ప్రకాశ్ ? ఏమైంది ?"

నిర్మల విపులంగా చెప్పింది.

డాక్టర్ శ్రద్ధతో, ఆశ్చర్యంగా నిన్నది. ఆమె కిది వింతగా గానీ, చోద్యంగా గానీ లేదు. కానీ ప్రకాశ్—భార్య బిడ్డలతో సరదాగా, ఎంతో అనురాగంతో మెలిగివాడు ఇలా మారిపోవటంతో ఆమెకే చెప్పాలో పాలుపోయింది గాదు.

మోకాళ్ళమీద మోచేతులుంచి, వేళ్ళ సందుల్లో వ్రేళ్ళుంచి ఆలోచిస్తుంది. ఆమె కిదొక పోకలా ఉంది. ఆమె పుడయాలోపల పరివరింపాల పోతున్నాయి.

"అబ్బాయీ గంటల కొస్తాడు!" నిర్మల వైపు చూస్తూ అంది.

నిర్మల కళ్ళ నిల్వతో నిడుతున్నాయి. డాక్టర్ శాంత అప్యాయంగా వీపుమీద చెయ్యి వేసింది.

"ఎప్పుడొస్తారో తెలియదు డాక్టర్"

రాముడు కుక్కను కొట్టేను దీనిని కృత్రిమ వాక్యంగా చెప్పరా? అన్నాడు టీచర్.

"కుక్క రాముని కం చెను అన్నాడు రాము.

మూర్ఖులంతా

కారు డ్రైవర్ అక్కడే టిప్పెట్టుకుని ఉంటారు కొన్నిసార్లు రావటానికే మర్చి పోయి నలాఉంటే డ్రైవర్ ఎలాగో పిల్చుకొస్తాడు"

ఆమె తిరిగి ఆలోచిస్తోంది. గబుక్కున అంది" డాక్టరును కన్నట్లే చేశా ?"

"చేశాము. మర్చిపోవటానికి, మత్తు గల్గించటానికి మందు లిస్తారు. అవి తీసుకున్న రోజున తెక్కలు చేయరు. కానీ రచ్చాత మత్తు వదలి పోగానే వెంటనే గదిలోకి వరుగెత్తుతారు."

మళ్ళీ కొన్ని క్షణాలు నిశ్శబ్దం.

"పోనీ నిర్మలా రిసెర్చి సాగుతోందా ?"

నిర్మల చుట్టుకున ఆమె ముఖంలోకి చూచింది. డాక్టరు ముఖంలోని భావాల వర్ణం చేసుకోలేక పోయింది. "బాగా సాగుతోంది. ఎంతో మంచి ఫలితాలు వచ్చాయని యూనివర్సిటీ వారంతో మెచ్చుకుంటున్నారు. క్రొత్త పద్ధతులు, మల భంగా చేసే మార్గాలు, సామర్థ్యాల అన్నీ పవ్యంగా కనుక్కున్నారు. ఇంకా ఎంతకాలం ఇలా చేస్తుందాలో"

ఆమె తిరిగి మువ్వనం దాల్చింది. కాస్తే పయ్యోక అంది. "కొన్నాళ్ళపాటి వాతావరణం నుంచి దూరంచేస్తే మంచిది. ఎక్కడికైనా వెళ్ళే మీరు ? కాశ్మీరుకో, రుక్మిణి దగ్గరకో..." డాక్టరు మూటలు నిర్మల కెంతో నవ్వాలు.

ముఖంలో ఆకాశావృతి వెలిగింది. "జాను వ్యాకే. దుక్కిణి పిల్చి దగ్గర కెచ్చాము" అంది.

ఆమె తోపలికెళ్లి అందర్నీ పలుకరించింది. అందర్నీ ఒకటే బాధ. జీవక్ష్మి పుట్టా ఉన్న రంతా. ప్రకాశ్ ము కొన్నాళ్ళపాటు మార్పుకని బొంబాయి వంపమని ఆమె అందరితోమ చెప్పింది.

రుక్మిణిమ్మకు తంతి ఇచ్చారు. వస్తు కొన్న లోని సావిత్రమ్మ, కొడుకు, కోడలు, మనమరాలు బయలుదేరారు. ప్రకాశ్ ఏ ఆటంకం పెట్టలేదు. అతను మువ్వనంగా అందర్నీ అనున రించాడు. అందరూ హాయిగా పూపిడి పీచారు. పాగలు క్రక్కుతూ బండి కదిలింది.

వారు వెళ్ళిన మూడు, నాల్గు రోజుల వరకు మూతికి తండ్రికి ఏం తోచేదికాదు. ముఖంగా చేరనట్లు తిరుగు తంతి వచ్చింది. రాజారావు గారు మాత్రం దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తూ వదార్పు చేస్తున్నారు. ఆయన కెందుకో పుడయభారం రోజు రోజు కెక్కునై పోతున్నట్లుంది.

వారం రోజులు గడిచినై. ఉత్తరాలు చూస్తున్న డాక్టర్ శాంతకు నూతన దనుర్తితో కవర్ వచ్చింది. బొంబాయి ముద్ర చూచి గజగజ చింపింది. చాల చిన్న ఉత్తరమే గానీ, ప్రతి అక్షరం పుడయాన్ని చింది ముక్కులు చేయ గలిగినంత దుఃఖాన్ని ఇముడ్చుకుని ఉంది. ఆమె మనస్సు ఎంతో కృంగిపోయింది. ఉన్న కేసుల్ని అలా అసిస్టెంటుకు ఒప్పగించి రాజారావు రంటికి బయలుదేరింది.

డాక్టర్ తనకోసం వచ్చిందని తెలుసుకుని రాజారావుగారు బయటికి వచ్చారు. ఆమె ముఖంలో ప్రస్ఫుటంగా అగుపిస్తున్న ఆందోళన, అలసట అత్యంతో ఆశ్చర్యపరిచినై. ఆమెనలా ఎప్పుడూ చూడలేదు. ఎంతో వ్యర్థ స్త్రీలా అగుపించింది. "ఏమిటి డాక్టర్ ?" అన్నారు కుర్చీలో కూచుంటూ.

"నిర్మల ఉత్తరం వ్రాసింది."

రాజారావుగారు కంపిస్తున్న హస్తం చాచి ఉత్తరం అందుకున్నారు గానీ చదవలేదు. అతని పుడయం అతి త్వరగా లేస్తూ వడ్డా ఉంది. అతను భారంగా ఉచ్చాసన నిశ్వాసలు తీస్తుంటే ఆమె చూస్తూ కూచుంది.

"చదవమంటారా ?"

ఆయన తల పూపాడు.

"వేసు నాం క్లిష్ట సరిస్థితిలో ఉన్నాను. ఆ విషయం మీతో చెప్పమని నిర్మల నన్ను ప్రార్థించింది. ఆవార నెలా చెప్పాలో నాకు బోధపడటం లేదు. మీరు డైర్యంగా ఉండాలి. మనసు దిబ్బు చేసుకుని వివాలి"

రాజారావుగారు లేచి సోఫాలో చేరగిలవడ్డారు. ముఖాన్ని ఉత్తరీయంతో కప్పుకున్నారు. డాక్టర్ శాంత అతనికి దగ్గర్లో ఉన్న స్వల్పమేద కూచుంది. ఆమె కిలాంటి డ్యూటీ నూమూలే. తన దగ్గర కొచ్చేవా రందరూ శారీరకంగానో, మానసికంగానో బాధపడేవారే. ప్రేమించినవారు దూరమైతే ఆ వ్యక్తుల నోదార్చే వంతు డాక్టర్ గది, ఏదో వేదాంతం చెప్పాలి. ఉపశమనం కల్గిం

పుష్పము మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నదిన్నీ, మీ సరియైన చర్యను గురించిన్నీ మీరు తెలుసుకొనగోరినట్లయితే ఒక పోస్టు కార్డుపై న మీకు ఇష్టమగు ఒక పుష్పము పేరునున్నా, మీరు వ్రాయు తేదీ, వేళవివరములున్నా, మీ సరియైన చిరునామాయున్నా తెలుపనే వ్రాసినవండి. జ్యోతిషశాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగామేము గుణించి, మీరు కార్డు వ్రాసినతేదీ లగాయతు 12 మాసములలోను మీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవిత మార్గము, వివరములతోమీకు జయము కలుగునో, ఉద్యోగం విషయంలో మంచిచెడ్డలు, మార్పులు, అర్హత విషయము, పరదేశమునము, తీర్థయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీమణిము, సంతానము, నిధినిక్షేపములు, లాటరీ, అకస్మాద్రవ్యలాభము మొదలగువానిని గురించి స్పష్టముగా మానవారీగా వ్రాసి రు.1.25వ. పై. లకు మాత్రము ఏ. పి. గా పంపగలము. (ఏ. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం). దుష్ట గ్రహములవైవా ఉన్నయెడల శాంతిచేయు విధానం కూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపై చవంపబడును. మేము పంపిన లోగట్టా మీకు త్వస్తిగా లేనివిడల పై కము వాసము. చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించండి. అద్రుమ ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt. Dev Dutt Shastri, Raj Jyothishi (W. P.) JULLUNDUR CITY.

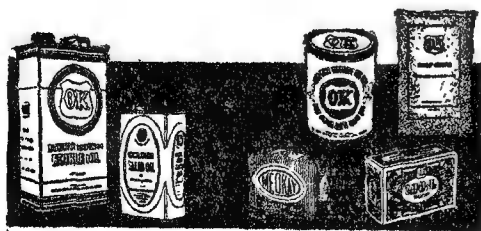
ఉదేతమైన

అంద చందాల
స్టైయినైస్ ప్టిల్ పాత్రల
బహుమానాలు

మారు కొను ప్రతి ఓకే తయారీ వస్తువుతోగల బహుమాన కూపనులను చేర్చినట్లు ప్రారంభించి, వానికి మారుగా ఇవ్వబడు అత్యాకర్షకమైన స్టైయినైస్ ప్టిల్ పాత్రలను - మాకు ఇష్టమైన పరిమాణ ప్రమాణాలలో - మాకు అతి సమీపమునగల ఓకే వ్యాపారివద్దనుండి పొందండి

సాధారణముగా: డి ఈస్ట్ ఏస్టేట్ లిమిటెడ్ కం. (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, ముద్రాదము.

ఈ బహుమతి పథకం ముద్రాను, మైసూరు, కేరళ మరియు అంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రాంతములకూ మాత్రమే వర్తింతును.

బంగారు పంజరం

చాలి. చేయవలసిన కర్తవ్యం బోధించాలి. భగవంతుని శిక్షకు ముప్పునంగా శిరం వంచి అంగీకరించటమే మన పని ఆ ఉద్దేశంతో ఆమె అతని దగ్గర కూచుంది.

“రాజారావుగారు చిన్న పిల్లల్లా ఆలా అర్ధైర్వనడవచ్చా..... అసలు విషయం తెలుసుకోనే లేదు మీరు”

“డాక్టర్ నాకు తెలుసండి ప్రకాశ్ ప్రకాశ్ కు పిచ్చి కదూ డాక్టర్ ఔనండీ! వా బిడ్డకు పిచ్చి పో భగవంతుడా ఇదేమి శిక్ష తండ్రి” అని గొల్లన ఏడుస్తున్నారు.

నరసు పరుగెత్తుకొచ్చింది. ఆ దృశ్యాన్ని చూచి మరుక్షణంలో మాయమైంది. డాక్టర్ శాంతి పాలిపోయిన ముఖంతో విసుపోయి చూస్తోంది. కొంతసే పర్యాయం అంది “మీ కెలా తెలుసు?”

రాజారావుగారు దుఃఖం మింగుతున్నారు. ఆయాన వద్దున్నారు. అతి ప్రయాసతో ఆమెవైపు చూచి అన్నారు “నాకు ముందునించి తెలుసండి వా డెంతో అఖండమైన తెలివి గలవాడు లెక్కలు వద్దో అని మొత్తుకున్నా వాడు నామాట వినలేదు రిసెర్చి వద్దీ నాయనా అని తల బాదుకుని చెప్పాను ఆ యూనివర్సిటీ నెదమ నా దగ్గరకొచ్చి న నొప్పించారు. అంటే నే నంగీకరించక తప్పిందికాదు నాకు తెలుసు డాక్టర్! నెల రోజుల ముందు నుంచి తెలుసు ఏం చెయ్యగలను? ఎవ్వరికీ తెలియకుండా డాక్టర్ దగ్గరికి ముందునించి తీసుకెళ్తున్నాను. బాబు దృష్టి ఎక్కడున్నా లెక్కలమీదే ఈ విషయం నా నోటితో ఎవ్వరికీ చెప్పలేక నా నోరు కట్టిసు కున్నాను. నిర్మలమ్మ బాధ తల్లి దుఃఖం చూడలేక ఎవ్వరితో అసలేక నాలో నేనే కృంగి పోయాను.... నా తల్లి మాలతి ఈ దుఃఖాన్ని భరించగలదా?” అతను ఆపుతూ ఆపుతూ చెబుతూ మధ్యలో విడవటం మానుంటే డాక్టర్ శాంతికు దుఃఖం అగిందికాదు.

అంతా నిశ్శబ్దం. క్రమస్థ శబ్దం పెద్దగా వినిపిస్తోంది. టకటకమని వేసుకుంటూ మాలతి త్వరగా వస్తోంది. మాలతిని పట్టుకుని ప్రేమగా పోసాలో కూచోబెట్టుకుంది. వాస్తవికతనున్నారే? అప్పట్లు డాక్టర్ వైపు చూచింది.

“ఏంలేదు. అప్పుయ్యకు ఒంటల్లో కూలాపాగా లేదని హాస్పిటల్ లో చేర్చారని నిర్మల వ్రాసింది.”

“ఏమైంది ఎందుకు?” అంది ఆత్రంగా మాలతి.

“చాల వైదంగా ఏమీ వట్టింతుకోకుండా ఉంటుంటే అబ్బలేషన్ కొరకు చేర్చించారట.... కొన్నాళ్ళ అలా ఉంచి తర్వాత డిస్మిస్ చేస్తారని వ్రాసింది నిర్మల.”

“వదిన వ్రాసిందా?”

“ఔను. మొదట్లో చెప్పిగా?” అంటూ ఆమె ఉత్తరం అందించింది.

మాలతి గుబుని కాగితం తీసి సగం చదివీ చదవకముందే ఉదీకిస్తున్న దుఃఖాన్ని తోసుకుంటూ

బయటికి వచ్చాయి మాటలు. "అయ్యో...డాక్టర్— అన్నాయే—జేర్చించింది మెంటల్ హాస్పిటల్ లోనా అన్నయ్యా నీకు పిచ్చా" అంటూ వెక్కిరిస్తూ ఏడుస్తోంది....

డాక్టర్ మాలతిని తన కౌగిట్లోకి తీసుకుని తల నిమిరుబోయింది. "అదిగో మాలతి ఏడవకూడదు బాద్ల పోతుందిలే అందరిలా దుఃఖనడుతుంటే ఏంలాభం చెప్ప. నిన్ను చూస్తే వాస్తవ దుఃఖం, నాన్న దుఃఖం చూస్తే నీకు దిగులు—చా—.... చా మా అమ్మకదూ ?"

ఎన్నేళ్లగానో ఆ కుటుంబంతో ఉన్న స్నేహాన్ని, మాలతిపై యున్న ప్రత్యేక ప్రేమాభిమానాన్ని పురస్కరించుకొని ఆమె ఓదారుస్తోంది. వెంకాయమ్మ, నరస, మాలి గుమ్మం దగ్గర చలికిల బడి కన్నీరు విడుస్తున్నారు.

అందరు వారి వసులను మర్చిపోయారు. అర్ధ రాత్రి నృశానవాటికలోని నిశ్శబ్దం ఆవరించింది. ప్రతి ఒక్కరూ ఏవేవో ఆలోచిస్తున్నారు. ఎందుకుందలా ఉన్న ఆ కుటుంబంలోని సంతోషం, ఫెళ్లన కుండ పగిలినట్లు విచ్చిన్నమైపోయింది.

కాల ప్రభావాన్నిబట్టి మంచి జరిగినా, చెడు జరిగినా దాన్ని ధైర్యంతో ఎదుర్కొని, అనుభవించటం అలవాటు చేసుకోవాల్సింది డాక్టర్ కొంత. ఒక్కతే ఉండటం మంచిది కాదని ఆ రాత్రికి మాలతిని తీసుకుని ఇంటికి వెళ్లిపోయింది.

ఆ గృహంలో విద్యుద్దీపాలు వెలుగుతున్నా, అమావాస్యనాటి కటికచీకటి పెనుభూతంలా ఆవరించినట్లుంది. ఆ మార్పును గమనిస్తూ మెట్లుదిగి మాలతితో వెళ్లిపోయింది దామె.

ఆమెకెన్నో విషయాలు తెలుసుకోవాలని ఉంది గాని, అది సమయం కాదని తెలుసు. ఆ సమయం కోసం వేచిఉంది.

నెంరోజులు గడిచినై. ఒకరోజు సావిత్రమ్మ మాత్రం నాకరుతో ఇంటికి వచ్చింది. స్నేహనీతి భర్త వెళ్లలేదు. సావిత్రమ్మకు తెలుసు భర్త ఎందుకు రాలేదో.

ఆమె బాగా చిక్కిపోయింది. కళ్లు పీక్కుపోయాయి. ముఖం పాలిపోయి ఉంది. నెమ్మదిగా అడుగులేస్తూ మెట్లెక్కుతుంటే మాలతి దుఃఖాన్ని అణచుకోలేక పోయింది.

సాఫలో కూమని తన్ను చూస్తున్న కూతుర్ని చూడగానే ఆమె దుఃఖం వెల్లవలై ప్రవహించింది. "అమ్మా మాలతి అన్నయ్యా" అంటూ కూతుర్ని కావలించుకుని ఏడుస్తోంది. "అమ్మా—అమ్మా" అంటూ వెంకాయమ్మెచ్చి ఆమెను దూరంచేసి కూచోబెట్టింది. రాజారావు గారు గది విడిచి రాలేదు. ఆమె లేని వెళ్లింది. భార్యభర్త లొకరి నొకరు చూచుకున్నారు. ఇద్దరి కళ్లలో నీళ్లు మళ్లు తిరిగాయి. ఒకరి నొకరు గట్టిగా పట్టుకుని "బాబు మన ప్రకాశ్" అంటూ దుఃఖిస్తున్నారు. మాలతి వెళ్లింది వా రిద్దర్ని ఓదార్చటానికి.

స్నానం ఫలహారం అయ్యాక డాక్టర్ కొంతకు కలుగెట్టి ఆమెకోసం నిరీక్షిస్తున్నారు. అందరూ మాలతి గది ప్రక్క హాల్లో కూచున్నారు. సావిత్రమ్మ నడిగి అంతా కనుక్కోవాలన్న ఆత్రుతో

డాక్టర్ త్వరగా వచ్చింది. రాజారావుగా రక్కడ లేరు. మాలతి ఆ విషయా లడిగి తల్లి మనస్సును నొప్పించలేదు. అందుకే ఆమెకు కబురు పెట్టారు.

"ఏం జరిగింది ? అంతా పరిగ్గా చెప్పండి" అంది డాక్టర్.

సావిత్రమ్మ కన్నీరు తుడుచుకుని ఆరంభించింది. "వెళ్లిన నాలుగైదు రోజులు బొంబాయి చూడటంతో సరిపోయింది. వాళ్లిద్దరు ఎలిఫెంటా గుహలు చూడటానికి వెళ్లారు. అబ్బాయి బాగానే ఉన్నాడు. పాపతో అడుకునేవాడు. మా అందరితోను మాట్లాడేవాడు. మీరు చెప్పినట్లు గాలి మార్పు, ఊరి మార్పు మేల చేసేదని అందర మెంతో సంతోషించాం.

"జడోరోజున ఎప్పటిలాగానే లేచాడు. పాపతో నిర్మల క్రింద పడుకుంది. అబ్బాయి మేడ దిగివచ్చాడు. స్నానాని తర్వాత పే తుడుకుని, గుడ్డల కని నిర్మలపై కెల్లింది. గదిలో వాడు వడక మీద పడుకోనే లేడట. వేసిన దుప్పటి వేసినలాగే ఉంది. దీనం ఇంకా వెలుగుతూ ఉండటం, బల్ల మీద బోలెడన్ని వ్రాసిన కాగితాలు. గణగణ గుడ్డలు తీసుకుని పరుగున వచ్చింది. మాతో చెప్పింది. స్నానం గదిలో కేశై ముఖం కడుక్కోకండాటూ పేస్తుతో నేలమీద తక్కులు మేస్తున్నాడు. చిందరవందరగా వేశాడు. నిర్మల ఏడుస్తూ బయటికొచ్చి మమ్మల్నంతా పిల్చికెల్లింది. మా రాకే గమనించలే దబ్బాయి. ఎంతో శ్రద్ధగా దీక్షగా గీస్తున్నాడు, రాస్తున్నాడు. మరిదికి కాస్త తక్కులు తెలుపేమో వాటివైపు వింతగా చూచాడు.

"ఎలాగో వోలాగు గదిలో ఒక్క కాగితమైన లేకుండాజేసి పడుకోబెట్టాము. నిర్మల ఇక్కడినున్న మాత్రలు మింగింది.

"ఆ రాత్రల్లా మేలుకుని వాడుచేసిన తక్కుల కాగితాలు పుచ్చుకుని మరిదిగా రెక్కడికో వెళ్లి పోయారు.

వన్నెండు దాటాక వచ్చారు. జేపురించిన ముఖ ముతో అసీసోయి వచ్చారు. నిర్మలకేం జెప్పారో గాని బిడ్డ నమాంతంగా కావలించుకుని గుండెలు పగిలిపోయేలా ఏడుస్తోంది. వే నిక తాళలేక అడిగాను మరిది చెప్పారు ఆ కాగితాలలో చేసిన తక్కులకు అర్థం వర్థం లేదట. వరసా వాయి, వద్దతి, క్రమమూ అన్నీ సున్నా అంతా పిచ్చి పిచ్చిగా చేసిన తక్కులవి. వాటిలో ఏ తక్కులూ లేవు. అన్నీ పిచ్చి తక్కులేట....—అంత తెలివి గలవాడలా చేయట మేమిటని ఆశ్చర్యపోయానే గాని అసలు సంగతి బోధపడింది గాదు. నాకు వెంటనే చెప్పారు కారు.

"మంచంమీద పసిబిడ్డలా నిద్రపోతుంటే చూస్తూ కూచున్నాను. ఇంతలో నిద్రట్లో వలవ రిస్తున్నాడు. విందును గదా ప్లస్సు, మైనమ్మ అంటూ ఏమేమో అంటున్నాడు. లేవితే నయమేమో అనుకున్నా గాని, రుక్మిణి లేవకంది. ఆ సాయంత్రమే పిచ్చి హాస్పిటల్ కు తీసుకు వెళ్లాము. ఆ అనువ్రతిలో ప్రవేశించేదాకా అది పిచ్చానువ్రతని నాకు తెలియనే తెలియదు. వా గుండె వెప్పురో గట్టిగా నొక్కినట్లుంది.

RATNAM'S N-OIL

(వైశుకతమత్రమ)

అంగవరిములు అలహాబాద్ బెంది, చిన్న దిలవో తిరిగి యధాప్రకారం అయి పూర్తి సౌఖ్య సుమభినిండుకు 50 సం॥ ప్రఖ్యాతి గలది. 1 సీసా రూ. 10 లా ని. పి. 1-4-0 కొవలసినవాడు ముందుగా 1-4-0 పంపేది. ఇంగులో స్పెషల్ రకం అర్థంటుగుణమునకు రూ. 25-0-0 లా.

డాక్టర్. రత్నం నెస్, (Estd 1904) నులక పేటబిల్డింగ్స్, ఆజంపూరాచూర్, బెంగళూరు, హైదరాబాద్ -24 (ఆంధ్రప్రదేశ్)

దక్షిణ ఇండియా అసెసు :

5/149, బ్రాడ్వే, మద్రాసు-1.

తెలుగు పత్రికలన్నిటిలో 'ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక' సర్క్యులేషన్ అధికమైనది

[భావం] ఆ సావయోక్త చుట్టి! అమె కోవను ఏర్పాటుచేయబడిన విండో అందరూ అమెవే! గమనించవలెగా కనబడ్డారు. ఎందుకంటే అమె బొడుక్కన్న ప్రాక్ అంత ఆకర్షకంగా లేవనడనే.

తల్లి : "చిల్లీ తల్లీ! ఇలా జరిగిందేమే. ప్రాక్ అంత తెల్లగాలేదు కేరడినుంచి పీకు బాగా కలుపుగా వుండే దుస్తుల వేస్తాను వుండు!"

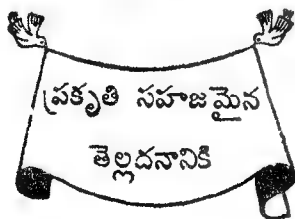

దుకాణంవద్ద : "ఇదుగో మారండి! ఉరికిన బల్బులు అతి తెల్లగా కనబడేటట్లు చేసే వల్లు ఏదైనా వుంటే ఇస్తాడూ!"

దుకాణదారుడు : "అమ్మా! మీకు కావనింది కొర్ర పిచ్చుకాదు. రావినీ బ్లూ మాత్రమే వల్లు. పీకుకూడా బల్బులమరికి మాత్రమే తీపి చేయ గలవు కానీ, బల్బు తెల్లదనం చేశార్య జాంపు. బల్బులను బాగా ఉరికిన తర్వాత ఒకసారి రావినీ బ్లూ కలిపిన పిక్చర్ యూద్ చేస్తే ఆ బల్బులు తెల్లగా మెరిసి పోతూ వుండగలవు!"

ఇప్పుడు రిప్పి కర్లీ రావినీ బ్లూ వాడుతుంది. తరితం కళ్ళ కిగేలు మనివించే తెల్ల దుస్తులు. అలాంటి దుస్తులు తరితం గణగతున్నందువ రిప్పి బిచ్చా అవందంగా కనిపిస్తున్నది.

రాబిన్ బ్లూ

అట్లాంటిస్ (ఈస్ట్) లిమిటెడ్ (ఇంగ్లండ్ లో ఇన్ కార్పొరేట్ చేయబడింది)

బంగారు పంజరం

అంతే తర్వాత తెరిచి వచ్చేసరికి ఇంట్లో ఉన్నాను ... అక్కడ బిడ్డ నేం లేస్తున్నది. ఎంతకాల కాలం వట్టేడి కనుక్కునదాన్ని ఒక్కోసారి చూచేందు కెళ్ళే నా తండ్రి సన్ను గురించే వాడు కాదు. పాప నాన్నా అంటుంటే వెరిగి, అర్థరహితంగా చూచేవాడు. ఏర్పం బిడ్డను గట్టిగా వృధయూని కదుముకుని పగిలిపోతున్న గుండెల్ని గట్టి చేసుకునేది. భర్త సమక్షంలో ఏడవలేక, అల్లాడిపోయేది. మామీద గునానమే ఉండదు కొన్ని క్షణాల లయ్యేవి గుంబు ఇంకులేని పెన్ను తినుకుని ఏమో వ్రాస్తుంటాడు. సన్ను గన్న తండ్రి డాక్టర్ ఇది బాగవదా ? నాబిడ్డ సన్ను తిరిగి అవ్వగా అని పిలుస్తూ ఎప్పుడు తిరుగు తాడు ? మా ఇంట్లో తిరిగి ఆశాజ్యోతి వెలిగే దెప్పుడు " సావిత్రమ్మకు కప్పిల్లే శరణ మయ్యాయి.

డాక్టర్ ఎంతో ధైర్యం చెబుతూ ఓదార్చింది. గాయం ఒక్కరోజులో మానదు. దినాలు గడిచే కొలది కొద్ది కొద్దిగా మాచగలదు. పిర్పు, సహసం గల్గి ఉండటమే మన విధి. భగవంతునిపై భారం పేసి ఆ శుభ సమయాం కోసం నిరీక్షిస్తుండాలి. ఆరితొత్తున్న పత్తి నెగిదో సూనె పోసింది డాక్టర్ శాంతి. ఆ ఇంట్లోని ఆశాజ్యోతి తిరిగి కొద్ది కొద్దిగా వెలగటం ప్రారంభించింది. ఎవరి పనులు వారు యాంత్రికంగా చేసుకుపోతున్నారు. అమె రోజూ వారిని విధిగా పలుకరించి వేళ్ళిది.

* * *

ప్రసాద్ గారిల్లు నందడిగా ఉంది. పిలిపి, వసంత అమె కొడుకు, అల్లుళ్ళు గచ్చారా. కుసుమ పండంటి కొడుకులు కన్పిరి. లోకీ భారపాల.

సుల్పారావు కొడుకునైపు గర్వంగా చూచాడు. ముఖానికి వసుపు, తలమీద పగిలుగు, చెవుల్లో ధూది, తమంపాకుతో ఎర్రబడన పెదాలు, ఒడిలో ఏన్నారి కొడుకుతో ఉన్న కుసుమను చూస్తుంటే — ప్రధమంగా అమె బిడ్డను తన కందిస్తుంటే — అదొక మధురాసభాతి. "నీరానే ఉన్నాడు కుసుం" అన్నాడు బిడ్డను ఎత్తుకుని, చాతకాక తిరిగి అందించేస్తూ.

"భలేవారే మొత్తానికి. అంతా మీలాగే అని అందరూ అంటూంటే" అంది కుసుమ చిన్నిగా నవ్వుతూ.

"అంతలే."

కుసుమ కొడుకునైపు చూస్తోంది. గడుక్కున తిలెత్తి భర్తనైపు చూస్తూ అంది "అత్తయ్యా, మావయ్య ఏమంటున్నారు. పనుకురాలెక్కడోయారా"

"ఎందుకులే భర్త. బాగానే ఉన్నారు. చిన్న య్యలో మార్పు లేదు అప్పట్లోనే పెప్పి పల్లు భరిదాగల ఏ సామాను ఇంట్లో లేదు. ఆ పంట కామాను గూడ ఎప్పుడో స్వహా పీక వ్రాయలేదు గానీ, ఒక్కరోజునమే లేచుకుని లీను వాలు, పెట్టెలు చూచాడు. ఏముంటాయి" అంటూ నగలబడి నవ్వాడు.

కుసుమ, ముఖంలో దిగులు అలముకుంది.

సుబ్బారావు అశ్రువంతో చూస్తున్నాడు.

“మరి నవ్వెప్పుడు తీసుకెళ్తారు?”

ఏ ప్రశ్నకైతే సుబ్బారావు కాదు, మరెవ్వరు గూడ జవాబు చెప్పలేరే ఆ ప్రశ్న వేసింది. అతను భార్య ముఖంలోని నిరాశగా చూస్తూ అన్నాడు “నిమో కునుం ఇంకా మార్గం కోసం చూస్తున్నా. ఇంకొన్ని నెలలైనా వద్దం దను కుంటా. ఇప్పు డెందుకులే. ఇంకొన్ని నెల లున్నాయిగా. చూదాం” అన్నాడు. అన్నాడే గాని అతనికి తెలుసు ఆ సమయం ఇప్పట్లో రాదని.

కునుమ అప్పటికే తృప్తి పడింది. తల్లి సంతోషి అనుకున్నా డతను. అన్ని హంగులూ సవ్యంగా జరిగినై. సుబ్బారావు వెళ్లిపోయాడు. వసంతకు సెలవలని రెండురోజు లుండిపోయింది. వసంతకు రెండేళ్ళ కొడుకు. గుండులా ఉంటాడు. వచ్చి రాని ముద్దు మాటలతో ముచ్చటగా మాట్లాడుతాడు. అందరు వాడిని ముద్దుచేసి చెడిపో స్తున్నారని వసంత ఒకటే గోల. మామలు ముగ్గురు మార్చి మార్చి వాణ్ణిపికారుకు తీసుకు వెడుతుంటారు.

నల్లని కింకా పిల్లలు లేరు. చెల్లెలు కును మనుమూచి తన కలా కొడుకు నెత్తుకునే అవ కాశం ఎప్పుడో! అని మనస్సులో అనుకునేది. అవేళ వెళ్లిపోయే రోజు. పిండిపంటలు చేస్తుంటే కూతుళ్ళిద్దరు తల్లికి సాయం చేస్తున్నారు. కునుమ కొడుకు పరిచర్యతో నిమగ్నమైంది.

పడకొండు గంటలు దాటింది. పోస్ట్ వచ్చింది. నిర్మల దగ్గర నింది ఉత్తరం అందుకున్న ప్రసాద్ గారు కళ్ళజోడు తుడుచుకుని కుర్చీలో కూర్చుని సావకాశంగా విప్పారు. నిర్మల లేఖ లెప్పాడు పెద్ద విగా ఉంటాయి. అక్కయ్య వ్రాసినదంటే చివరికి చిన్నతమ్ముడు గూడ అల్లరి మూని బుద్ధిగా కూచుని నింటాడు. ప్రతివారికీ వ్రాస్తుంది. ఒక్కొక్కరికి ప్రత్యేకమైన కుసుకంటాయి. ఎంతో ఆశగా వింటారు.

కనీసం విప్పేదాక అతను గమనించలేదు. లోపల ఉత్తరం చాల చిన్నదని. ఎప్పటిలాగున అతను అందరికీ వినించేందుకని లేచిపోబోయి చటుక్కున తిరిగి కూచుండిపోయారు.

అతని ముఖంలో కత్తి వాలుకు నెత్తురు చుక్క లేదు. తిరిగి చదువుకున్నారు. అల్లాడు గారికి కులాసాగా లేదని, పోస్టిటల్లో ఉన్నారని వెంటనే రుక్మిణమ్మబైరి అడ్డనకు రావలెనని, ఈ విషయం ముఖ్యంగా కునుమనించి రహస్యంగా ఉంచమని కోరుతూ వ్రాసిన అతి చిన్న లేఖ. కనీసం జేబులో పెట్టుకుని కళ్ళ మూసుకుని ఈజిప్టర్లో పడుకున్నారు. ఎంతసేపైందో— రిజిష్టరు కవరు వచ్చింది. వంతకంచేసి విప్పి చూచాడు. ఐదు వందల రూపాయలకు చెక్కు పంపించింది నిర్మల.

ప్రసాద్గారి కళ్ళలో గిర్రున మీరు తిరిగాయి. నిర్మల అలోచనకు, అమె సహృదయానికా తండ్రి హృదయం కరిగిపోయింది. అక్కడ కూచోలేక నల్లి పడుకున్నారు. “తండ్రి నా బిడ్డకేం అన్యాయ కోరుకు” అని భగవంతుని కోరుతూ నల్లి పడుకున్నారు.

వనితోబయలుదేరారు. అనలు విషయం విషయం చెప్పలేదు. కమలమ్మకు మాత్రం చెప్పారు. ఎవరికి చెప్పినా నరే గాని కునుమకు మాత్రం చెప్పకు అని వెళ్లిపోయారు. ఐస్కరో వనికి చెప్పారు. వని భయంతో కంపించిపోయింది. ‘అంత అపాయ స్థితిలో ఉండరు. లేకపోతే వైర్ ఇచ్చేదే అక్కయ్య’ అని సర్ది చెప్పుకుంది. ఎవరు మాట్లాడలేదు.

హైదరాబాద్లో దిగి, బండికికా వ్యవధి ఉంటే, వియ్యంకుడి ఇంటికి వెళ్లారు. రాజా రావుగా రింట్లో లేరు. మాలతి మాత్రం శోక దేవతలా ఏడుస్తూ వచ్చింది. ప్రసాద్గారు సోఫాలో కూచున్నవారల్లా లేచారు. మాలతిని చూస్తుంటే భయంతో గుండెలు డడడడ లాడాయి. నోట మాట రాక అల్లాడిపోయారు

“అమ్మా మాలతి అన్నయ్య బాగు న్నారు కదూ”

మాలతి చటుక్కున మామగారిని చూస్తూ కళ్ళు తుడుచుకుని అంది. “బాగున్నారుకానీ” “మరెందుకమ్మా ఏడుస్తున్నావు?”

మాలతి మాట్లాడలేకపోయింది. మాటలు

ఒక హోటల్ మీద యిలా బోర్డు వుంది...“ట్రాన్సిస్టర్ రేడియోను, కుక్కలను తేరాదా, భార్యతో రావొచ్చును.”

ఎస్. అనసూయ.

పెదాలు దాటలేకపోతున్నాయి. దిగులుగా చూస్తూ అతి ప్రయత్నంతో అంది. “నాన్న లేరు మీతో చెప్పేందుకు...అన్నయ్యకు విచ్చి మావయ్యా.”

అబ్బ చెప్పేసింది. మొదలు తెనె ప్రమామలా సోఫాలో కూచుండిపోయారు. తల రెండు చేతుల్తో పట్టుకుని “అమ్మా నిర్మల తల్లి ఏ కెందుకింత శిక్ష విధిస్తున్నాడమ్మా ఆ దేవుడు? ప్రకాశ్ కు ఏచ్చా నిజమేనా నీకు సరిగ్గా తెలుసా?” మాలతి ఔన్నట్లు తలూపి మెల్లగా అంది: “సమ్మటానికే భయంవస్తుంది మావయ్యా అంతా అబద్ధమే నవపిస్తోంది అబద్ధంకాదు అంతా నిజం..... పదినె వ్రాసిన ఉత్తరం చూడండి ఇప్పుడే వచ్చింది!”

ప్రసాద్గారు ఆత్రంగా చదివారు. అది కూడా చాలా చిన్న ఉత్తరం. మాలతికి వ్రాసింది. “మీ అన్నయ్య నిప్పట్లో డిక్టార్ట్ చేయరట. ఎంత కాలం బడ్తుందో. అత్తమ్మ ఈ వారంలో వస్తారక్కడికి. మావయ్యగారిని నమస్కరించు. నీ ఆరోగ్యం జాగ్రత్త. పాప ముద్దులు పంపుతోంది. మాలతి, నేను జీవిస్తున్నానంటే దాని చూపే అనిపిస్తోంది.”

ప్రసాద్గారికి ఆ తిడ్డు స్వధ అంతా ఆ కివరి

మాటల్లో ద్యోతమవుతోంది. తన దుః చెప్పుకుని ఇతరులను కష్టపెట్టే రకంకాదు నిర్మల. అమె హృదయంలోని కారుచిచ్చు వార్త గల్గే శక్తి ఎవరికుంది? అన లా హృదయానేద నను భరింపగల్గే శక్తి నిర్మలకుందా? ప్రసాద్ గారు బండికి పైం అయిందని, భోజనం చేయ కుందానే పరుగున స్టేషన్కు వెళ్లిపోయారు. వారు వెళ్ళిన దిక్కున చూస్తూ మాలతి భరింప రాని ఆవేదనతో, హృదయాన్ని తేలికపర్చుకునే విమిత్తం సోఫాలో కూచుని ఒక్కసారి తనివిదీర విచ్చేసింది. వరను వచ్చి, “అమ్మగారూ — బుల్లెమ్మా” అంటూ కూచుంది. అదిమాత్ర మేం జేయగలదు?”

టాక్సీ దిగి ఇంట్లో అడుగుపెట్టుండగానే నిర్మల తండ్రిని గట్టిగా పట్టుకుని వలవల ఏడ్చింది. సాన్నితమ్మ, రుక్మిణమ్మ కూడ భోరున ఏడ్చారు. పాపకేం జేయాలోతోచక అందరికీ అనున రించింది. ప్రసాద్గారి హృదయం వేయి ప్రక్కలైంది.

నిర్మల తండ్రికంతా విశదపర్చింది. ఆ సాయం త్రము విజిటర్స్ డే కావటం మూలాన నిర్మల, ప్రసాద్గారు, పాప, రుక్మిణమ్మ, అమె భర్త వెళ్లారు. ప్రకాశ్ బాగా చిక్కిపోయాడు గానీ మరీ నీర సంగా లేదు. అంత తెలివిగా, ఎప్పుడూ హుషెరుగా మాట్లాడుతూ, నవ్విస్తూ ఎంతో అనురాగం చూపించే తన అల్లుడేనా ఈ ప్రకాశ్? అని విస్తుపోయా రాయన. ఏదే శక్తి నశించింది. హృదయా నైవరో గట్టిగ అదిమిపట్టిపట్టయింది.

ప్రకాశ్ వచ్చి కూచున్నాడు. ఏదో వెలితిగా నవ్వాడు. పాపను ఎత్తుకోబోయి, ఎందుకో చటు క్కున ఎత్తుకోటం మానేశాడు. అందరివైపు వింతగా చూచాడు. “బోలెడు పర్క్ ఉంది. వస్తున్నాగా త్వరగా పూర్తిచెయ్యాలి” అంటూ లేచి వెళ్లిపోతుంటే ఇద్దరు సహాయకుల వచ్చి, “లాభంలేదు. ఇక ఉండరు. మీరు వెళ్ళండి” అంటూ ప్రకాశ్ను తీసుకు వెళ్లిపోయారు.

భర్త అగుపించినంతవరకు చూస్తోంది నిర్మల. తన భర్త, తన సర్వస్వం—అలా దూరంగా వెళ్లి పోతుంటే, ఒక్కసారి మునుపులాగా ప్రేమగా నిర్మలా—నిమ్మా—అంటూ చూస్తే—ఒక్కసారి నేను గుర్తుకువస్తే—అని నిరీక్షణతో చూస్తుంటే అమె కళ్ళలో కన్నీరు పారులు పారులుగా వచ్చి భర్తను చూడకుండా అడ్డగించినై. ఆ చూస్తున్న వైపు ఏదో పల్లటి రంగులు అర్థంలేకుండా పులిమినట్లు మాత్రం కనించా యామెకు. ఆ అప్పు ప్పపైన రంగుల్లే చూస్తోంది.

వాస్తవిక జగత్తును గుర్తుచేయటానికే కాబోలు ఆ కన్నీటి తెరలు టవ్న క్రిందపడ్డాయి. అమె దృష్టిలో ఏ ఆటంకాలు లేక స్పష్టమైంది. ఎదురుగా పాప అగుపించింది.

ఔను. తన భర్త దూరమైనా, తనకు ప్రసా దించిన ఈ పాపే తన సర్వస్వం అనుకుంటూ పాపను గట్టిగా కావించుకుంది. ఆమెతో ప్రజ్వ లించుతున్న దుఃఖాన్ని, అవేదనను చూడలేక మగ వాళ్ళు వెళ్లిపోయారు.

కాసేపు తాల్చి గట్టిగా నిట్టూర్చి అమె కూడ లేచింది. (సగం)

“పిల్లా ఉండంటారు బాబాయికి” అనడం గాని తామారావు దాక్కుర్తి.

“గుండెబిచ్చకదామరి....! ఏ విషయమూ చెప్పటం కష్టం. కాని, మనీషీ దేవు పలుకాల్సిబట్టి చూస్తే, వదేళ్ళవరకు ఆయనకు ఏ చలనమూ లేదు.....అదీ వంగతి.....మరి నే నెన్నో.....”

“దేనికి ఆపూరించను.....వదేళ్ళదాక ఏ చలనం లేదు. అవునులే వన్ను ఏసిగించకుండా ఆ తీపుడు ఎందుకు లేస్తాడు ఆ బొందిలోంచి.....” అని లోవర్లోపలే నలుకున్నాడు తామారావు.

“ఒరేయ్ రామూ.....”

“ఏం భీమూ.....” అని మెల్లగా తనతో తనే అనుకొని, “ఆ.....వన్నున్నా బాబాయి...” అంటూ లోపలికి నడిచాడు.

“రా.....ఇలా వచ్చి ఈ మంచంమీద కూర్చో. నీతో ఎన్నాళ్ళుబట్టి ఒక ముఖ్యమయిన విషయం చెబుదామనుకుంటున్నాను.....దానికి నమయం ఇప్పుడు వచ్చింది.....ఆ ఏంలేదు.....నే నింక ఎక్కువ రోజులు బ్రతకను. నా చావు ఘంటలో ఉంది.... ఏదీ....ఆ ఫ్లాస్కులోని కాసిని కాఫీ ఇలా ఇవ్వు.....”

కాఫీ పోసి ఇచ్చాడు తామారావు. త్రాగి మళ్ళీ చెప్పటం మొదలుపెట్టాడు రాఘవయ్యగారు.

“ఇప్పుడు నేను చెప్పబోయ్యేది మన కుటుంబానికి చెందిన ఒక ముఖ్యమైన విషయం. ఇది ఎన్న రిలో చెప్పకూడదు మమూ.....! మన వంశంలోని వాళ్ళకు మృత్యువు అందరికీ వచ్చేలాంటి సామాన్య మృత్యువుకాదు. మరణ ఘడియలముందు “నల్ల పిల్లి” కనడలేకాని, ప్రాణాలు పోవు. అదీ ఒక అచారమైపోయింది. నేను ఆ నల్లపిల్లికోసమే ఎదురు తూస్తూ ఈ ప్రాణాని ఇలా పట్టిఉంచాను. ఎందుకో వాకు అనుమానంగా ఉంది. ఆ నల్లపిల్లి ఇవ్వబోతో, లేపో కనబడుతుందని.....కనుక నీకు మన వంశం లోనివాళ్ళ మరణ రహస్యం చెబుతున్నాను.....”

తానొకటి తరిస్తే

24-వ పేజీ తరువాయి

తామారావు జాగ్రత్తగా వింటున్నాడు.

మళ్ళీ రాఘవయ్యగారు చెప్పటం మొదలుపెట్టారు.

“మానాన్న చనిపోయేముందుకూడా అలాగే జరిగింది. ఆయన ఇంకొక నిమిషంలో చనిపోతారనగా, ఒక నల్లపిల్లి ‘మృత్యు’, ‘మృత్యు’ మంటూ, కిటికీ లోంచిదూకి మంచం క్రిందగా పోయింది. వెంటనే మా నాన్న చనిపోయాడు. మొన్న మొన్న మీ నాన్న పోయేముందు కూడా అలాగే జరిగింది.....” అంటూ పిల్లలారాడు రాఘవయ్యగారు.

“అలా భయపడకు బాబాయి” అంతకుమించి ఏం మూలాగదో తెలియలేదు తామారావుకు.

“ఇదిగో రాముడా! ఇది మన జీవిత రహస్యం. భద్రం సుమా.....” అని ఆయాసంతో ప్రక్కకు తిరిగి వదులుకున్నాడు రాఘవయ్యగారు.

తామారావు ఏదో ఆలోచించుకుంటూ బయటకు నడిచాడు.

తాత్రి ఎనిమిదయింది.....

రాఘవయ్యగారు నిద్ర-మాత్రం మింగి, పాలు త్రాగుదామని లేచి కూర్చున్నారు.....

ఎదురుగాఉన్న కిటికీలో ఒక నల్లపిల్లి మల్సాని “మృత్యు”, “మృత్యు” అంటుంది.....!

“ఒంంరే.....యి.....రా.....ము.....డూ.....”

అని ఒక గాపుకేక పెట్టాడు రాఘవయ్యగారు.

నక్కగదిలోఉన్న తామారావు “ఏం జరిగింది బాబాయి.....” అంటూ గబగబా వచ్చి ఆ దృశ్యం చూసి, అదిరిపోయాడు.

రాఘవయ్యగారు గది దగ్దరిల్లేలా పెద్దగా నవ్వు తున్నారు.

తామారావుకు గుండె ఆగినంత వనయింది.....

“ఈ వా చేతిలో ఉన్నదేమిటో తెలుసా.....నా యావదానీ నీ సేత ప్రాసిన పిలునామా.....”

అంటూ వరుసగా ఆ పిలునామాను ముక్కలు ముక్కలుగా చించివేశారు.

తామారావుకు ముచ్చెనుటలు పోసినయి. ఉక్కిరి బిక్కిరయిపోయాడు.

“తల్లీ, తండ్రి పోయిన నన్ను పెంచి పెద్ద వాణ్ణి చేసినందుకు తగ్గ ప్రతిఫలం చూపించావు. పాముకు పాలుపోస్తే, కాటేసి చంపుతుంది.....”

తామారావు తలదించుకొని, కాలి బొటనవేలుతో నేలను గీరుతున్నాడు.

“నీ వంగతి నాకు బాగా తెలుసు. నీవు ఈ ఘోర కృత్యానికి ఎందుకు ఒడిగట్టావో కూడా తెలుసు. నీవు ఎదురింటి విమలను ప్రేమించావుకదా.....? ఆ పిల్ల మన కులం కాకపోవటం వల్లను, మన అంత స్తుకు తగ్గదికాకపోవటం వల్లనూ, మీ పెళ్ళికి నేను అంగీకరించననీ నీకు బాగా తెలుసు. కనుక నా ఆద్దం తీరితే నీవు దాన్ని పెళ్ళిచేసుకుని, నా కష్టాల్ని తీరుయినఈ అస్తిలో కులుకుదామనుకున్నావు. నీ కుటిల స్వభావం కనిబెడ్డానునే నేనూ, ఆ డాక్టర్ కంటే ఈ నాలుకం అదాము. నీవు ఒట్టి వాజమృత్యు...! ఆ నల్లపిల్లి నంగతి చెప్పగానే నమ్మకావు.....అదీ శుద్ధ అబద్ధం.....! ఏం భయపడకు..... నేను అప్పుడే చావను.....! ఈ నా యావదానీ నా తద వంతరం తిరువతి వెంకటేశ్వరస్వామికి రాస్తాను. నీకు ఈ ఇంట్లో ఒక్క చిల్లిగన్న కూడా దక్కనివ్వను.....నీకు తెలివితలులు చాలా తక్కువ అని నీకూ తెలుసు.....నాకూ తెలుసు.....నీవు తెలివి గలవాడవైతే, నా సేత వదులుకువలూనికి ఏవిషయం పెట్టి చంపిఉండేవాడివి.....నీకంత తెలివెక్కడిది.....! ఊ.....ఇక బయటకు నడు.....నీకూ నాకూ రా.....రా.....రా.....” అని గుక్కెత్తిపొక్కుండా ఓ ఉపన్యాసం దంచి, పెద్ద పెద్ద అంగలు వేస్తూ, గది బయటకు నడిచాడు రాఘవయ్యగారు....

(ఈమధ్య ఒక ఇంగ్లీషు కథ చదివిన తర్వాత ఈ కథ వ్రాయ బుద్ధేసింది) ★

నీకి నీళ్ళపోసి, నీరున్న ప్రదేశమును తట్టితే ఒక శబ్దమూ, నీరులేని ప్రదేశమును తట్టితే ఒక శబ్దమూ వస్తుంది. గ్రాలి ఉన్న ప్రదేశమును తట్టితే డండం శబ్దం వస్తుంది. నీరు, మన పదార్థములను తట్టితే డబ్ డబ్ శబ్దం వస్తుంది. ఈ సూత్రాల మనసరించే స్పందన విధానం వీర్పడింది. ఉద రంలో ప్రేగులలో అంతో ఇంతో గాలి ఉంటుంది. అందువల్ల ఉదరమును స్పందించినప్పుడు ‘డం డం’ శబ్దము వస్తుంది. ‘లివరు, స్ప్లీను పెద్దవై నప్పుడు దుర్గాంస వృద్ధులు వీర్పడినప్పుడు ఆ ప్రదేశం స్పందించినప్పుడు డబ్ డబ్ శబ్దం వస్తుంది. ఉదరంలో నీరున్నప్పుడు, రోగి ఏ ప్రక్కకు తిరిగి వదుకుంటే ఆ వైపుకు నీరు చేరుతుంది. అంటే ఎడమవైపుకు తిరిగి వదుకుంటే ఎడమ డొక్కలోకి నీరు చేరుతుంది. ఆ ప్రదేశమును స్పందిస్తే డబ్

మనమూ-మనదేహస్థితి

21 వ పేజీ తరువాయి

డబ్ శబ్దం వస్తుంది. కుడి డొక్కను స్పందిస్తే డం డం శబ్దం వస్తుంది. రోగిని కుడి ప్రక్కకు వదుకోబడతే ఎడమ డొక్క డండం శబ్దం చేస్తుంది. ఉదర కుహరంలో నీరున్నదని గ్రహించడానికి ఇది ఒక మార్గము.

స్పందన విధానము ఒక్క ఉదర స్పీక్షణలోనే కాదు; వక్ష పరీక్షలోనూ అదీ సూకరిస్తుంది. సాధారణంగా పూపిరితిత్తులు గాలితో నిండి ఉంటవి. అందువేత వాటిని స్పందించినప్పుడు డం డం శబ్దంవస్తుంది. కాని నెమ్మొనియా, క్షయవంటి వ్యాధులలో పూపిరితిత్తి గడ్డకడు

తుంది. అప్పుడు అదీ డబ్ డబ్ శబ్దం చేస్తుంది. కొన్ని పరిస్థితులలో పూపిరితిత్తులమీద పారలలో నీరు, పీము ఏర్పడుతవి. అప్పుడు స్పందనలో డబ్ డబ్ శబ్దమే వస్తుంది. పృథయం రక్తంతో నిండిఉంటుంది. అందువల్ల పృథయ ప్రదేశం స్పందనలో డబ్ డబ్ శబ్దం చేస్తుంది. ఆ శబ్దం వివబడే ప్రదేశమునుబట్టి దాని పరిమాణమును తెలుసుకోవచ్చును.

ట్రైఫాయిడేవంటి విషజ్వరములలో ప్రేగులు శక్తిహీనములై ఉబ్బిపోతవి. ■ స్థితి చాలా ప్రమాదకరమైనది.

పురుష విధానంలో స్పందన విధానము చాలా జాగ్రత్తగా మృదువుగా ఉపయోగించాలి. ★

విశాల నేత్రాలు

23 వ పేజీ తరువాయి

మునుగు నట్టుకుని మరి ఏదీచెట్టక అదేనిగా పీడిస్తున్నట్టు కనిపించింది. రంగనాయకుని మనస్సువాడు బొత్తిగా పసిగా లేదు. కాని కనేక కారణా లేర్పడ్డాయి. అతని దగ్గర కుదువ చేసుకొన్న సామంతా అయిపోవచ్చింది. ఇంక రెండు మూడు నెలలదాకా కూడా బండి వడవడం కష్టమే! రంగనాయకుని కేవలం సామంతుల విలవ తెలియలేదు. లేపేమయిపోయినా సరే, ఉన్నంతవరకు ఆనేక హాయిగా కాలక్షేపం చెయ్యడమే అతని కలవాయి. బాగా జాగ్రత్తగా పాడుపుచేస్తేనేగాని రెండు మూడు నెలల వరకయినా బొత్తు లేకుండా కాలక్షేపం కావడం కష్టమే.

అందుచేతనే ధర్మకర్త ప్రత్యుత్తరం కోసం అతడెంతో ఆశ్రయం పోషించాడు. కాని ఎన్ని పావులు వెళ్లినా లేవురా, మాపురా, అన్నమాటే గాని ఇంకొక ధోరణి వివరణలేదు. ప్రాణం విసిగిపోతే ఇంకొకసారి వెళ్లాడు. కాని అవసరంవచ్చి వచ్చుడు తానే కలుగు పంపిస్తా వచ్చాడు. మరి పని కట్టుకుని రావక్కరలే దన్నాడు. ఆ విధక్షణ ధోరణి తలుపుకొనే వల్లమాలిన అక్కసుతో రంగనాయకుని చెక్కిళ్ళు రెండు కేపురించాయి. 'ఈ అధికార దుర్బుధాంధులలా ఇంత! కొంచెం పెత్తనం చేతికి రాగానే కళ్ళు వెల్లిపిడికి వెళ్లిపోయాయి కాబోలును! ఛీ! ఛీ! ఇటువంటి దురవాంశాల ముఖాలు చూస్తే వంశములో పితకాలు చుట్టుకుంటాయి! ఏది ఏమయినా సరే, ఇక ధర్మకర్త ముఖం చూడకూడదు!' అని పిద రించుకొన్నాడు. కాని అంతలోనే అతని పూదయానం తరళం 'ఈ ఒక్క కోపవర్ణ ప్రయోజన మేమిటి? ఏదోవిధంగా వెళ్లి పని పాసుకూం వరుకుకుని రావాలి గాని! ఇక మున్నుండు హేమతో బాటు అన్న వస్త్రాలకు కూడా అలమటింపవలసిన దురవస్థ ఏర్పడి తీరుతుంది మహా! జాగ్రత్త!' అని హెచ్చరించింది. ఉపనూరుమని ఒక వేడి నిట్టూర్పు ఏదీచెట్టొచ్చి రంగనాయకుడు. 'సరే! మునుగు వల్ల ఈవేళ పిలువకపోయిందేగా! లేపో వెళ్ళిందో మళ్ళీ ఒకసారి వెళ్లి చూస్తాను. లేదంటే అవసరం నీన మాటలు నాలుగు ఆయన ముఖంమీదే గట్టిగా దులిపివేస్తాను' అని మళ్ళీ కొంచెం కమాధాన పడ్డాడు.

అంతలోనే అతని కింకా అలోచన తట్టింది. రంగనాయకునికి శ్రీరంగంలో గల మల్లు లందరిలోను గట్టి దిట్ట అన్న గొప్ప ప్రఖ్యాతి లభించింది. అందుచేత ఆ నగర ప్రభులలో తన మల్లు విద్యా నైపుణి వెల్లడించి పౌరుల ప్రశంసలతోబాటు కొంత ధనం సంపాదించుకోవచ్చునని అత కనుకొన్నాడు. ఆ పద్ధతి అనుసరిస్తే ఎంతకాల మయినా ఏవిధమయిన పేరు, చింత లేకుండా హాయిగా కాలక్షేపం చెయ్యవచ్చును. శ్రీరంగంలో పూటయినా గడవని మల్లులు ఒకరిద్ద రావిధంగా ను కుటుంబాలు పోషించుకొంటున్నారు. కాని అతని కది సరివడలేదు. ఆ పద్ధతివల్ల వచ్చే రాబడి గాలా తక్కువ. అదిగాక వడేవిధులలో ఉత్తరీయం లిని సాము గరడీ లారంభించడానికి అతనికి అధి గాత్యం కూడా అడ్డు వచ్చింది. విమలాపురంలో లతో మర్యాదగా కాలక్షేపం చేస్తున్న వెంకట

నాయకుని కడుపున పుట్టిన తా నంతటి దైవ్యాని కొడబడగలడా? అంతన్న శ్రీరంగం వాసు వ్యరణతో యాయార మయినా మేలే అనిపించింది.

ఆ తరువాత సంవత్సరంయిన భూస్వామి లెవ్వరి దగ్గరయినా పొలికాపుగా కుదురుకుని, తన కుటుంబం పోషించుకోవాలని రంగనాయకుని కింకా సంకల్పం కలిగింది. ఏకాని కది వాలా మంచి ఆలోచనే! కాని అతనికి శ్రీరంగంలో సంవత్స భూస్వాముల పేరు లయినా తెలియవు. అక్కడ అడుగుపెట్టినప్పటి నుండి ఏ దెవమండంగురు మల్లులతో తన్ను, ఇక మిగిలిన ఇరుగు పొరుగు లెవ్వరితోను అతని కంతగా దగ్గర పరిచయం కలగలేదు. ఒక్క హేమ నుండరికే ఇరుగు పొరుగులతో కొంత సన్నిహిత తరిచయం కలిగింది. చిన్నప్పటినుంచి రంగ నాయకునికి కలుగురితోను కలిసి కట్టుగా తిరిగే ధోరణి అలవడలేదు! ఇక శ్రీరంగం చేరుకొన్న తరువాత ఇరుగు పొరుగు గృహస్థు లంతిలో అంటే అంటున్న మాటాడి తను వారిని తాము వెళ్లిపోయేవారు. అది గమనించి రంగ నాయకు డంతకన్న ముఖానం అలవాటు చేసుకొన్నాడు. అందుచేత అతని కీ కష్టనమయ్యులో ఆడుకోగల అత్యీయ మిత్రు లెవ్వరు కనబడలేదు. మల్లులలో కొందరు సంవత్స లున్నార గాని, ఏదయినా గట్టి అవసరం వస్తే వా రెవరు అంతగా పట్టించుకోరు. మరి గత్యంతర మేమిటి? క్రమక్రమంగా హేమనుండరికి, తనకు అన్నవస్త్ర లతో మొహంపాచిపోవలసినంత దురవస్థ తప్పనట్లే కనిపించింది.

అది అలాగ ఉండగా ఇప్పుడు పులిపిద పుట్ర లాగ రామానుజ యతిశ్వరుని బెడద ఒకటి వచ్చి పడింది. దీనికి కారణమేమో రంగనాయకుని కెంతగా తల బడలు కొట్టుకొన్నా బోధవడ లేదు. బహుశా హేమనుండరి ఉపా విజయ

అయి ఉండవచ్చునని అనుమానించాడు. అందు దాళరథి వచ్చేవేళ కెలాగయినా ఇంటిదగ్గర ఉండ కుండా ముఖం తప్పించివెయ్యాలని నిశ్చయించుకొన్నాడు. అప్పటికి వాన తుంపర చాలావరకు తగ్గింది. ఉత్తరీయం ఒళ్ళంతా కప్పుకుని వీధిలోకి బయలుదేరాడు. హేమనుండరి వీధిగుమ్మం దాకా అతని వెంటపడి 'ఎక్కడికి?' అన్నట్టు చూపింది.

'అబ్బే ఎక్కడికి లేడు! ఏమి లోపడలేదు! అలాగలాగ తిరిగి వస్తాను. ఆయనగాని వస్తే కొంచెం తొందరపనిమీద ఎక్కడికి వెళ్లారని చెప్పు! బాగా పికటి పడిన తరవాతగాని తిరిగి రారని చెప్పు.'

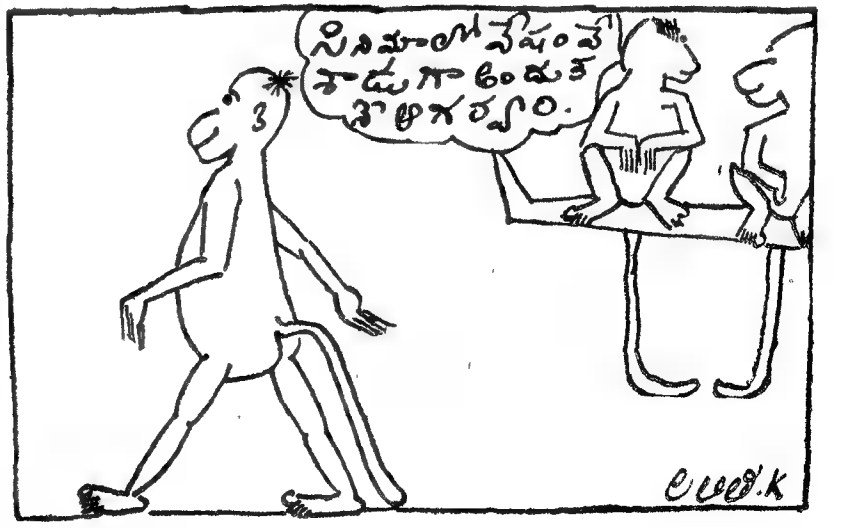
'నిజంగా బాగా పికటి పడిందాకా తిరిగి రారా?' ఎంతో ఆశ్రయం అడిగింది హేమనుండరి బోమముడి విరిచి.

రంగనాయకుడు లింగా చిరువవ్వు చిందించాడు.

'రావన్నా? రారని చెప్పమన్నాను గాని!' 'హేం ఉంటానని మాట ఇచ్చి ఇలాగ మళ్ళీ పెట్టడం భాషమే! బాగుంటుందా?'

'ఆ! బాగుండకేం చేస్తుంది! అప్పుడే దాళరథి వచ్చేవేళయింది. ఇంతాచేసి వీధి మలుపులో ఎదురు పడతారో ఏమో! మరి నేను వెళ్లాలి!'

ఒకేఒక అంగలో వీధిలో వడ్డాడు రంగనాయకుడు. అనేక విధాలయిన ఆందోళనలతో నతమత మయిన అతని పాదా లప్రయత్నంగా కావేకి వీధిలో మధ్యకాం నైపు పాగిపోయాయి. గడియ దాటక పూర్వమే అతడా పానశాలలో ప్రవేశించాడు. వర్షం కొట్టి కురవడం మూలాన అనేక మల్లు లెవ్వరు అక్కడికి రాలేదు. మధ్యకాం అలా నిర్దీపంగా ఉన్నట్టు కనబడింది. లోపల ఉన్న జనం అలా కలిసి వలగు రయదుగురి కన్న ఎక్కువ వ్యంది లేరు. వారయినా వేరువేరుగా తలోక మూల కూర్చొని మొండి మొండిగా మధుర మద్యా లాస్పదిస్తున్నారు. అయినా అతని కెంతో ఉత్సాహం కలిగింది. రవంత మైమరుపు కలిగి

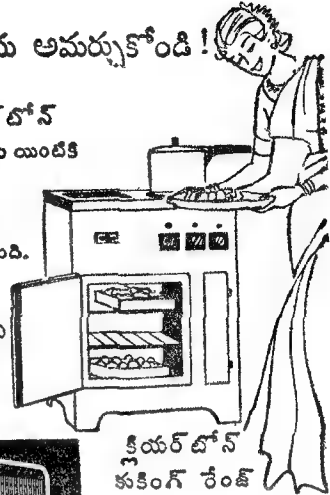

పండుగ రోజులవలె మీ యింటిని నిత్యమూ కలకలలాడేలా చేసుకోండి!

Kleanone 'క్లియర్ టోన్' తయారులను అమర్చుకోండి!

మీ నిత్య జీవితమునకు పండుగ సరదాను తెచ్చుకోండి! క్లియర్ టోన్ యింట్లో వాడుకొనే తయారులతో శిఖ్యముగా ఉండండి మరియు మీ యింటికి అందము మరియు కుభ్రత కలిగేలా చేసుకోండి. క్లియర్ టోన్ తయారులను ప్రతి నిత్యమూ ఉపయోగించుకొనవచ్చును. వాటితో మీకు కాలములో, శ్రమలో మరియు డబ్బులో పొదుపు చేయవచ్చును.

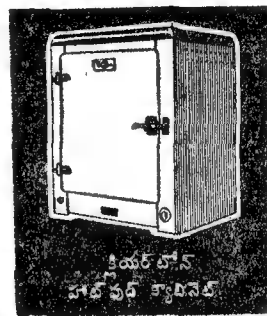
క్లియర్ టోన్ వస్తువులు మీ ఆవులకు బహుమానముగా యిచ్చుటకు లేక మీరే వాడుకొనుటకు ఎంతో బాగుంటాయి. వాటిని మీరు పండుగ రోజుల్లో లేక ఎప్పుడైనా కొనుక్కోవచ్చును. క్లియర్ టోన్ బహుమానమును నేడే కొనండి!

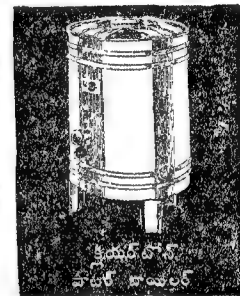
క్లియర్ టోన్ కుకింగ్ రేంజ్

క్లియర్ టోన్ ట్యూబ్ హీట్ స్టేట్

క్లియర్ టోన్ హాట్ షేడ్ క్యాబినెట్

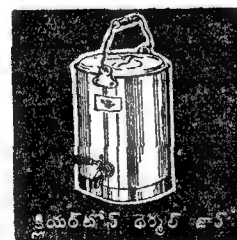
క్లియర్ టోన్ వాటర్ హీటర్

క్లియర్ టోన్ ఇరన్ బోర్డు

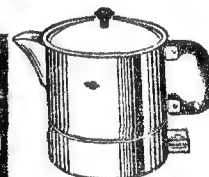
క్లియర్ టోన్ ఎలక్ట్రిక్ గడియారము

క్లియర్ టోన్ థెర్మో కేఫ్

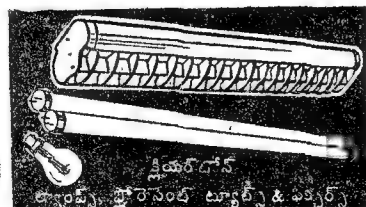
క్లియర్ టోన్ ఇంటిలియర్ ఇస్ట్ టోస్టర్

క్లియర్ టోన్ ఎలక్ట్రిక్ కేసీర్

క్లియర్ టోన్ వాటర్ ఫీల్టర్

క్లియర్ టోన్ థామ్ప్సన్ ఫ్లోరెనాండ్ ల్యూమిన్ ఓ ఎప్లర్స్

క్లియర్ టోన్ ఫోల్డింగ్ కుర్చీ మరియు టేబుల్

మీ దగ్గరలోనున్న క్లియర్ టోన్ లేక నేషనల్-ఎక్స్-రేడియో డీలరునుండి ఎక్కువ వివరములను తెలుసుకోండి.

GRA జెనరల్ రేడియో & అప్లయన్సెస్ లిమిటెడ్
బాంబాయి . కలకత్తా . మద్రాసు . ఢిల్లీ
పాట్నా . బెంగళూరు . సికిందరాబాదు

(TWT-GRA 4227 (A))

వరకు తియ్యతీయని మైరేయం పేరించాడు. అప్పటి కాశని మున్ను బాగా తేలిక పడింది. రోగపరి అందోళనలన్ని పూర్తిగా తుడిచిపెట్టుకు పోయినట్టనిపించింది. శరీరం సఖిజీవర్యంతము దూది పింజరా గాలిలో తేలిపోతున్నట్టు కవిధమయిన అనందానుభూతి కలిగింది. ఆకాశంలో నెమ్మది నెమ్మదిగా తేలిపోతున్న నల్ల నల్లని మబ్బుల బారులు కేసి, అప్పుడప్పుడు జల్లు జల్లులుగా పడుతున్న వాన తుంపరలకేసి చూస్తూ కూర్చున్నాడు రంగనాయకుడు. అలాగ ఎంతసేపు గడిచిందో అతనికే తెలియదు.

అప్పటికి సూర్యాస్తమయం కావచ్చింది. 'ఈపాటికి నాకోసం నిరీక్షించి నిరీక్షించి తిరిగి వెళ్లిపోయి ఉంటారు దాశరథి. ఇక నెమ్మదిగా తిరిగి వెళ్లిపోవచ్చును. అమ్మయ్య! ఈ వేళకే జెడద తప్పిపోయింది గదా! ఇక రేపటి మాట అప్పు డాలోచించుకోవచ్చును.' అని సంతుప్తి పడ్డాడు రంగనాయకుడు. ద్వారం దగ్గి ఆన రిన్నా కూర్చున్న అసీమిక పైకం చెల్లింది మళ్ళి వీధిలో అడుగు పెట్టాడు.

వాన తుండర బాగా తగ్గింది. మబ్బుల బారు లోక ట్లాకటే విడిపోయి దూరదూరంగా తేలి పోయాయి. అస్తమించుతున్న సూర్యుని కాంతి కావేరి వీధిలో ప్రవహిస్తున్న చిన్న చిన్న వాన కాం వలలో ప్రతిఫలిస్తున్నది. పసిపిల్లలు కొందరు ఆకు దొన్నెలవంటి పడవలు నీటి ప్రవాహంలో విడిచి పెట్టి వాటి వెంటబడి పోతున్నారు. ఇళ్లకు మళ్ళి పోతున్న పాడి డూడల అంభారవాలు మాటి మాటికి వీధి మొగలో మారుమోగు తున్నాయి. లేగడూడలు చిన్న చిన్న అరుపులతో ఎగిరిగెరిపడి పలుపులు తెంచుకోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నాయి. వాటి మెడలలో మువ్వల బిన్నుదప్పుడు మంద్ర పుండంగా ప్రతిధ్వనిస్తున్నాయి.

రంగనాయకు డెంతో ఉల్లాసంతో తన భవంతి ఎవరని ద్వారం తెరుచుకొని తోపం అడుగు పెట్టాడు. అంతే! మరు క్షణంలోనే నిలుపునా నిర్మాంత పడ్డాడు! వీధి ఆరుగుమీద తుంగవాన మీద కూర్చున్న దాశరథి చిన్నది చిరునవ్వుతో 'పచ్చారా! మీకోసమే ఎదురు చూస్తున్నాను.' అన్నాడు. రంగనాయకుని కిక్ కాల్లాడలేదు. అయినా అతి కష్టమీద తన అందోళన నిగ్రహించుకొన్నాడు. ఎంతో విషయంగా దాశరథిని నవీపించి నవనవ్వురించి దోసిరికట్టి విలు చున్నాడు.

'తలవని తలంపుగా తొందరపని ఒకటి వచ్చి పడింది.' అందువేత బయలుదేరి వెళ్లక తప్ప లేదు. అదిగాక ఇంత తొందరగా తిరిగవస్తా పనుకో లేదు. పాపం! నాకోసం చాలా పేషినించి కని పెట్టుకుని కూర్చున్నారలా ఉంది.'

'దానికేం బాబూ! నాకు వేరే పని ఏమి లేదు! మీకోసమే ఎదురు చూస్తున్నాను. రామానుజుల దర్శనాని కిదే తగిన సమయం. రండి వెడదాము.'

రంగనాయకుని కిక్ విమనడానికి పాలుపోలేదు.

'ఒహూ! అలాగా! బాగా పొద్దు పోయింది. ఇక ఈవేళ వారి దర్శనం వీలవడమేమో అనుకున్నాను.

విశాల నేత్రాలు

అయితే, నరే, ఇప్పుడే మీవెంట వస్తున్నాను. వదండి.'

ఆ సమయంలో తప్పించుకోవడాని కిక్ నరే ఉపాయా లేని మృరించక రంగనాయకుడు అలాగే వస్తామని మాట ఇచ్చాడు. కాని రోగపరి గుణ గుణ లాడుతూనే ఉంది. అయినా గుండె రాయి చేసుకున్నాడు. 'ఈవేళ కాకపోతే రేపటికయినా ఆయన దర్శనం తప్పదు! ఇలాగ ఎవ్వరైనా తప్పించు గుని తిరగగలను! వీధి విమయినా నరే! హేమ నుందరినే విడిచిపెట్టేది లేదని భీష్మించుకుని కూర్చుంటే నవ్వేమి చెయ్యగలరు! ఆ! ఇంత కంటే. బాగా పెద్ద పెద్ద జెడదలే తప్పించుకుని బయటపడ్డాను. నా కిది ఒక లెక్కా!' అనుకుని కొండంత ధైర్యం తెచ్చుకొన్నాడు. రోపలికెళ్ళి 'అట్టే సేపు అలవ్వకానివ్వనులే! ఇప్పుడే తిరిగవస్తాను.' అని హేమనుందరితో చెప్పి దాశరథి వెంట బయలు దేరాడు. మరి కొంతసేపటి కా రిద్దరూ రామా

మిత్రమండలి అనే క్లబ్ కు నా చేత బలవంతంగా ఒక మిత్రుడు చందా కట్టించాడు. ఆ కాయితం ముక్క తీసుకుని దాని ఖరీదు చెల్లించి అయితే దీనివల్ల నాకు ఏయే అవకాశాలు కలుగతాయటా? అన్నాను. వచ్చే యేడాది మళ్ళి చందా చెల్లించడం మొదటి అవకాశం అన్నాడతగాడు.

కృష్ణేంద్ర

మజయతి విషమిస్తున్న శ్రీవైష్ణవ మతం పమి పించారు.

అది శ్రీరంగ దేవాలయం మూడవ ప్రాకారానికి బాలుగడ ప్రాకారానికి మధ్య మనిశాలమయిన మామిడితోపులో నిర్మించిన సమున్నత భవనం. రంగనాయకు డివ్వాళ్లనించి ఆ మతంపై పెన్నుడు పోలేడు. దానిమీద చిన్న చిన్న దేవాలాల గోపురాల వలె నిర్మించిన శిథిలాలపై అమర్చిన పసుపు వచ్చని గరుడాల్వారు పతాక, శంఖచక్ర గదా శిల్పాల కేతనాలు గాలిలో అల్లనల్లన కదలాడు తున్నాయి. వంతె చీకటిలో ఆ శిథిలాలమీద అమర్చిన స్వర్ణ కంకిలు స్పష్టమైన వృష్ణంగా తరలిం చాయి.

ఆ మతంపైపు చూడగానే రంగనాయకుని కేదో ఒక ఎంత రోకంలో అడుగుపెట్టినట్టని పించింది. దాని ప్రాంతంలో బారులు బారులుగా నాటివ సురపానాలు, బోగడలు, దేవకాంపనాలు, పారిజాతాలు, మందారాలు, వేర్వేరు విచిత్ర వర్ణాల

పూలతీగలు అప్పుడప్పుడే విశించిన వుప్పిల సూన వలతో రంగనాయకుని కెంతో అహ్లాదం కలిగించాయి. 'ఎంత సొగసున పూదో! అని అత డెంతో ఆశ్చర్యపడ్డాడు. శ్రీరంగనాథుని పాద ముద్రికం వంటి ఉత్కృష్టపుండ్రాలతో, తులసీ మాలలతో రామానుజుని శిష్యులు కొందరు ఎలుగులెల్లి ద్రావిడ వేదపాఠశాలలు పఠిస్తున్నారు. మరి కొందరు మతం వెనక భాగంలో ఉన్నదిగుడు బావిదగ్గర వేరి సంధ్యావందనా లారంభించారు. ఇంకా కొందరు పెద్ద పెద్ద దీపపు పెమ్మాల చుట్టు చేరి ఏకాగ్ర ఏకజాంతో, లాశవ్రత గ్రంధాలు భూర్వానత్ర పుస్తకాలు పరిశీలిస్తున్నారు. నలుగు రయిదుగురు బ్రహ్మచారులు రంగ నాయకునికేసి పరిశీలనగా చూసి తమలో రాము గునగున లారంభించారు.

అంతలోనే దాశరథి అతనిని మతంముందు వానడలో ఒక చిత్రాననమీద కూర్చోబెట్టి 'రోపల ఎవరో దర్శనం చేసుకుంటున్నట్టున్నారు. కొంచెంసేపు ఇక్కడ కూర్చోండి! నేను మళ్ళి ఇప్పుడే వచ్చి తీసుకు వెడతాను. ఎంతోసేపు పట్టుడు.' అని చెప్పి మతం రోపలికి వెళ్లి పోయాడు.

రంగనాయకుని కల్లంత దూరంలో రామా నుజుని ముఖం విన్నపంగా గోచరించింది. ఆర్థ ప్రసన్నమయిన మందహాసంతో ఆయన ఎవరితోనో ప్రసంగిస్తున్నాడు. ఒక వండు ముసలి ముత్తయిడున విసబడి విసబడి కంఠస్వరంతో తన గోడేదో వెళ్లబోసుకొంటున్నది. మధ్య మధ్య కంట నీరు పెట్టుకుంటున్నది. ఒక పసివాడు అమె మనమడు కావోలు, ఒడిలో కూర్చున్నాడు. నిశ్చల భృష్టితో రామానుజునిమెడలోని తులసీమాలలు పరిశీలిస్తున్నాడు. ఉండి ఉండి ఆయన ఆ వృద్ధాంగన వేదో అడిగి చల్లని పలుకులతో పీఠాంతున్నాడు. అమె చీర వెంగులతో కనుగులుకు లద్దుకొంటున్నది. మధ్య సుధ్య రామానుజయతి తన విశాల నేత్ర యుగళి పైకెత్తి పరధ్యానంగా దేనివైచి అవలో కిస్తున్నట్టున్నాడు. దీపపు పెమ్మాలపై కంచు ప్రమిదలలో చిరుదీపికల కాంతితో ఆ యతీశ్వరుని ముఖం జాజ్ఞవల్క్యమానంగా ప్రకాశిస్తున్నది. 'మధ్య మధ్యన కళ్ళు రెండు పైకెత్తి దేనివైపు చూస్తున్నారాయన!' అని రంగనాయకు డెంతో విన్నపియ్యాడు.

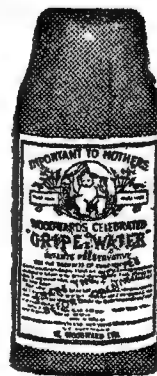
అంతలోనే ఆ ముత్తయిడున ఒడిలో కూర్చున్న పసివా డకస్తాత్మకంగా లేచి నిలబడి రామానుజుని కెంతో దగ్గరగా వెళ్లి 'తాతా! ఇదిగో! నా బొమ్మ! ఈవేళ పొద్దున్న కొనుక్కున్నాను!' అని తన చిట్ట పిడికిలితో అదిమి పట్టుకొన్న చిన్నారి చందనపు బొమ్మ చూపించాడు! అంతే! ఆ యతీశ్వరు డంతటితో తన ధర్మ ప్రసంగం విరమించి ఎంతో అప్యాయంగా ఆ పసివాణ్ణి ఎత్తుకుని ముద్దు పెట్టుకుని 'బొమ్మ ఎంతో జాగ్రత్తగా పరిశీలించి 'చాలా చక్కని బొమ్మే కొనుక్కున్నావే! అని అభినందించి తిరిగి నుదురు ముద్దు పెట్టు కొన్నాడు. ఆపైన వారిద్దరి మధ్య అయిదారు నిమిషాల వరకు చిత్ర విచిత్రమయిన సంభాషణ

వుడ్ వార్డ్స్
'గ్రేప్ వాటర్'

తెలివైన తల్లులు
50 ప్లస్ నుంచి వాడుచున్నారు

అంతర్జాతీయ పేటెంట్; కోమర్షియల్ రిజిస్ట్రేషన్ కెమిస్ట్రీ రిమిడియల్ బొంబాయి;
ఎమ్. జి. పహాని అండ్ కో., (కంకణ) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కలకత్తా; బి.టి. క్రిష్ణమూర్తి
అండ్ కో., మద్రాస్; ఎమ్. జి. పహాని అండ్ కో., (రిటై) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, రిటై.

Allypore OP. 143 TEL

విశాల నేత్రాలు

కొనసాగింది. రంగనాయకునికా సంఘటన మరింత ఆశ్చర్యం కలిగించింది. ఎవరో ఇద్దరు చిన్నపిల్లల రాగ అమాయకంగా వచ్చుకుంటూ ఎంత ఆప్యాయంగా మాట్లాడుకుంటున్నారో! అని మరింతగా ఆశ్చర్యపడ్డాడు రంగనాయకుడు. అంతలోనే ఆ వృద్ధాంగన రామానుజునికి సాష్టింగ్ సమస్యారం సమర్పించి ఎంతో భక్తితో ప్రసాదం స్వీకరించి వసవాణ్ణి ఎత్తుకుని తిరిగి బయలుదేరబోయింది. కాని ఆ పిల్లవాడు రామానుజుని విడిచి పెట్టి వెళ్ళిపోవడాని కేమాత్రము ఇష్టపడలేదు. ఎరిరిరిలాడి ఆమె పట్టు విడిపించుకోబోయాడు. ■ ముత్తయిదువ 'మళ్ళీ రేపు వద్దాలే నాయనా!' అని నెమ్మదిగా నెమ్మదిగా బుజ్జగించి ఇవతలికి వచ్చివేసింది.

అంతలోనే దాశరథి రామానుజుడు కూర్చున్న గది కింకా వైపున్న ద్వారం దాటి రంగనాయకుడు దర్శనం కోసం నిరీక్షిస్తున్న సంగతి వివేచించబోయాడు.. కాని అకస్మాత్తుగా ద్వారబంధం దగ్గరే నిలబడిపోయాడు! అదే సమయంలో ఒక ఉడత చిన్నారి తోక పైకెత్తి చెంగు చెంగున రామానుజుని భుజంమీది కెగిరి ఏదో సంగతి చెప్పుబోతున్నట్టు తన చిన్ని పెదవు లెల్లాడించింది. మరు క్షణంలోనే ఒకేఒక్క చెంగిలింపుతో కుడి చేతిమీది కురికింది. రామానుజుయతి దాని నెంట్ అత్మీయతతో పెదవుల కద్దుకొన్నాడు. వక్కనే శాగ్రత చేసిన దానిమ్మగింజలు కొన్ని ముందుంచి 'నీ సంగతి మరచిపోతానా! ఎంతమాట! అయితే ఈనేక కొత్తవా రెవరో వచ్చిపట్టువ్నారు! మురి!' అన్నాడు. ఉడత గింజ లొకటొకటే కొరికి తిరిగి చెంగుమని రామానుజుని భుజంమీది కురికింది! ఇంకోక్క రెండు మూడు చెంగిలింపులతో చరచరా ద్వారం దాటి ఆ సమీపంలో ఉన్న గున్నమామిడి చిటారు కొమ్మమీదికి వెళ్ళిపోయింది! రామానుజుడు లోలోపల ముండి విశాలనేత్రాంతారంలో వెల్లిరికిన వాళ్ళంతో క్షేమంగా చెట్టు కొమ్మమీదికి వెళ్ళేవరకు దానివై వచరాకొన్నాననే ఉన్నాడు.

19

అలాగ నాలుగయిదు వివేచిత కాలం గడిచింది. దాశరథి సవినయంగా రామానుజుని సమీపించి రంగనాయకుని రాక వివేచించి చిత్రానవంమీద కూర్చున్న అతనిని లోపలికి తోడుకువెళ్ళి పెంపు తీసుకుని తిరిగి వేరొక చోటికి పోయి తన విధి నిర్వహణలో నిమగ్నుడయినాడు. లోపల అడుగు పెట్టగానే రంగనాయకు డక్కుత భయభక్తులతో రామానుజునికి సాష్టింగ్ సమస్కృతి సమర్పించాడు. అంతలోనే ఆ యతి తటాలన లేచి నిలబడి అతనిని లేవనెత్తి క్షణకాలం విశ్రాంతి నేత్రాంతో ముఖవైఖరి పరిశీలించి ఎంత ఆప్యాయంగా తన సరసన కూర్చోబెట్టుకొన్నాడు:

'వచ్చానా! నాయనా! ఇన్నాళ్ల నుంచి నీకోసమే ఎదురుచూస్తున్నాను!'

అన్నెవ అదేవిధంగా మిస్సరిత విశాలనేత్రాంతో

అంధ్రప్రదేశ్ రాజధాని

రంగనాయకుని నేత్ర వైఖరి పరిశీలించడం ప్రారంభించాడు. రామానుజయిత అంతటి అపూర్వశక్తి యంతో తన్నాదరించగలరని అత డొకిండుకయినా ఊహించి ఉండలేదు. అదిగాక ఆ పంకరింపు అతని కెంతో విడ్డూరంగా వినిపించింది. ఇన్నాళ్లనించి వాకోసమే ఎదురు చూస్తున్నామని అన్నారేమిటి? విన్ననే కదా నేను మొట్టమొదట ఈయన కంట బడినది? మరి ఇన్నాళ్లనించి ఎలాగ ఎదురు చూస్తున్నారు? నా పుట్టుపూర్వోత్తరా లీయన కింతకు పూర్వమే తెలుసునా? ఇంతకీ వాకోసం ఎదురు చూడవలసినంత రాచకార్యం ఏమి వచ్చింది? ఇదేమిటి చెప్పి! ఈ విచిత్రం క్షణికం రంగ నాయకుని ఆలోచనల పరంపర అవిధంగా కొనసా గింది. నన్ను దీప ప్రమిదల కాంతిలో రామా నుజుని ముఖం ప్రపుల్ల నయనాలతో జాజ్జ్వల్య మానంగా వెలిగిపోతున్నది. ఆ వెడద కనుదోయి వైపు చూడగానే రంగనాయకునికి హేమసుందరి అకర్లాంత నేత్రయుగళి జ్ఞప్తికి వచ్చింది. 'తిరిగి తొందరగా ఇంటికి వెళ్లిపోవాలి? ఈయన ఎంత సేపటికీ మరి మాలాడరేమిటి? ఎందు కలాగ అదేవనిగా వాస్తేపు చూస్తున్నారు!' కొంచెం కంగారుపడ్డాడు రంగనాయకుడు! అంతలోనే రామానుజుని పెదవులపై తరళ దరహసం వికసించింది. ఆయనే మున్ముందుగా తిరిగి పంకరించ గలరని రంగనాయకుడు డనుకొన్నాడు. కాని అలా గలాగ అయిదారు లివ్వ కాలం గడిచినా రామా నుజుని పెదవులు విడిచడలేదు. రంగనాయకునికా బాసంతో ఎంతో ఇరుకున పడ్డట్టుయింది. మరి భరించలేక అతడే మొట్టమొదట ప్రసంగం ప్రారంభించాడు.

'తమ రాకపూరి రమ్మన్నారని దాశరథి అన్నారూ. దారే స్వయంగా నన్ను వెంటబెట్టుకొని ఇక్కడికి తీసుకువచ్చారు.'

'అవును నాయనా! నేనే పిలిపించాను. నీవు శ్రీరంగనాథ స్వామికి నమర్పించిన పెద్ద కను దోయి, బంగారు తిలకము పరిశీలించిన ఏమ్మట ఒకసారి చూడాలని అనిపించింది. ఆ కనుదోయి స్వామి ముఖమీద ఇంద్రధనుస్సుల జంటలా జాజ్జ్వల్యమానంగా వెలిగిపోతున్నది! ఇన్నాళ్లనించి ముత్యాల పోరాలు, మాణిక్య కుండలాలు, రతనాల బాహువులు మొక్కుకొన్న భక్తు లున్నారు గాని ఇటువంటి వింత మొక్కుబడి చెల్లించినవారెవరు కనబడలేదు. ఇందువేతనే నిన్నిక్కడికి పిలి పించాను.'

ఆ సమాధానం విసగానే రంగనాయకునికి ముచ్చటలు పోయాయి! తన విడ్డూరపు మొక్కుబడి చెల్లింపువల్ల శ్రీ రంగేశుని యెడల ఏదో గొప్ప అపచారమే జరిగి ఉండవచ్చునని బాగా భయ పడ్డాడు.

'స్వామీ! నావల్ల వల్లనాలిన అపరాధమే జరిగి పోయింది. ఏదో తెలియక చేశాను. మన్నించండి!'

రామానుజయిత రసంత బొమముడిచి ప్రపుల్ల దరహసంతో నెమ్మదిగా ప్రశ్నించాడు:

"ఇదేమిటి నాయనా! ఇలాగంటున్నావు! ఇందులో స్వామి యెడల అపరాధ మేముయినా జరిగిందా?"

రంగనాయకుని కిది విమనదానికి పాలుపోలేదు. కొంచెంపేపాలోచించి హేమసుందరి తన వెలువడిచిన మేనమామ కుమార్తె అయినట్టు తల్లిదండ్రు లిష్టపడకపోవడంవల్ల అతి రహస్యంగా ఆమెతో కలిసి శ్రీరంగం వచ్చివేసినట్టు ఒక చిన్న కట్టు కథ కల్పించాడు. తన కోరిక పొరేసిన వక్షంలో అంతకుమునుపే హేమసుందరి వెడద కనుదోయి కొంతంత స్వామి కొక మువ్వ నేత్రయుగళి, పెద్ద తిలకము నమర్పించవలెనని మొక్కుకొన్నట్టు చాలా సం గ్రహం గా బయటపెట్టాడు. దానితట్టు తెలియక చేసిన తప్పిదం మన్నించ వలసినదని తిరిగి ప్రార్థించుకున్నాడు.

కాని రామానుజుని ముఖంలో రసంతయినా ఆశ్చర్యవ్యాధి పొడకట్టలేదు. కేవలం తలవ్చ దృష్టితో అంతి వగవుతో తిరిగి ప్రసంగించాడు: 'దీనితో అపచారమేమి లేదే! ఎవరి కోరికల ప్రకారం వారు తమ మొక్కుబడులు చెల్లించు కొంటారు. దానికేమి!'

ఆ ప్రతి సమాధానంతో రంగనాయకునికి ప్రాణం లేచినట్టునట్టయింది. మొట్టమొదట

ఒక విమానాశ్రయంలో ఆఫీ సర్ కోసరం వెళ్ళాను నేను అక్కడుండే రిసెప్షన్లు నడిగాను మా వాడు న్నాడ? అని. "లేదు... ఢిల్లీ వెళ్ళాడు కాసేపు కూచోండి వచ్చేస్తారంది" ఆమె.

చంద్రకాంతం (కలకత్తా)

అయిన తన దుశ్చర్య గల్గించి గట్టిగా మందలించ గలడని ఎంతో భయపడ్డాడు. హేమసుందరితో సొంగత్యాని కంతటితో స్పసిచెప్పి తిన్నగా తిరిగి తల్లితండ్రుల దగ్గరికి వెళ్లిపోవలసినదని ఆజ్ఞా పించగలరని అందోళన పడ్డాడు. ఆమూల పాటించినవక్షంలో తన వ్యవహారం శ్రీరంగ దండనాయ కుని వరకు వెళ్లిపోవచ్చునని తోకోడం అనుమానించాడు. కాని అటువంటిదేదీ జరుగలేదు. పెగా తన మొక్కుబడులతో స్వామి ముఖం దేదీప్య మానంగా వెలిగిపోతున్నదని ప్రశంసించాడు. ఆ ప్రస్తుతాంతం గమనించి రంగనాయకుడు వట్టరాని సంతోషంతో తలమునక లయినాడు.

అంతలోనే రామానుజయిత అత్యంతాత్మీయ దృష్టితో ప్రశ్నించాడు:

'సరేగాని నాయనా! అంతటి పెద్ద పెద్ద కళ్ళ జంట మొక్కుకొన్నావు గదా! ఆ అమ్మాయి నేత్రాలంత వికారమైనా?"

రామానుజుని వంటి యతీశ్వరుని ముఖత: వెలువడిన ఆ ప్రశ్న విని రంగనాయకు డెంతో ఆశ్చర్యపడ్డాడు. అసలా విధమయిన జిజ్ఞాస కలగడానికి గల కారణమేమో అతని కనగాహన కాలేదు. కొంచెంసేపు వల్లనాలిన బిడియంతో కుంచించుకుపోయి తల వంచుకొని కూర్చున్నాడు. ఎట్టు

కేల కేదోవిధంగా ఢైర్యం తెచ్చుకొని నెమ్మదిగా నవ్విగాడు:

'స్వామీ తమవంటి పెద్దల దగ్గర నే నేము విన్నవించుకోగలము! ఎంతోమంది అందగల్గెలవైపు చూశాము. అంతటి చక్కటి పెద్ద కన్నుల జంట నా కెక్కడ కనబడలేదు. తమవంటి పూజ్యుల దగ్గర ఉన్నమాట అన్నందుకు మన్నించండి. మొట్ట మొదట చూసినప్పుడు రాత్రింబవళ్లదేవనిగా అని నన్ను వెంటాడించాయి. అయితే అడుగుడుగునా నా కన్న విప్పులే ఎదురుపడ్డాయి. కనకనే హేమ సుందరి నా ఇంటి అడుగుపెడితే ఆమె కన్నుల కొంతతో స్వామి కొక మొక్కుబడి చెల్లించు కోవాలని నిశ్చయించుకొన్నాను. మా నిమలా పురంలోనే కాదు. శ్రీరంగంలో కూడా నా కెక్కడ అటువంటి సాగవయిన కన్నులజంట కనబడలేదు!'

ప్రగాఢ సంతోషంతో మరి భంగనాయకుని నోట మాట వెలువడలేదు.

రామానుజయిత విసరతమయిన ఆశ్చర్యంతో తలమునక లయినాడు. ఏమిదోయి నరకు వ్యాపించిన వెడదకన్ను లెంతో పెద్దవిచేసి 'ఓహూ! అలాగా! అంతటి పెద్ద నేత్రాలజంట ఇంకెక్కడ కనబడనేలేదా! విజమేనా?' అని తిరిగి రెట్టించి అలవోకగా నవ్వి ఎంతో అస్మయంగా అతని చూపుల తోటులు పరిశీలించాడు.

రంగనాయకుడు మిక్కిలి బిడియంతో శిరస్సు కొంచెం వంచుకొన్నాడు:

'నే నన్నమాట విజమే! స్వామీ! ఒక్క మీ నేత్రాలు తప్ప నా కింకెక్కడ అంతటి పెద్ద కను దోయి కనబడలేదు.'

రామానుజయిత ఆ సమాధానం విని విసగానే ఒక్కమారుగా కలకల నవ్వి నిమేషకాలం రంగ నాయకుని ముఖవైఖరి నిశ్చల దృష్టితో పరి క్షించి వాత్సల్యపూర్ణ పీక్షతో ప్రశ్నించాడు: 'సరేలే! నామూలకేగాని, ఇంతకుమునుపు నీవు ఎన్నడు కని విని ఎరగనంతటి పెద్ద పెద్ద కన్ను లువ్చాయినుమీ! కాలానుకుంటే అని ని కొక సారి చూపించగలను. ఏమంటావు!'

ఆ ప్రశ్నతో ఆర్తదరంతోబాటు కొంచెం కొంటెతనంతో మేళవించిన చిలిపితనం స్పష్టా స్పష్టంగా స్ఫురించింది. అది విని రంగనాయ కుడు నిలవునా నిర్వాంత పడ్డాడు. 'ఇదేమిటి యతీశ్వరు లిలాగ మూట్టాడుతున్నారూ! ఇటువంటి పెద్ద లిలాగ ప్రసంగించవచ్చునా?' అనుకొన్నాడు. విజానికా ప్రశ్నతో గల అంతరార్థం అతనికేమి అంతు వట్టలేదు. అంతటి సాగవయిన కన్ను లున్న ఆ అతిలోక సౌందర్యమూర్తి ఎవ్వరో అతని కనలే బోధపడలేదు. ఆ అందాలరాశి ఎవ్వరో అన్న జిజ్ఞాస తోకోపల మొలకెత్తింది. ఆ మనోజ్ఞ మూర్తిని గూర్చి ప్రశ్నించాలన్న గట్టి సంకల్పం కూడా కలిగింది. మూల నోటిదాకా వచ్చింది. అంతలోనే రంగనాయకు డెంతో సంతోషించి 'పెద్దల సాన్నిధ్యంతో అటువంటి మోటు ప్రస్తావన బోత్తిగా మర్యాద కాదు!' అని తమా యించుకొన్నాడు. ఉట్టిపడుతున్న అడకువతో

విషయమై తన రోపరి దృఢనిశ్చయం వెల్లడించాడు.

'స్వామీ! శ్రీరంగేశుని దయవల్ల హేమసుందరి వా ఇంట అడుగు పెట్టినప్పుడు అదే వదిలే అనుకొన్నాను. ఈ జన్మ కీక కోరుకోవలసిన దేది లేదని అనిపించింది. ఎంతటి అతిలోకమందరి అయినా నరే, మరినే నింకొకరి నైనే కన్నెత్తి మాడదలుచుకోలేదు. ఆ శ్రీరంగేశాయి దయవల్ల వదికాలాపాటామె చల్లగా ఉంటే, మరి నా కంటకన్న కావలసినదేది లేదు! అయితే ఒక్క మనవి!—'

'ఏమిటది?' అన్నట్లు రామానుజుని మదుటి మీద ఒక చిన్న బొమముడి విరిగింది. పెదవులపై చిరునవ్వువేకగా తరళించింది. రంగనాయకుడు దేవాలయంలో ఊరేగింపు ఉత్సవాలలో స్వామి సేవకోసం తాను చేసిన ప్రయత్నం సంగతి ప్రస్తావించాడు. చిన్ననాటి నించి సాము గరిడీలలో తన విరంతర సాధన సంగతి వెల్లడించి ఊరేగింపులలో రంగనాథుని సమక్షంలో మల్లవిద్య నైపుణితో పౌర ప్రముఖుల మున్నున లండుకోగలసిన విన్నవించాడు. అంతకుమును పెన్సిమారులు సందర్శించినా దేవాలయ ధర్మకర్త నోట 'రేపు రా! మాపు రా!' అన్న మాటలే తప్ప వేరొక వల్లని వలుకే వినబడలేదని చెప్పి ఉసూరుమని ఒక వేడి విట్టూర్పు విడిచిపెట్టాడు. ఆయనతో చెప్పి దేవాలయంలో తన కేదయినా చిన్న ఉపాధి నిర్మాటు చేయించ వలసినదని వేడుకొన్నాడు. వీలుపడితే ఒకపారి తన మల్లబంధ పాండిత్యం పరీక్షించవలసినదని ప్రార్థించాడు.

రామానుజు డదివిని రవంత ఆశ్చర్యపడి ఉపతాంబు, తోరవాత్తము మొదలయిన క్లిష్ట మల్ల బంధాల సంప్రదాయాలలో సామాన్యం కెవరికీ తెలియని కొన్ని మెళకువ లడిగి రంగనాయకుని సమాధానాలు విని సంతోషించి ఎంతో ఆవ్యయంగా అభినందించాడు. మరికొంతసేపటివరకు వారి ప్రసంగంమల్లవిద్యమీదే కొనసాగింది. రామానుజుని కాయా విషయాలలో గల విశిత పాండిత్యము, అభినివేశము గమనించి తిరిగి రంగనాయకు డింకోక మారు వివరీతాశ్చర్యంతో తలమునక లయినాడు! ఏకాగ్రదృష్టితో రామానుజుని బలిష్ఠ భుజయుగళి పరిశీలించడం ప్రారంభించాడు. ఆ యతీశ్వరు డాతని ప్రగాఢాశ్చర్య ధోరణి గమనించి తిరిగి ప్రశ్నించాడు:

'ఏమిటి వాయనా! అంత ఏకాగ్ర వైఖరితో పరిశీలిస్తున్నావు!'

రంగనాయకుడు కొంచెం తటసటాయుస్తూ మౌనాడు:

'ఏమిటేదు స్వామీ! చిన్నతనంలో మీరు సాము గరిడీలలో బాగా చెయ్యి తిరిగినవారయి ఉండవలెనని అనుకుంటున్నాను.....'

దానికి ప్రతి సమాధానంగా రామానుజుని ముఖత: రంగనాయకుని కొక క్షణకాలం వరకు నన్నని కలకల నవ్వు మాత్రమే వినిపించింది:

'అబ్బే! నాదంతా కేవలం శ్రుత పాండిత్యమే! బాగా పిన్నతనంలో మెళకువ లేవో కొన్ని విన్నాను. అంతే!'

విశాల నేత్రాలు

తిరిగి రామానుజుని ముఖత: రవంత హాస ధ్వని వినిపించింది. రంగనాయకునికా ప్రత్యుత్తరంతో మరింత ఉత్సాహం కలిగింది.

'మీరీ విద్యలో అంతేలేన గట్టి 'దిట్ట'లయి ఉండవచ్చునని మొట్టమొదట నడిపిధితో కనిపించినప్పుడే అనుకొన్నాను. లేకపోతే సామాన్య లెవరికీ తెలియని లోతు లెలాగ తెలుస్తాయి. ఎప్పుడయినా ఇంకోకసారి నచ్చి మీవద్ద మెళకువలు కొన్ని నేర్చుకోవాలని ఉప్పిళ్ళూరుతున్నాను. వీలు పడితే నాకు తెలిసిన మెలిక వల్ల కొన్ని మీ ఎడట చూపించాలని కోరిక! గట్టిగా పరీక్షించిన పిమ్మట మీవంటి నిద్రాంసులు మెచ్చినదే విద్య!'

అంతలోనే రామానుజుని పెదవులపై రవంత ఆశ్చర్యంతో మేళవించిన దరహానం తరళించింది:

'అబ్బే! నా కిందులో తెలిసినది చాలా తక్కువ! అంతా విసికిడి! గట్టిగా తలుచుకున్నావంటే ఈ విద్యలోనే కాదు! మరే విద్యలో నయినా నన్నుట్టే మించిపోగలవు! నరే దీనికేమిగాని ఆ ధర్మకర్త నింకొకసారి చూసేరా! అక్కర మన దయ

డాక్టర్: అదేమి య్యా! ఇప్పుడేగా రోగిని డిస్చార్జ్ చేశాను! మళ్ళీ ఇలా మూర్ఛ వచ్చిందేం. రోగిని తెచ్చినవారు: అయ్యా మీ బిల్లు మహిమ.

రాజారాం (ఆరట్ల)

నప్పుడు మోటిమాటికి వెళ్లి దర్శనం చేసుకోవాలి! తప్పదు! స్వామి కృపవల్ల నీ కోరిక వెరవేరగలదేమో! ఎవరు చెప్పగలరు? ఏ వ్యవహారంలో నయినా వావంటివా రంతా కేవలం నిమిత్తమాత్రులే! అయినా నీ వడిగిన మాట మరిచిపోవూలే!'

ఆవిధంగా గట్టిగా ధైర్యం చెప్పిన తరువాత తన కోరిక తప్పక వెరవేరగలదని రంగనాయకు డెంతో సంతోషించాడు. నవనయంగా సాష్టాంగ నమస్కారం నమర్చించాడు. వెలపు తీసుకుని తిరిగి వెళ్లిపోవాలని అనుకొన్నాడు. కాని రామానుజు డతని ఎంతటితో విడిచిపెట్టలేదు. ప్రసాదం తీసుకొని రావలసినదని ద్వారాని కవతల అనతి దూరంలో ఆజ్ఞాకోసం నిరీక్షిస్తున్న దాశరథి కాజ్ఞాపించాడు. అతడంతవరకు కొనసాగిన వారి ప్రసంగాల ధోరణి విని నిశ్చల శిలాప్రతిమలా నిర్వాంతవడ్డాడు. ఆచార్యునికి సాముగరిడీలలో అంతటి విశిత పాండితి ఉన్నదన్న సంగతి అత డింతకుమునుపెన్నడు విని ఉండలేదు. అడిగాక ఆయన ఎంతటి ఆత్మీయులతో ప్రసంగించినా ఎన్నడు తన నిరంతర గంభీరముద్ర రవంతయినా వడలించలేదు. అటువంటి మోహమూర్తి ఈవా డొక కొత్త మల్ల

నితో నిరకాల మిత్రునితో సంభాషించిన ట్లెంతో ఉల్లాసంగా ప్రసంగిస్తున్నారా! ఇదేమిటి విచిత్రం! అని తిరిగి ఎంతో ఆశ్చర్యపడ్డాడు. ఎన్నెన్ని విధాల అలోచించినా అంతటి అపూర్వాత్మీయ దృష్టి కేమి. హేతువో అతని కేమాత్రము బోధపడలేదు. సరే, మున్నం దదే తెలియగలదని సమాధానపడి వెనువెంటనే వేరేరు తీయని భక్త్యలతో నిండించిన వశ్యరంతో ఆచార్యుడున్న గదిలో ప్రవేశించాడు. రంగనాయకుడు ఒకటి, రెండు తినుబండారాలు మాత్రమే ఆరగించి మరి అక్కర లేదని చెప్పి తప్పించుకోవాలని అనుకొన్నాడు. కాని రామానుజుని అనునయనం చాలావర కని స్వీకరించక తప్పలేదు. ■ అపూర్వదరణ దాశరథికి ఎంతో ఆశ్చర్యం కలిగించింది. రంగనాయకునికా ఆర్థ్ర వాత్సల్యం గమనించగానే కన్నతల్లి ఆస్వయత జ్ఞప్తికి వచ్చింది. అయితే హేమతో కలిసి శ్రీరంగంలో అడుగుపెట్టిన తరువాత ఆమె తన విషయమే ఉపేక్షించిన సంగతి తలుచుకొని ఉసూరుమని విశ్వసించాడు. ఆ యతీశ్వరుని ఆర్థ్ర వాత్సల్యం తలుచుకోగానే అతని నేత్రాంతాలతో చిన్న చిన్న కప్పిటి బిందువు లొకటి రెండు పాటు రించాయి. వెన్నుడిగా ఫలహారం ముగించి అతి కష్టమీద నిగ్రహించుకొన్న దగ్గుల్లికతో తిరిగి సెలపు తీసుకొన్నాడు. రామానుజుయతి ఎంతో ఆత్మీయతతో అతని భుజంమీద చెయ్యివేసి ద్వారం వరకు సాగనంపి 'చూడు! వాయనా! తీరికగా ఉన్నప్పు డెప్పుడంటువా ఇక్కడికి వస్తూఉండు!' అన్నాడు.

రంగనాయకు డదివిని వల్లనూలిన సఫకోచంతో తల వంచుకొన్నాడు. తోణికిసలాడుతున్న గద్గడికతో విన్నవించాడు. 'స్వామీ! నావంటి మోటు మనిషికిక్కడ అడుగు పెట్టడానికి కూడా అర్హత లేదు. అయినా తను ఆజ్ఞ అతిక్రమించడం భావ్యంకాదని వచ్చాను. మరి ఇంతకంటే తమవంటి వారికి నేనేమని విన్నవించుకోగలను!'

ఆపైన ఎంతగా ప్రయత్నించినా అతని నోట మాట వెలువడలేదు. ఏగాడ గద్గడికతో కంతం న్తంభించింది. అంతలోనే మంద్ర మధురస్వరంతో రామానుజుని ప్రతి సమాధానం పినుదోయిలో ప్రతిధ్వనించింది!

'ఎందుకు వాయనా! నీ కింతటి సంతోషం! న్యయంగా నేనేగదా రమ్మన్నాను. అడిగాక నా దగ్గరకు మెళకువలు కొన్ని నేర్చుకోవాలని అన్నావు! అప్పుడే మరిచిపోయావా! నేనుకూడా నీ విద్యలోతెంతటిదో పరిశీలించాలని కుతూహల వడుతున్నాను. నీ పిడికిలివట్టు ఎంత గట్టిదో ఒకసారి పరీక్షించాలని అనుకుంటున్నాను. అయితే అంత తొందర లేదులే! ఎప్పుడయినా ఒకసారి తీరిక చేసుకునిరా!'

■ ప్రత్యుత్తరంలో రంగనాయకుని లోలోపలి సంతోషం చాలావరకు తోలిగిపోయింది. శిరస్సు కొంచెం పైకెత్తి తిరిగి ప్రగాఢ భక్తితో రామానుజుని పాదాలమీద వారి నమస్కరించి సెలపు తీసుకొన్నాడు.

—ఇంకా ఉంది.

విశల్ ప్రాడక్స్ న్నివారి "మదన కౌముదాకళ"లో హర్ నాథ్, అనూరాధ.

హర్ నాథ్

11-వ పేజీ తిరునామం

నూరన్న = అబ్బాయిని తీసుకెళ్లి దర్శకునికి, నిర్మాతలకూ పరిచయం చేశాడు. ■ 'వేళావిలేషం' అటు వంటిది అప్పట్లో—ఏ రకమైన టెన్షన్ అవసరం లేకుండానే—దర్శకుడు రామినీడు ఆ పాత్రకు హర్ నాథ్ ను నియమించారు!

హర్ నాథ్ అనలు ఊరు విజయనగరం. ఐతే 2—9—36 ■ తేదీన హర్ నాథ్ రావర్తిలో—రాణ్ తాతగారి ఇంట పుట్టాడు. బాల్యం తరగతి

దాకా అక్కడే చదువుకున్నాడు. హర్ నాథ్ తండ్రి గారైన వరహాలరాజగారు భారీమనిషి—నలుడు! ఆయన అప్పుడు సినిమా పరిశ్రమలోనే పని చేస్తూ ఉండేవారు. స్వర్గీయ రామబ్రహ్మంగారు నిర్మిస్తున్న 'మాయలోకం' చిత్రానికి ఆయన సహాయ దర్శకుడు! అంచేతనే హర్ నాథ్, రావర్తి నుంచి మద్రాసుకు మకాం మార్చాడు. మైలాపూరు కేసరి పైన్స్ లో ఉదయ తరగతిలో ప్రవేశించాడు. స్కూలు పైనలు వరకూ అక్కడే చదివాడు. ఈ 'సినిమా ఛాన్స్' ఎప్పుట్టుంచో అతని కోసం కనిపెట్టుకు కూచున్నది. పైన్స్ లో

చదువుకుంటున్న రోజుల్లోనే అతనికి ఆ ఛాన్సులు కలిగాయి. ఐతే, చదువు పాడవుతుందని—వాళ్ళ ఛాన్సుగారు ఒప్పుకోలేదు. ఆ 'ఛాన్సు' వరేనని వెళ్ళి 'బి. ఏ. అయేదాకా' నిరీక్షించింది! ఐదో కారం చదువుతున్నప్పుడు హర్ నాథ్ 'శ్రేణి' ఎక్కాడు. అంటే—నలుడిగా. అంతకుపూర్వం అతను వక్రత్వ పోటీలలోనూ, ఇతర పోటీలలోనూ విరివిగా పాల్గొంటూనే వచ్చాడు. చిత్ర మేమిటంటే—ఆ నాటిక అతను రాసిందే! 'గుడ్ లక్' అని ఒక చిన్న నాటిక రాసి—మరో ఇద్దరు ముగ్గురు కుర్రాళ్ళను పోగేసుకుని, రిహార్సలుచేసి—పైన్స్ లో ఆడారు. హర్ నాథ్ 'ఉత్తమ నటుడు' బహుమతికూడా పుచ్చుకున్నాడు. "ప్రథమంలోనే ప్రథమ బహుమతి పుచ్చుకొన్నాను—నలుడిగా ప్రకాశిస్తావులే" అని ఉపాధ్యాయులు ఆశీర్వదించారు.

ఇంటర్మీడియేట్ లో ఆర్ట్స్ కాలేజీలో చేరిన తర్వాత—అతనికి ఉత్సాహమూ ఉషిరూ మరింత పెచ్చాయి. పైన్స్ లు జీవితం నుంచి, కాలేజీ జీవితానికి అడుగుపెట్టగానే—అతనికి కొత్త మనుష్యులూ కొత్త లోకమూ కనిపించింది. చదువులో పాలు ఇతర కార్యకలాపాల్లో పాల్గొనటం కూడా అవసరమేమని అతను భావించాడు. కాలేజీ 'రెలుగు సమితి' కి అతన్ని కార్యదర్శిగా ఎన్నుకున్నారు.

హర్ నాథ్ కు మొదట్లోనే స్వతంత్రంగా బ్రతకాంపి, స్వతంత్రంగా ఉండాలని కోరిక. అతని తండ్రి గారు కూడా దానికి దోహదం ఇచ్చారు. అందుకనే అతను—తలిదండ్రులు మద్రాసులోనే ఉంటున్నా—కొన్నార్ల హాస్టల్లో ఉండేవాడు. ఇంట్లో ఉంటే—చదువు సరిగా పాగపడచ్చుననీ, పైగా—చదువు వాతావరణంలోనే ఉంటాడనీ—అతని తండ్రి గారు హాస్టల్లో ప్రవేశపెట్టారు. హర్ నాథ్ ఆ సంవత్సరం చెన్నపురి ఆంధ్ర విద్యార్థి విజ్ఞాన సమితికి కూడా కార్యదర్శిగా పనిచేశాడు.

ఇంటర్ పూర్తయిన తర్వాత, అతను కాకినాడ కాలేజీలో బి. ఏ. లో చేరాడు. అక్కడ కూడా అతను వివిధ కార్యకలాపాల్లోనూ ముందంజి వేస్తూ వచ్చాడు. 'యూనియన్ సెక్రటరీ' హర్ నాథ్! అప్పుడు అతను నాలుకాల్లో కూడా బాగా పాల్గొన్నాడు. అంతర్ కళాశాల నాలుక పోటీలలో హర్ నాథ్ 'ఉత్తమ నటుడు'గా వచ్చాడు. ఆ పోటీలు ఆంధ్రా యూనివర్సిటీలో జరిగాయి. హర్ నాథ్ బృందంవారు—'ఇన్స్ పెక్టర్ జనరల్' నాలుకం ఆడారు. ఈవిధంగా అడుతూ పాడుతూ క్షుణ్ణం ఎరగకుండా—అతని విద్యార్థి జీవితం గడిచి పోయింది. బి. ఏ. పరీక్ష ఇచ్చిన తర్వాత అతను మద్రాసు రావటమూ, ఏంచెయ్యాలో లోచక మధనపడటమూ, సినిమా భాష లభించటమూ జరిగాయి.

'మా యింటి మహాలక్ష్మి' చిత్రంలో 'బుక్' వన తర్వాత, ఆ పార్త చెబుదామని అతను వాళ్ళ ఊరెళ్ళాడు. అతను నవ్వుతూ 'శుభవార్త' చెప్పగా—ఇంట్లోవాళ్ళంతా కేకలు వేశారు. క్షుణ్ణం సాధ్యమైన పనిని తాను ఎట్లా సాధించగలిగాడో చెబితే—వాళ్ళంతా సంతోషిస్తారని అతను భావించాడు.

‘సిరి సందద అంబా’ వాసంతి.

రాదు. కాని, కథ అడ్డంకిరిగింది. మారు మాటాడకుండా—హరనాథ్ చేతిసంచి నిండా బట్టలు కుక్కుకుని—రాత్రికి రాత్రి బయల్దేరి—మద్రాసుకు ప్రయాణంకట్టాడు! ఆ మొండి తనం అతన్ని బాగా కష్టపడేట్టు, బాధపడేట్టు చేసింది. 'మూ యింటి మహాలక్ష్మి' చిత్రంలో నటి స్తున్న రోజుల్లో—అర్ధి కంగా అతను చాలా బాధలు పడ్డాడు. ఎంచేతంటే 'కొత్తగా' 'ఛాన్సు' ఇచ్చిన వాళ్ళను డబ్బు కావాలని అడిగితే ఏమనుకుంటారో ననే భయం; అదక్కపోలేనే నయం అని అతను ఊహించుకున్నాడు. ఈ సమయంలో అతను డక్కా మొక్కిల్లా, బతాలోలూ, వేరుశనకాయలూ బాగా తిన్నాడు!

ఒకనాడు 'రంగూన్ రోడ్డి' నాటక ప్రదర్శనలో హరనాథ్, ముక్కామల కృష్ణమూర్తి కనిపించి—మామూలుగా మాటా మాటా అడాడు. ఆ మాటలలో ముక్కామలకు ఏదో తృప్తి, అనందం కనిపించాయి. అప్పుడు ఆయన 'ఋష్యశృంగ' కు దర్శకత్వం వహిస్తున్నాడు. ఋష్యశృంగుని పాత్రకు ఇంకా ఎవర్నీ అనుకోలేదు—ఎవరూ ఎవరూ అని మాత్రం అనుకుంటున్నారు. ఆ మర్నాడే హరనాథ్ కు మంచి ఛాన్సు వచ్చింది—అదే 'ఋష్యశృంగ' పాత్ర!

మొండిపట్టు, సినిమాలలోనే స్థిరపడడాం అనే నిర్ధారణ కలిసి, హరనాథ్—పెద్దవాళ్ళను దారికి తెచ్చాయి. వాళ్ళల్లోని సినిమాలలో రాణిస్తున్నాడని, రాణిస్తాడని వాళ్ళు విన్నారు. 'నరే, ఏదో ఒకటి స్థిరంగా ఉంటే చాలు' నని వాళ్ళు తృప్తి పడ్డారు.

ఈ చిత్రాల తర్వాత హరనాథ్, 'శబరి', 'మనోరమ', 'అపూర్వ చింతామణి' చిత్రాలలో బుక్ బనాడు. రామారావుగారు 'సీతారామ కల్యాణం' నిర్మిస్తూ—రాముడి పాత్రకు చాలా అన్వేషణలు చేసి చేసి, ఆ పాత్రకు హరనాథ్ ను నిర్ణయించారు! ఆ చిత్రంలో కనిపించినంత అందంగా—విందుగా, ఇతర చిత్రాల్లో కనిపించలే దన్నంత 'అందం' గా కనిపించాడు. శ్రీరాముడిగా కనిపించాలని—రామారావుగారు హరనాథ్ కు మంచి ఫేకన్ చేయించారు—మంచి దుస్తులూ, ఆభరణాలూ తాడిగించారు. ఈ చిత్రంతోనే హరనాథ్ కు పేరూ, ప్రఖ్యాతి వచ్చాయి. భీష్మ చిత్రంలోని కృష్ణ పాత్రధారణకు కూడా—ఈ రామపాత్రే కారణమైంది. 'ఋణానుబంధం', 'కలసి ఉంటే కలదు ఋణం', 'చివరకు మిగిలేది' (గెస్టు) 'పెళ్ళికాని పల్లెలు', 'గుండమ్మకథ', 'మనిషి మరచివెళ్ళె'—చిత్రాలు ఇంతవరకూ వచ్చిన అతని ఇతర చిత్రాలు.

చిన్నప్పట్నుంచి మద్రాసులో ఉండటంవల హరనాథ్ కు తమిళం రాయటం, చదవటం అభివృద్ధి. మూ యింటి మహాలక్ష్మి తమిళ డబ్బింగు ప్రతినీ మానిన, ఏ. వి. ఎమ్. చెల్వీయారు, హరనాథ్ ను పిలిపించారు. అతనికి తమిళం వచ్చున్న నంగతి విని మరెంత సంతోషించి—మూడు తమిళ చిత్రాలలో నటించేందుకుగాను అగ్రిమెంటు రాసు

హ ర నా థ్

కున్నారు. 'అన్నె' అన్న చిత్రం దీపావళికి విడుదల కాబోతున్నది. ఇదికాక, మరో రెండు ఏ. వి. ఎమ్. చిత్రాలలో అతను నటిస్తాడు. 'అన్నె' చిత్రంలో భామమతి, జానకి కూడా నటించారు. కృష్ణన్ పంజాలు దర్శకత్వం వహించారు. వాళ్ళిద్దరూ హరనాథ్ విషయమై చాలా శ్రద్ధ తీసుకున్నారు. ఇదేవిధంగా 'సీతారామ కల్యాణం' చూసిన శ్రీధర్ కూడా, హరనాథ్ ను తమిళ చిత్రంలోకి తీసుకున్నాడు. 'ఆయుర్బిమ్ వానల్' ఇదయిమ్—ఈ చిత్రం పేరు. ఇందులో అతను ఉపనాయకుని పాత్రను ధరిస్తున్నాడు. ఈ చిత్రాలతోపాటు, 'తల్లి బిడ్డా', 'మదనకామరాజు', 'పెంపుడు కూతురు', 'ప్రణ ప్నేహితులు', 'అమర శిల్పి జక్కన' (తెలుగు, కన్నడం) అమరాపావారి చిత్రం, నాగేంద్రవారి 'కన్యకా వరమేశ్వర' మున్నగు చిత్రాలలో నటిస్తున్నాడు. త్వరలో వస్తున్న 'ఆత్మబంధువు' లో అతను 'గెస్టు'గా కనిపిస్తాడు.

"నేను చిత్రవృత్తి కంటే, విచిత్ర వృత్తిని వా పద్ధతీ, వా వ్యవహారం మంచిది కాదని చాలా మంది అంటారు. అంటే ఏంటేదు, నాది మొదట్నుంచీ ఒక ప్రవృత్తి. అందరితోనూ, నరదాగా తమాషాగా మాట్లాడతాను. పెద్దలముందు వినయం చూపిస్తాను గాని, వినయం 'నటించటం' నాకు తెలీదు. నా మనఃప్రవృత్తి ఎటువంటిదో—నేను పనిచేసిన దర్శక, నిర్మాత లందరికీ తెలుసు. అనలు నేను కళారాధన కోసం సినిమాలో ప్రవేశించలేదు. మనిషి అన్నవాడు ఏదో ఉద్యోగం చెయ్యాలి—డబ్బు సంపాదించాలి—ఆ ఊహతోనే నేనూ వచ్చాను. పైగా—ఈ రంగంలో నాకు ఉత్సాహం కూడా ఉన్నది. కళారాధన నాటకాల ద్వారానే పాఠ్య పడుతుందని నా నమ్మకం. అందుకనే నేనూ నాటకాలలో నటిస్తున్నాను—ఎప్పుడూ నటిస్తాను. నాకున్న జీవితాశయం కూడా అదే. పెద్ద ఎత్తున నాటక సమాజాన్ని నడుపుతూ, దేశంలో విరివిగా నాటకాలు ఆడాలని—నా ఆశయం. ఈ ఆశయసిద్ధి కోసం, నే వెంతయినా శ్రమిస్తాను—కష్టపడతాను—సినిమాలలో రాణించడానికి, శక్తి సామర్థ్యంతో పాటు 'అర్హత్వం' కూడా ఉండాలని నా విశ్వాసం. అది లేకపోతే, ఎంత నటుడైనా, రాణించలేకపోవచ్చును. నా ఈ కొద్ది సినిమా జీవితంలోనూ నేను చెప్పుకోదగ్గది—అర్హత్వం నన్ను వరించే, నేను ముందుకు రాగలుగుతున్నానని! ఈ పరిశ్రమతో ఎందరి తోడ్పాటో అవసరం. అది లేకుండా కూడా ముందుకు రావటం అసాధ్యమే! నేను మొదట్లో కుర్రతనంగా ప్రవర్తించేవాడిని. అదంతా మారిపించి, నాలో స్వక్రియాన్ని కలగజేసిన దర్శకుడు రామినిడుగారికి నే నెప్పుడూ ఋణపడి ఉన్నాను. అట్లాగే—నన్ను సినిమాలోకి తెచ్చిన పెద్దలందరికీ కూడా నేను ఎంతైనా ఋణపడి ఉంటాను." అన్నాడు హరనాథ్.

హరనాథ్ కు ఇటీవలే వివాహం జరిగింది. అతన్ని

చూసిమా' వరూ నంసారం నడుపుతున్నట్లున్న మనిషి అనుకోరు. ఎప్పుడూ ఉషారంగా, సరదాగా, సిగరెట్టు పీలుస్తూ, కారు డ్రైవ్ చేసుకుంటూ, బంతల్స్ ఎగురుతూ అడుతూ పాడుతూ కనిపిస్తాడు. జీవితం అనందంగా, తృప్తిగా ఉండాలని అంటే—

చతురంగ ప్రీతి. పొబ్బో: రూప.

ఏమిటని అడిగిన వాళ్ళకు హరనాథ్ ను చూస్తే సమాధానం దొరుకుతుంది. ఉన్నదాంటోనే తృప్తి, హాయి కలగజేసుకోవాలని ఈ యువ నటుడి నమ్మకం!

—సుకుమార్.

క్రాంతిసారేడియో

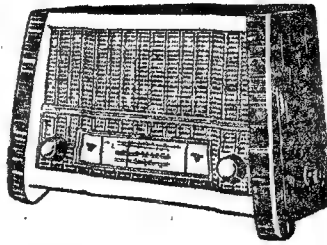
5. నోవల్ వాల్వలు 3 బ్యాండ్లు ఎ.సి
అందమైన ఉదన్ కాబినెట్

ధర : రు. 235/-
(ఎక్స్ ప్రెస్ డ్యూటీతో సహా)
ఓల్డ్ ట్యాంక్ అదనము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కు డిస్ట్రిబ్యూటర్లు :

ఎస్. ఎస్. రేడియో & ఎలెక్ట్రికల్స్

చిక్కడపల్లి - ఫోన్ : 35414 - హైదరాబాద్ A A

మీ ఇంటిలో

సపాత్ మలాము

ఉంచండి.

తామర, గజ్జి, పొదములతోని మరియు
కాల్షి చేళ్ళ మధ్య పగుళ్ళకు, మొదలములు,
పుండ్లు, వణములకు వాడవచ్చును.

మంటలుండవు
చర్మాన్ని నునుపుగను,
మృదువుగను వుంచును.

శయ్యాపడేయివారు : సపాత్ & కంపెనీ, బొంబాయి-2.

శాఖలు :

ది ట్రేడ్ ప్రొమోటింగ్ కార్పొరేషన్,

పి. బి. 350, విజయవాడ-2.

పరిమళ

బ్రాహ్మి హేర్ ఆయిల్

కున్నితముగా పరిమళం చేయబడిన ఈ
'బ్రాహ్మి హేర్ ఆయిల్' మెదడును చల్ల
చేయి, ఉపశమన గలిగించును. కనుమీస

(బ్రాహ్మి హేర్ ఆయిల్
వాడకం మెదడును
కలుగు ఆలస్య

చేయించి, హాయిగా
నిద్రపట్టించును. ఆరోగ్యమే
మీకులు పెరుగు
టకు తోడ్పడును.

బెంగాల్
తెమికల్

లకత్తా
బాంబాయి
మద్రాసు

రాజధాని కబుర్లు

13-వ పేజీ రికార్డులు

మూడోది, ఈ పెరుగుదల దృష్ట్యా, భూమిమీద
వన్ను కూడా పెంచాలనేదే; అయితే యింతవరకు
ఆ వన్నుపూత్రం పెరగలేదు.

8. ప్రభుత్వంవారు చెప్పిన మూడు భారణాలు
నబలుకాదని, వాళ్ళ లెక్కల ప్రకారమే, వాళ్ళ ప్రకట
నల ననుసరించే, ఋజువు చేయటానికి, కిపిన్
సమీక్షనం వారు ప్రయత్నం చేశారు.

మొదటిది, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వంవారే,
మూడు సై వాన్ కమిషన్ వారికి అదనపు వన్నుల
విధింపు సందర్భంగా, తమ అశక్తికను ప్రకటిస్తూ
యిప్పటికే ఈ రాష్ట్రంలో వన్నుల భారం యొక్క
వగా ఉంది; యింకా వన్నులు విధించాలంటే, 'అమ్మ
కప్పు వన్ను' మినహాయిస్తే యింకో ఆధారలేదని
పుష్టం చేశారు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం తాలూకు కొంత
మంది ప్రొఫెసర్లు, విద్యార్థులు కలిసి 'ఫిర్యాద్
స్టేట్' చేశారు. నాలుగువోట్లు తిరిగి, నాలుగు విష
యాలు సేకరించిన తర్వాత, వ్యవసాయ రంగంలో
పడుతున్న కష్టాలు, పెట్టిన పెట్టుబడుల దృష్ట్యా
చూస్తే, లాభంపూజ్యం అనే నిర్ణయానికి వచ్చారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థిక గణాంక శాఖవారు, సేక
రించిన లెక్కల ప్రకారం, సేవ్యానికయ్యే ఖర్చు
వివరితంగా పెరిగిపోయిందన్నారు. ఈ విషయం
అనంతరామన్ కమిటీవారు కూడా అంగీకరించినదే!

1956 సంవత్సరంలో భూమిమీదనుంచి వచ్చే,
ప్రభుత్వదాయం ఏడుకోట్ల ఏభై రెండు లక్ష
లవుతే, 1962 సంవత్సరం నాటికి, అదే వన్నుండు
కోట్ల, అరవై అయిదు లక్షలదాకా పెరిగింది. అందు
వలన, భూమిమీద వన్ను పెంచలేదనటం కూడా
ఉపశాసనం!

౩. ఈ ఎన్నునత్వాన్ని గుర్తించే, బిహార్ ప్రభుత్వం
వారు 'అదనపుశిస్తు బిల్లును' ఉపసంహరించు
కున్నారు. ఇతర రాష్ట్రాల్లో కూడా దీని విషయమై
అలజడి బయలుదేరి పునరాలోచనకు అవకాశం
కల్పించబడింది. శ్రీ ప్రకాశ్ లాటి ప్రముఖవ్యక్తి
కూడా భూమిమీద శిస్తు పెంచటం అక్రమమని
మన్నవ్వం చేశారు. చిత్తూరు ఉప ఎన్నిక తర్వాత,
పండిట్ నెహ్రూ కూడా, ఈ అదనపు భూమి
శిస్తు విషయమై పునరాలోచించవలసిందిగా ప్లానింగ్
కమిషన్ వారిని కోరటంకూడా జరిగింది. (ప్లానింగ్
కమిషన్ అధ్యక్షులు పండిట్ నెహ్రూయే!)

ఈ సై కారణాల దృష్ట్యా, యీ అదనపు
భూమిశిస్తు చట్టాన్ని (ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నర్ గారు
యీ భూమిశిస్తు బిల్లుమీద తన ఆమోదముద్ర
కూడా వేశారు) ఉపసంహరించుకోవలసిందిగాను
ఉపసంహరించుకోవలంవలన తమ ప్రతిష్టకు భం
పాటు కలుగుతుందేమో ననే అపోహపడకుండా, తక్కు
వం, రైతులకు మేలు చేకూర్చవలసిందిగా విన్న
చేయటం జరిగింది.

గవర్నర్ గారు శ్రద్ధాసక్తులతో వినతి పత్రాని
పరిశీలించారు; రాయబార వర్గాన్ని తృప్తిపరచారు;
ఇక ముఖ్యమంత్రిగారివద్దకు వెళ్ళినప్పుడు 'అవును
విజయే. మీరు చూపిస్తున్న కారణాలన్నీ నబజ్

అయితే ప్రణాళికలు అమలుజరిగి తీరల్సిందే వాటిని అపటానికి యెవరి తరంకాదు. ప్రణాళికలకు డబ్బు కావాలి. మిగతా యే రంగాన్ని కదిలిద్దామన్నా ఆదాయం లక్షల్లో వస్తుందిగాని, కావలసిన కోట్లల్లో రాదు. అందువలనే భూమివన్ను పెంచటం తప్పనిసరయిందన్నారు.

భారతదేశానికి వెన్నెముక రైతు. అలాంటి రైతు వెన్నెముకే విరగగొట్టేలాగన, యీ అదనపు భూమిని చట్టాన్ని తెచ్చిపెట్టి బలవంతంగా డబ్బు వసూలుచేసి, యీ ప్రణాళికలు అమలు చెయ్యకపోతే వచ్చిన ప్రమాదం యేమిటో అర్థం కాదు. ప్రాజెక్టులు కావలసిన మాట వాస్తవమే! మరి వాటికి కావలసిన డబ్బు విషయం కూడా ఆలోచించే, అలాంటి భారీఎత్తుని ప్రారంభించాలిగాని, ఆలోచనే మోయలేని ప్రణాళికలన్నీ వేసుకుని, పిల్లి ఎత్తినవాళ్ళు తిరిగివెళ్ళు డబ్బుకోసం, యొక్కడ సడితే అక్కడ కక్కూర్చి పడటం, యెవరూ మెత్తని వాడుగా కనిపిస్తే వారినే చావబాధటం, ఆలోచనా రహితంగానూ, అర్థరహితంగానూ కనిపిస్తుంది.

ఈ మధ్యనే, ప్రభుత్వంవారి దృష్టి బంగారం మీదకూడా పడింది. దేశంలో బంగారం కొల్లలు కొల్లలుగా పడివుంది. దాన్ని ఎక్కువగా లాగేసి, యీ వంచనర్న ప్రణాళికలను అమలుచేయటానికి ఉపయోగించుకోవాలనే ఆభిప్రాయం వెలుబిచ్చారు. దీనివిబట్టి, ప్రభుత్వం యెంత నిస్సహాయ స్థితిలో వుందో తేట తెల్లమవుతోంది. విచక్షణా రహితమైన పన్నులను విధించటంతో, ముందుముందు ఒరిగిపోయే లాభాలు యేమోగాని, ప్రస్తుతంమాత్రం యీ పన్నులు కట్టలేక, మోయలేని భారంతో క్రుంగి కృశించిపోవటం జరుగుతుంది. వమాళ్ళ సమయంవస్తోంది. ఈనాడు రైతు తిండి, బట్ట, నివాసానికి వెతుక్కుంటున్నాడు. కష్టించి, శ్రమించి సంవత్సరం పాడుకున్నా దిగులుతో క్షీణించిపోతున్న రైతు, ధాన్యం కోతకొస్తోందిగాడా అని, చిరునవ్వు పెడితే మిడికి బలవంతంగా తెచ్చుకునే సమయంలో యీ అదనపు భూమిని చట్టం గొడ్డలిపెట్టులాగా వచ్చిపడింది. అయినా ఖర్చుకోసం చేసిన ఋణాన్ని యెట్లా తీరుస్తాడో, కుటుంబాన్ని యెట్లా పోషిస్తాడో, యీ రెండూ అయినతర్వాత మిగిలిన దెంతుంటుందో, యిక యీ పన్ను కట్టేదేమిటో నీ అప్పులలోనూ, నీ కుటుంబంలోనూ మాకేమి అవసరంలేదు, ముందర మార్చి మార్కు వెల్లించవని, ప్రభుత్వంవారు కంఠంపొడ కత్తిలాగా కూర్చుంటే జరిగేదేమిటో చూడాలి!

కొన్ని ప్రాంతాల్లోగాని, కొన్ని తరచు భూములకుగాని, యీ చట్టం వర్తించకండా చెయ్యాలని

వస్తే, అంటే—అక్కడ యీ పన్నుల భారం బాగా ఎక్కువగా కనిపిస్తే, దానికి సంబంధించిన సవరణ తీసుకురావటానికి అవకాశం వున్నట్లు ముఖ్యమంత్రి గారు వెల్లడిచేశారు. ఈ పన్నుల భారం అంతటా ఒకటే! అయితే తరతమ భేదాలండవచ్చు. అందు వలన కేవలం కొన్ని ప్రాంతాలకే, కొన్ని తరవా భూములకే యీ చట్టంఅమలు మిమ్మోయింపు వేసే ప్రయత్నంలో వక్షసాతం రాకమానదు. వేటికి మిమ్మోయించాలవటంలో భేదాభిప్రాయాలు తప్పకుండా వస్తాయి. దీనివలన వరోక్షంగా, రైతాంగంలో చీలికలు రాగల సావకాశాలుకూడా వున్నాయి. ఈ సాధక బాధకాలన్నీ గమనించాలి వుంటుంది.

* * *

(సముఖ కాంగ్రెసు నాయకులు, స్వాతంత్ర్య సమితులు అయిన శ్రీ మల్లికార్జున పల్లంరాజు సత్తమించటం, ప్రతివ్యక్తియొక్క హృదయాభివ్యక్తిని తెలుపుతూ, ఆయన జీవితం అంతా దేశసేవ కోసే ఆంకితమయిపోయింది. కాంగ్రెసులో నానా

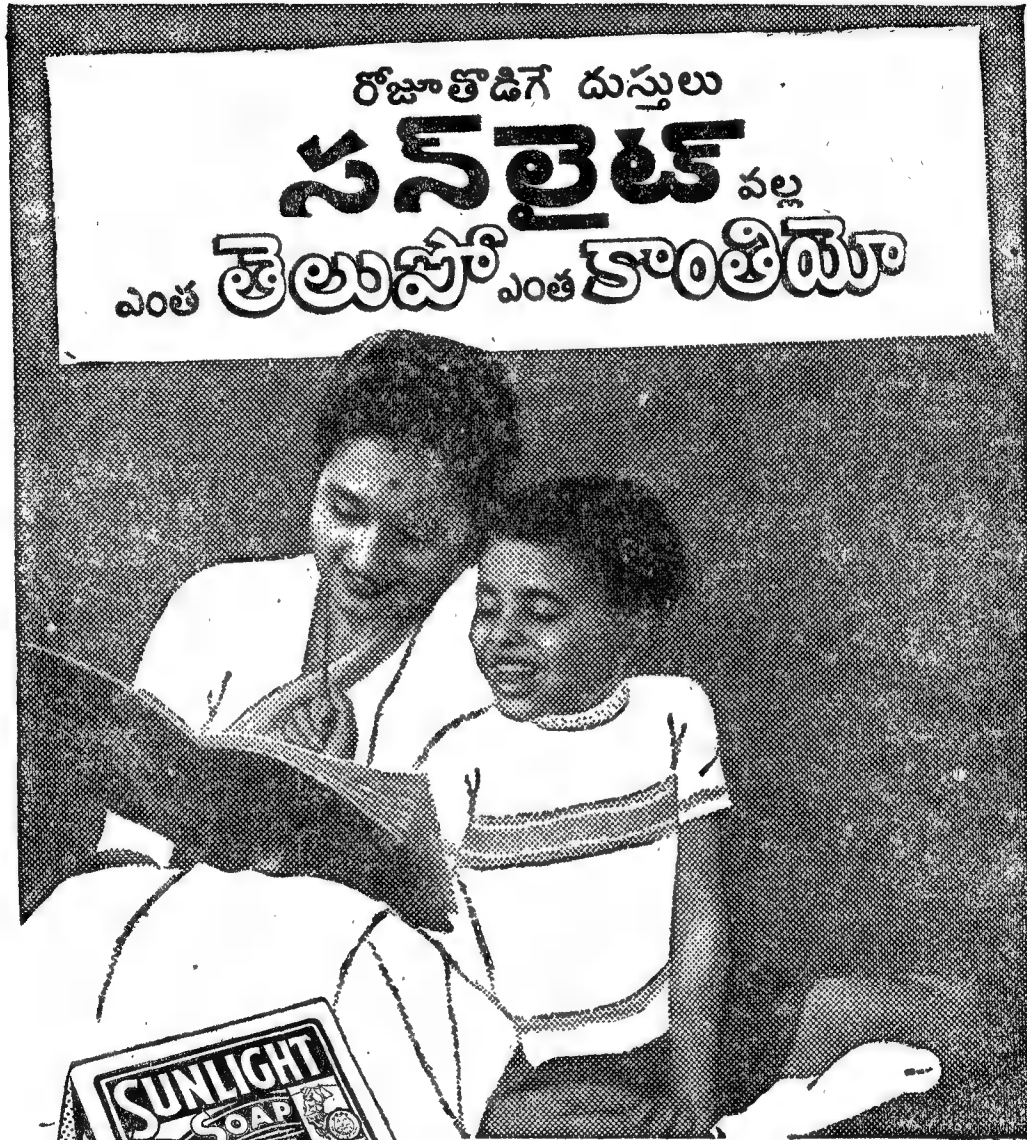
టికే పెరిగిపోతున్న గ్రూపు తత్వాలకు అతీతుడై, ఉభయాలమధ్య సామరస్యం సాధించటానికి ఆయన చేసిన ప్రయత్నాల్లో స్ఫూర్తి అద్భుతంగా నిలవలేదు. ముందుగానే వస్తే, అంద్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగా వుండి, పెద్దమనిషిగా వ్యవహరిస్తూ సంజీవయ్య, సంజీవరెడ్డి గార్ల మధ్య పెరిగిపోతున్న దూరాన్ని తగ్గించటానికి శాయశక్తులా ప్రయత్నం చేశారు. ఆరోగ్యం అంతగా లేకపోయినా, బాధ్యతలు పెట్టుకుని, యేదైనా ఒక మంచి పని చేద్దామనే సేవాభావం, తాపత్రయంతోనే జీవితాన్ని గడిపారు. ఇలాంటి పెద్దమనిషి లేక పోవటం, అంద్ర ప్రదేశ్ కు దురదృష్టవే అని చెప్పాలి. రాజధాని ప్రజలు ఆయన శౌతిక దేహాన్ని ఆఖరిసారిగా దర్శించి ఆశుతర్రుణం చేశారు. అయితే ఆయనలోవున్న సామరస్య స్వభావాన్ని పెంపొందిస్తూ, మంచితనాన్ని పెంచుకున్నప్పుడే, నిజంగా ఆయన అత్యుక్త శాంతి నీకూర్చివచ్చాల్సి అవుతాం.

—వి. యల్. యాక్. *

ఎవరివో! నా గ రాజ్

ఎవరివో! ఓ దేవి! నీ వెనదివో!
దేదీప్యమాన దివ్యసుందర రూపిణీ
కల్యాణగుణా కమనీయభాషిణీ
కలలోన కనుపించు కోమలాశ్లాఠిని
రాజవదనా! గజరాజ గమనా ||
బాలహరితప్రభా భాజ మాసాంశుళా
కాంచనాంబుజశోభా కమనీయ కంచు కా
మూననీయమగు మాంగళ్యమహిమతో
కనుల పండువుగాగ కనుపించు దేవి ||
మరచిపోదామన్న మరువనీయపు నన్ను
పలుకరింతామన్న పరకీయవౌదేమో
లోతు తెలియని నా ధ్వర్యసాగరమందు
జే! చూపులతోడ బడిబాగ్ని కేపెదు||
పలికే దేదోగాని పలుకనీయపు నన్ను
పలుకున్నీయు నాకు పలవరింతగ దోచు
భావమేదోశోచు భగ్నమగునంతనే
భావ వేదులకైన భావ్యమానవుగావో!
మాయ వేత్తలకైన మోహ కారణవయ్య
పట్టిచూడగవచ్చు పరమేశ్వరాణివో—ఓ దేవి—
శాస్త్రసారము దెలిపి సత్యబోధనసన్న
సరగున పరుగిడు సరసిజానన వాణివో!
ఎవరివో! ఓ దేవి! నీ వెనదివో!

ఇంటిల్లిపాదికి ఆనందం కలిగించే
ఆంధ్రనచిత్ర వారపత్రికను తప్పక చదవండి.

రోజూ తొడిగే దుస్తులు. ఎంతో కొత్తగాను.
ఎంతో కుత్రంగాను మరియు తెల్లగాను. కాంతిగాను
వున్నవి...సన్లైట్ తో వుతుకుట వలనే. మీ
ఇంట్లో బట్టలన్నిటినీ వుతుకుటకు సన్లైట్ వాడండి.

సన్లైట్ ఉత్తమ మురగనిచ్చే శుద్ధమైన సబ్బు

హైదరాబాద్ రివల్ ఇక్కర్

8.33-X52 TL

హరివంశము

16వ పేజీ రెడనాయి

హిసము చేసి యూరకున్నారు. సరే! ఇప్పుడు వచ్చుచున్నారు. ఉజ్జయిని ధన్యమైనది ఇక మేము పోవలయును "

అని మహారాజు బయలుదేరుచు మరల ఆగెను. అగి భార్య ఒడిలో నున్న కూతురు మిత్రునింద వంక చూచెను. చూచి గల్గిన నవ్వెను. "చిట్టి తల్లీ! మేనబావ వచ్చుచున్నాడని నీకు ముందు గానే తెలియునేమి! అమ్మ దగ్గరకు పరుగుపెట్టి వచ్చినావు. ఇక నేను పోవుచున్నాను....." అని మరల అగి, భార్యవంక అదియొక విధముగా చూచి, "ఓసీ! రాజాధి! నీ మేనయల్లుడు గొల్లడు. అల్లీరుడు. చిన్నతనముననే వానిని వాని తండ్రి అరణ్య అజ్ఞాతవాసములకు పంపెను. వాడు మా పిల్లకు తగునందువా?" అని, చేసిన అడుగులో అడుగుగా నిలబడెను.

ఈ ఉపన్యాసమును వినుటకేగాని, మాటాడుటకు ఆయన ఆమెకు ఎడము కల్పించలేదు. ఇప్పుడు ఆమె మాటాడినది. కుమార్తెను గుండెకు అదుము కొనుచు మాటాడినది. "స్వేతి! నగరమును అలంకరింప బంపినారా! ఆచార్యునకు స్వయముగా స్వాగతి నెరపుటకు పూనిక వహించినారా!" అన్నది.

"ఓ! ఇందులో వక్రక్తి గూడనా! ఆ వల్లని వాడు మాకన్న చిన్నవాడు. వానికి మేమేల రాజ మర్యాదలు చేయవలయును. మరియును ఓసీ! యాదవుల ఆడబడుచా! యాదవులకు రాజ్య ర్హత లేదే! వారు సింహాసనస్థులు కావుటకు అధికారము లేదే" అనినాడు.

రాజాధిదేవి నవ్వినది. "మహారాజ! మీయీ పరిహాస శీలత్వము పిల్లలలో గాఢ శీలముగా పరిణమించు చున్నది. వారికి మా పుట్టినంతిన్న వైరము పెరుగుచున్నది."

అన్నంతలో ఆమె ముఖము పరిదీపము, విషాద జ్వలము అయిపోయినది.

"దారుకుడు నాకోసము రథముతో వేచి యున్నాడు. మేము పోవలయును. కావలయునన్ని రాజకార్యము లున్నవి. ఆదవారి మాటలు వినుటకు మే మిచ్చట లేము" అనుచు, అనక్కర్తావము చేయుచు మహారాజు అటనుండి కదలిపోయినాడు.

రాజాధిదేవి మిత్రునిందను కన్నులతో చూచి, చేతులతో అత్యుక్తు పాల్తుకొని, "నా తల్లీ!! నా తల్లీ!!" అన్నది.

వామాక్షి కిరికిరి నవ్వినది. "వదినకు మా అన్న రాత్రి కలలో కన్పించినాడు" అన్నది.

హరిత శివశర్మ. ★

సరిక
దిగ్గోపాధ్యాయులు

అరుణ

ప్రీతి ఆరోగ్యసేవకలకు

ఆయుర్వేదాశ్రమం
ప్రొఫెసర్ అమృత
మద్రాసు

వధువు కావలెను

(గాడ్మ్యుయేటు, గుణవంతుడు అయిన
24 సం||ల దేవబ్రాహ్మణ యువకునికు
భాగ్యవతి, రూపవతి యైన యువతి
కొవలయును. వివరములతో వివరము
లకు: ఎన్. ఐ. శేఖర్,
శ్రీజానారి వీధి, వేటపాలెం,
గుంటూరు జిల్లా.

ఏన్విల్

క్రిమినాశక అయింటిమెంట్

'ఏన్విల్' వాడి కామరమండి తీరని విమృశి పొందండి.
'ఏన్విల్' కోతలను, రక్తులను, బరువులను, మొదలను.
కీలక కాల్చుకూడా అమోఘంగా చూస్తును.

అట్లాంటిన్ (ఈస్ట్) లిమిటెడ్ (ఇంగ్లండులో స్థాపితం)

JWT-ANV-5314RTE

ఎల్లప్పుడు ఉన్నతస్థానమే...

- షృంగే...
- పన్నెలు...
- నమూనాలు...
- నాగరికత...

మీకావలెను

శ్రీ వెంకటేశ్వర సిల్క్స్

పట్టునీలంబు మహాప్రభువైన వేరు

శ్రీ వెంకటేశ్వర సిల్క్స్ వాలెన్

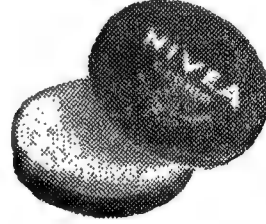
284/1, చిక్కవేలు
బెంగళూరు-2

ఫోన్ 6440 డ్రామ్ రోడ్

మీరు ఎంత తొందరలో వున్నాసరే నీవియాను ఉపయోగించగలరు

నీవియా క్రిం అనేక విధాల ఉపయోగపడుతుంది. ఇది ప్రకృతికి ఆత్యంత నన్నిహితమైంది. చర్మాన్ని ఇది మృదువుగా చేసి, పోషించి, రక్షిస్తుంది. ఇతర క్రిములు చేయలేని పనిని నీవియా చేస్తుంది—అరిసి పోయిన గ్రంధులకు నవోత్తేజం కలిగిస్తుంది. మీ చర్మాన్ని, పొంకంగా, ఆరోగ్యంగా, యవ్వనంగా వుంచుతుంది. అమెకూ, అశనికీ, బేబీకి కూడా దాని ముఖమార రక్షణకు మించినది లేదు.

కొంతవంతమైన చర్మానికి నీవియా సాటిలేనిది

పిల్లలెల్లయూకు గాని రాజదంపతులు వెళ్తారు.

జాత్ర మనంతో మొనాకో కోట 'టూరిస్టులకు' (చూడవచ్చిన వారికి) వీలుగా ఉండే నిమిత్తం తెరిచి, రాణి, రాజా కూడా కొండలలో గల ప్రత్యేక మందిరానికి వెళ్లిపోతారు.

రాణిని వెనుక ఆమె తారగా ఉన్నప్పుడు ఎలా ఉందనీ, ఇప్పుడెలా ఉందనీ అడిగితే ఆమె ఇలా చెప్పింది:

"ఒక్కసారి స్టూడియోలో ఉదయం ఏడు నుంచి సాయంకాలం ఆరు వరకూ పని చేసే దాన్ని. ఇక్కడ లాకాదు. మా పనులన్నీ రాజ ప్రాసాదంలోనే ఉంటాయి. దీనికి దానికి పోలిక ఎక్కడ? లేనేలేదు."

ఆమె ఇంకా ఇలా చెబుతుంది: "నా కిక్కడ గల ముఖ్యమైన బాధ్యతలు: అతిథులను మావారితో కలిసి ఆహ్వానించడం, ఆయన గల సభలకూ, సత్కారాలకు కూడా హాజరవడం లాంటివే" ఇదిగాక ఆమె రెడ్రెక్టర్ సంస్థకు (మొనాకో) అధ్యక్షురాలు కూడా దాని పని కొంత ఉంటుంది "ఆసుపత్రులూ, శరణార్థ మందిరం కూడా నేను అప్పుడప్పుడు పర్యవేక్షిస్తూ ఉంటాను."

అప్పుడే వీటన్నింటికన్నా ముఖ్యమైన బాధ్యతలు ఆమెకున్నాయి కదా? అనే ఆమె ఉద్దేశంలో గృహిణిగా ఆమెకున్న బాధ్యతలు. పిల్లల్ని చూసుకోవాలి. భర్త కేం కావాలో చూడాలి.

స్వయంగా ఆమె వంటవాడితో ఎలాంటి పద

నేనూ మా రాజుగారూ

9-వ పేజీ తరువాయి

ర్థాలు, వంటకాలు వందాలో వెలుతూ ఉంటుంది. పాలెవ్లో గాకుండా, కొండమీద ఇలా కలవుగా గడిపి నప్పుడైతే ఆమె వండుతుంది కూడా.

వంట అంటే వండేవాడికన్నా రాణికి పని ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఎందుకంటే ఒక్కో వంటకం ఏడేనిమిది రకాలుగా చెప్పి చేయించాలి ఆమె స్వయంగా చూస్తుంది ఇవన్నీ

కాండీ, చాకలెట్లు ఎప్పుడూ డైనింగ్ రూమ్లో సిద్ధంగా ఉండాలిందేవటం. అయితే ఆమె తినదు. సిగరెట్ల టిమ్మలెప్పుడూ నిండుగా అమర్చి ఉంచాలి గాని రాణి అసలు కార్చదు.

పూలంటే గ్రేవ్ కి ప్రీతి. చాలా మోజా పడుతుంది. పూలకుండ్లలో ఎక్కువగా ఆమె బంగారు వర్ణం పూలు ఉంచాలంటుంది.

రాజప్రాసాదం: రాణిగారికి ప్రత్యేకంగా నలుగురు డ్రైవర్ లున్నారు. ఆమెకు చెలికత్తెలు, దాసీజనం అంతా కలిసి మూడు ఇరువైపుంది దాకా ఉంటారు. వాస్తవానికి ఎక్కువమంది రాజదాసదాసీజనం, ఇతర పనివాండ్లు మొనాకో వాసులే అయివా, వారిలో చాలామంది ఫ్రెంచివారు, అమెరికనులు, ఇంగ్లీషువారూ ఉన్నారు.

ఒక బెల్జియను కూడా ఉన్నాడు. రాణిగారి ముఖ్యమైన దాసీ లిద్దరూ స్థానిక వాసులే. మరో ప్రధానమైన చెలికత్తెగా ఫ్రెంచి వడుచు ఉన్నది. రాణిగారి కార్యదర్శిగా మిస్ 'బుల్గిన్' అనే అమెరికన్ పనిత పనిచేస్తూంది.

పిల్లలకి వర్చుగా ఇంగ్లీషు వడతి మారిన్ కింగ్ అనే అమెను వియమించారు.

అమెరికన్ విదేశాంగకార్యాలయ వ్యవహరించిన అర్థికవేత్త, మార్షిన్ డేర్ అనే ఆయన రాజుకు ప్రధాన సంహారాలలో ఒకడు. ఇంక ఇతర దేశములు, బెల్జియనులూ రాజాగారి ఉద్యోగులలో ఉన్నారు.

రాణి గ్రేస్, ఎక్కడికి వెళ్ళాలన్నా—ఇటీవల ఆమెతో ఒక చెలికత్తె ఉండితిరాలి. ఒక ప్రయత్నం చేసి డిటెక్టివ్ కూడా విధిగా ఉంటాడు.

ఎప్పుడైనా రాణి అసధికార హోదాలో తన పుట్టింటికి వెళ్ళినప్పుడు చెలికత్తెకు మారుగా, పెక్రటరీ బుల్గిన్ ఉండొచ్చును. కాని ఎవ్వరో ఒక్కరు ఆమెతోకూడా ఉండితిరాలి.

సభలు, ఉత్సవాలు అవి జరిగినప్పుడు రాజా, రాణి రాగానే అంతా లేచి నించుంటారు. వారు అసీసులయ్యేవరకూ ఎవరూ కూచోరాదు.

(ఇంకా వుంది)

త్వ ర లో ప్రా రం భం!

వివరాల్ కై ఎదురు చూడండి

వివరాల్ కై ఎదురు చూడండి

ఆతడు తీరోస్తుఖుడు కాలేదు...

1920 వ సంవత్సరంలో, అప్పుడే స్కూలు నుంచి బైటికొచ్చిన పి. జి. చటర్జీ అను యువకుడు టాటా స్టీలులో ఎన్ట్రంజ్డ్ డ్రాఫ్ట్ మన్ గా చేరాడు.

క్రాంత విషయాలు నేర్చుకోవాలనే వాంఛ, ఆశయం పూర్తిగా ఆకలితో ఉవ్విళ్ళూరు తున్నందున, విరామ సమయమందు చదువుకోటానికి సదుపాయముండే కంపెనీ వారి టెక్నికల్ స్కూలులో ప్రవేశించాడు. ఇంజనీరింగులో మూడేళ్ళ కోర్సు ప్రథమంగా పూర్తిచేసిన వారితో ఒకడైనాడు యువక చటర్జీ.

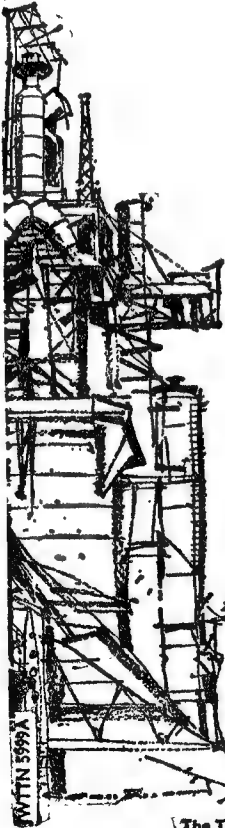
అలాగ వనిచేస్తూ కొద్ది ఏళ్ళలో చటర్జీ ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటులో బాగా నైకొద్దాడు! బ్లాస్టు ఫర్నేసులు ఆకలికి అభిమాన వస్తువులై నవి. జంషెడ్ పూర్ కర్మాగారములో ఆకలి సహాయముతో పునర్నిర్మాణము కావించబడిన బ్లాస్టు ఫర్నేసులలో, పూర్తిగా అకలి డిజైను ప్రకారం పునర్నిర్మాణం కావించబడిన ఒక బ్లాస్టు ఫర్నేసు దినమునకు 1000 టన్నుల శక్తి కలిగినది గూడా ఉన్నది — భారత దేశంలో ఇలాటి ప్రయత్నం ఇదే మొదటిసారి.

ప్రత్యేక ప్రణాళికలమీద ప్రస్తుతం అనిష్టైటు ఇంజనీరుగా వనిచేస్తున్న చటర్జీ వివిధ ప్రదేశములు సందర్శించి, ప్రపంచమంతటా బ్లాస్టు ఫర్నేసులను డిజైను చేయవారి మన్ననలకు పాత్రుడైనాడు.

జంషెడ్ పూర్ నగరమందు నిర్మాణ శక్తికి తగు విలువనిచ్చి పెంపొందించబడు ననుటకు ఇది మరొక తార్కాణము. ఆ నగరంలో పరిశ్రమ కేవలం జీవనోపాధియే కాదు, అది ఒక జీవన పథము.

జంషెడ్ పూర్

జీవన నగరము

The Tata Iron and Steel Company Limited

న్యూ ఢిల్లీ లేఖ

7-వ పేజీ తిరువాణ

దేశం ఎప్పుడూ దురాక్రమణకు లోనవుతూనే ఉంది. గతమంతా అంతే. ఇతర దేశాల మాదిరిగా భారతీయులకు దురాక్రమణ కంఠాతి లేకపోగా, వాళ్లు మాట్లాడేదంతా అహింస, శాంతిలను గూర్చే. తోగడ పలుమారు దౌర్జన్యం జరిగింది, ఇంకా జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు ఈ దౌర్జన్యాన్ని ఒక వ్యక్తి తన దేశంమీద, తన మిత్రులమీద—అఖరికి తన బంధువులమీద జరుపుతున్నాడు. మహమ్మద్ ఘోరి కొద్దీనే సైన్యంతో వచ్చి ఢిల్లీపై దాడి జరిపి, వృద్ధులను అవమానించి ఓడించి సామ్రాజ్యాన్ని స్థాపించుటమేగాక అతడు, అతని తరువాతివారు నుమారు తొమ్మిదికోట్లమందిని తమ మతంలోకి మార్చగలిగా రన్నది జగమెరిగిన విజం. హిందువుల్లో “ఈ శాంతికాముక మగుణం” లేకపోతే దండెత్తినవాళ్లు ఏప్పుడో వెళ్లమీద విరిపారేసేవారు.

కాంతి, అహింసలను గురించి చెప్పుకోవటం మంచిదే కాని అ సరీ దేశంలో ఒక శతాబ్దంగా మిగిలివున్న వేమిటా? దానిఫలితం ఏమిటంటే, చైనా తన మామూలుధోరణితో మన దేశంలో కొంత భాగం ఆక్రమిస్తే, ఒక సర్వ—స్వతంత్రజాతి తన భావాలను ప్రకటించేందుకు కావలసిన సంవలనం మనలో కలిగినట్లు దాలా కూడా లేదు. తరచు కాల్యాలకు దారితీస్తూ భారత—పాకిస్తాన్ మధ్య చెదురు బొదురు సంఘటనలు జరుగుతున్నా మనప్రజల్లో ఏలాంటి చైతన్యము కనిపించలేదు. అసలు చైతన్యమంటూ వస్తే పెద్ద పెద్ద తాటి కాయలంత అక్షరాలతో వార్తాప్రతికల్పనే కన్పించింది. సర్వత్రా మన అన్రసన్యాసానికి దాలా ఇది.

మహాత్మాగాంధీ నాయకత్వం ఆదర్శంగా స్వీకరించిన ప్రధాన మంత్రి శ్రీ నెహ్రూ, చైనాతో సంప్రదింపులు జరపాలంటున్నారు. తోగడ మహాత్మాగాంధీ, జిన్నా పలుకుబడి ముసల్మానులలో బాగా తగ్గిపోయిన తర్వాతనే ఆయన్ను (జిన్నాను) చర్చకు కావ్యనించిన యెయం అందరికీ తెలిసిందే. మహాత్మాగాంధీ సంప్రదింపులన్నీ దేశ విభజనాన్ని గూర్చి కాదు. హిందూ ముస్లిం సభ్యతను తీసుకురానూ లేదు.

శ్రీ నెహ్రూ ఆఫీసర్ ఉన్నప్పుడు ఒకసారి వలస తల్వన్ని తెగనాడారు. వలస తల్వ మనేది సామ్రాజ్యవాదం. నుంచి పుట్టిందే. ధనిక వర్గాల ప్రజలే సామ్రాజ్యవాదాలని చరిత్ర ఋజువు చేస్తుంది. బ్రిటిష్ కార్మికవక్తం సామ్రాజ్యవాదానికి తీవ్రవ్యతిరేకంగా ఉంది. బిద్, మధ్యతరగతివాళ్లు విదేశంలో వున్నా అలాగే వుంటారు. అయితే చైనాకుమాత్రం ఇది పరిపంచదు. ఎందుకంటే చైనాలోని ప్రతి కూలీ కూడా ఓ సామ్రాజ్యవాది!

* * *

హిందూస్థాన్ నౌకా నిర్మాణసంస్థ వార్షిక వివేదికను ఇక్కడ ప్రకటించారు. కొచ్చిన్లో రెండో నౌకా నిర్మాణశాల నెలకొల్పింది ఈ వివేదికలో నౌకా నిర్మాణ సంస్థ మల్లీకొరింది. ఇందుకుగాను శ్రీ రాజ బహదూర్ త్వరలో జపాన్ పర్యమన్నాడు కూడా.

నౌకా నిర్మాణంలో అన్నివిధాల తగ్గదల కచ్చిస్తున్నప్పటికీ పరదాల స్థితిమాత్రం అవసరానికి మించి ఎంతోఎక్కువగా వుందని ఆ వివేదికలో వుంది. ప్రపంచంలోని అన్ని నౌకా నిర్మాణసంస్థలు ఒకదానికన్న ఇంకోటి ధరలు తగ్గింది పోటీపడ్తున్నాయని ఆ వివేదిక తెల్పింది. ఉత్పత్తిని పెంచి, ధరలు తగ్గించేందుకుగాను, పరిశోధనలపైన, అధునాతన పద్ధతులపైన చాలా ధనం ఖర్చుపెట్టటం జరిగింది. తీవ్రమైన ఈ పోటీ కారణంగా హిందూస్థాన్ నౌకా నిర్మాణ సంస్థ, నిర్మాణవ్యయం చాలా తక్కువ పట్టినా గిట్టుబాటులేని ధరకు మిట్టు బిడ్డీ రకం నౌకలు తొమ్మిదింటిని తయారు చేయాల్సి వచ్చింది.

ఇతర దేశాల్లో ప్రత్యక్ష పరోక్షపు పద్ధతులపైన విచక్షణారహితంగా ఇస్తున్న అర్థిక సహాయం వల్ల ఎగుమతి వ్యాపారాల సంపాదించుకోవడానికి తాము చేస్తున్న ప్రయత్నాలు విఫలమయ్యాయని (బ్రిటిష్ నౌకాసంస్థల యజమానులు ఇటీవల ప్రకటించారు.

1956వ సం. లెక్కలు (సాంవిధికంగా (టన్నేజీ 100) జరిగిన ఒక పరిశీలన ప్రకారం 1961 సం. లో జర్మనీ టన్నేజీ 97, ఇటాలియన్ 92, ఫ్రెంచి 150, బ్రిటిష్ 86 గా తెలుస్తోంది. అదే పరిశీలన ప్రకారం, ఇటలీలో నౌకా నిర్మాణ వ్యయంలో 27%, ఫ్రాన్స్లో 35%లు ప్రభుత్వాల భరించాయని తెలియవచ్చింది. ప్రపంచంలోకల్లా పెద్ద నౌకా నిర్మాణ దేశమైన జపాన్లో టన్నేజీలో వచ్చులేదు. ఎగుమతిలాభాల్లో 80%గాని ఎగుమతి టన్నేజీలో 5%గాని కంపెనీవస్తునుంచి తగ్గిస్తారు. దీనికి తోడు నౌకా నిర్మాణ సంస్థలు తమ వార్షిక విమృశక లాభాల్లో 35%లు మూలధనాలుగా మార్చుకునే అవకాశం ఉంది. జపాన్ దేశపు ఎగుమతి—దిగుమతి ల్యాంక్ నౌకా నిర్మాణ సంస్థలకు—వందకు 4—5 వడ్డీపై (సామాన్యంగా ఇచ్చే వడ్డీలో సగంఅన్నమాట) ఋణాలు ఇస్తుంది. ఇటీవల ఆర్డెంట్ నౌకా జర్మనీలు ఇచ్చిన పెండ్లర్లు జపానీ పోటీకన్న 37.14% ఎక్కువగా వున్నాయి. స్కాండినేవియన్ దేశాలు తమ దేశాల్లోని నౌకా నిర్మాణ సంస్థలకు తక్కువ వడ్డీకి అప్పులూ, ఉదారంగా అదాయపు వన్ను ముదరాలు ఇస్తాయి.

మరి ప్రపంచం మొత్తంమీద ఇలాంటి క్లిష్ట పరిస్థితి ఏర్పడినప్పుడు భారతదేశం ఇంకో నిర్మాణ శాల స్థాపనకు ఎందుకు పూనుకుందో అర్థంకాదు. హిందూస్థాన్ నౌకా నిర్మాణశాల చైర్మన్, 1964 మధ్యకాలంనుంచి తగినంత పని కల్పించుకోవాలంటే, నిర్మాణశాలలో ఇంకా ఎక్కువ నౌకలు నిర్మించాల్సి వుంటుందని షేర్ హోల్డర్లకు చెప్పారు.

నౌకా నిర్మాణసంస్థకు గత ఏడాదిలో వచ్చిన రు 43000 లాభం, ఎటువంటి సహాయానికి అతీతంగా తయారైన చిన్నచిన్న నౌకల మీదనే వచ్చిందని హిందూస్థాన్ నౌకా నిర్మాణ సంస్థ వార్షిక వివేదికలో పేర్కొన్నారు. ప్రభుత్వం నుంచి రు 89, 58, 887 అర్థికసహాయం తెలిసిన తర్వాత ఈ లాభాన్ని లెక్కకట్టటం జరిగింది. విదేశీమారకం క్లిష్ట పరిస్థితిలో దీన్ని బదల పంచవస్తే ప్రణాళికదాకా వాయిదా వేయటం మంచిదేమో!

చెవుడు

మా ఉత్తిమ చికిత్సా విధానం మామూలు వినివేడికి కిని మరిల చేకూర్చు గలదు. పరీక్షార్థ కోసం రు. 17-97. శూర్తి కోర్సు రు. 147-97.

Dr. Sherman, F.C.S. (U.S.A.)

181, R. N. Guha Road, Calcutta-28

కాల్లెండరు

నాణ్యమైన ఫోటో ఆఫ్ నెట్ కాల్లెండరు డిజైన్ మమ్మ సంప్రదించండి. కాల్లెండరు డిజైన్ బొమ్మలను కాల్లెండరు డిజైన్ మాస్టర్స్ ఫ్యాక్టరీకు, ప్రింటర్ కు ప్రత్యేక గృహలకు సప్లయ చేయగలము. మంచినీమీషనుపై పనిచేయుటకు సమర్థులైన విజంటు కౌన్సిలెసు. క్రాయండి.

AJANTA ARTCALENDAR Mfg. Co.

P. B. 255, MADRAS-1.

or P. B 962, Calcutta-1.

మీరు ఉబసముల్ బాధపడుతూ ఉంటే ఎఫాజన్ వాడండి

శయారీ మరియు వంకపు దాడులు, జె.ఎల్. మోరిసన్, నన్ అండ్ కోస్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

బొంబాయి • కలకత్తా • మద్రాసు • ఢిల్లీ

JMEY-TEL

లాభదాయకమైన లఘు పరిశ్రమ ప్రారంభించండి

“అధునాతన కుటీర పరిశ్రమలు” (తెలుగు) పుస్తకం లాభదాయకమైన వివిధ పరిశ్రమలు వున్నాయి. ఈ పరిశ్రమలలో వున్న వాగు చిక్కటి లాభాలను ఆర్జిస్తున్నాడు. ప్రతి పరిశ్రమను గూర్చి సంక్షిప్తమైన వివరాలు, ముడి పదార్థాల లభిం చే చోటు, ముడి పదార్థాల కొనుగోలుపు, వ్యాపార పద్ధతిన యోగ్యతల కొనుగోలుపు ప్రభుత్వం యిచ్చే సహాయం - యిందులో వున్నాయి. లఘు పరిశ్రమల ప్రారంభించిన దిలచుకున్న వ్యక్తుల సమన్వయతల తగిన పరిష్కార మార్గాలు యిందులో వున్నాయి. పుటలు 878, సుమారు 800 చొప్పున, ధర రూ. 13/- తపాలగుసుము రూ. 1-61. Phone: 229835.

COTTAGE INDUSTRY, (WN-43),
P.B. 1262, Jamuna Road, Delhi-6.

పొడర్లలోకెల్ల మేలైనది

రాజా టాల్కం పొడరు
మంచి సువాసనగలది

మయ్యం & కంపెనీ, బెంగుళూరు-20.

క్రింది చొట్టయందు లభించును :

బెజవాడ వెంకన్న & సన్లు, రాజమండ్రి. * వువ్వార పుల్లయ్య & సన్లు, విజయవాడ. * రామ విజెన్సన్, నెల్లూరు. * రవి & కంపెనీ, 53, బందరు వీధి, మద్రాసు-1. * నిటి ఎంపొరియం, మాణిక్యమండీర్, కాకినాడ.

ఆంధ్ర నచ్చిత వారషత్తికలో ప్రకటనలు మీ వ్యాపారాభివృద్ధికి వోడ్చుతున్నాయి. వివరాలకు: ఎక్స్‌ప్రెస్‌ టుడే మెంట్ మేనేజర్ కి వ్రాయండి.

స్థాపితం: 1920
రెడ్డి & కో. (రిజిస్టర్డ్)

గోపాలపురం - ఈ. గో. జిల్లా
బొల్లి, మేహపాడ, మేహమచ్చల
వగైరా సమస్త చక్కవ్యాగులకు
(ప్రత్యేక చికిత్స)
శాస్త్రీయ ఆయుర్వేద ఔషధములు
లభించును.
కేటాను సరిహద్దు.

నాకాన్

నేటినుండి ఉబ్బసపు వ్యాధితో బాధపడేవనవరంలేదు. ఈ వ్యాధి నిర్మూలనకు గాను 30 సం॥ల పరిశోధనా ఫలితముగా లభ్యపరచుకొనబడి, పరమహంస శ్రీయలసు మూలికలతోతయారైన ఆయుర్వేదౌషధం. ఎంతో మొండి వ్యాధి కైనను తక్షణమే బాధనివారింపజేయుటయే గాక కొంతకాలము సేవించిన తిరిగి చూపెట్టుదు. 8 డౌ. రు. 3-75. పోస్టేజి ప్రత్యేకం. ఇండియన్ మెడిసన్ హౌస్, విజయవాడ-2.

H. M. V. వారి

“షెర్వా”

నాణ్యమైన 4 Speed
“రికార్డు ప్లేయర్”

AC మరియు బ్యాటరీలలో లభించును
ధర: AC రు. 215/-; బ్యాటరీ రు. 185
(ఎక్స్‌ప్రెజ్, స్టానిక పన్నులు అధికం)
మానద L. P. & E. P. యిండియన్/
యింటర్నేషనల్ గ్రానాఫోను రికార్డులు
లభించును.

మాధవ & కో,
హైదరాబాద్ - విజయవాడ-1

విద్యా ప్రమాణాలు

విద్యా ప్రమాణాలు

విద్యా వ్యవస్థ క్షీణించడానికి, విద్యా ప్రమాణాలు పడిపోవడానికి ముఖ్యమైన కారణాలు రెండు: ఒకటి, విద్య చెప్పించే అధిక స్తోమతు గలవారు తక్కువగా ఉండడం. రెండవది, విద్యకు తీరని ప్రోత్సాహం లభించకపోవడం. విద్యావిధానాల్లో మన దేశానికి, విదేశాలకు చాలా భేదముంది. అక్కడ విద్యార్థులు తమ విద్యార్థి దశలోనే డబ్బు సంపాదించి తమ చదువుకు తామే పెట్టుకుంటారు. అందువలన వారి విద్య తలిదండ్రుల అధికస్థితిమీద సాధారణంగా ఆధార పడి ఉండదు. కాని మనదేశంలో పరిస్థితి వేరు. విద్యార్థుల విద్యకయ్యే ఖర్చుతా తలిదండ్రులు భరించ వలసి ఉంది. విద్యార్థులు పనిచేసి విదేశ విద్యార్థులవలెనే డబ్బు సంపాదిద్దామన్నా అటువంటి అవకాశాలు మనదేశంలో చాలా తక్కువ. అసలు లేవనే చెప్పవచ్చు. తీరా విద్యార్థులు తలిదండ్రుల డబ్బు వందలు, నేలు వ్యయంచేసి చదివినా, ఉద్యోగాలు దొరుకుతాయని నమ్మకం లేదు. అందుచేత చాలా మంది విద్యపై డబ్బు వెచ్చించడానికి ఇష్టపడరు.

ఇక రెండవది: విద్యార్థులు ఎంత ప్రయత్నించినా వారికి సరియైన ప్రోత్సాహం లభించకపోవడం. మన రాజకీయ నాయకులు కులతత్వాలు, మతతత్వాలు, ప్రాంతీయ భేదాలు

ఎంతగా నమసిపోవానుకుంటున్నారో అవి అంతగా విజృంభిస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా కులభేదం (Casteism), రికమండేషన్లు - ఈ రెంటూ విద్యావ్యవస్థకు గొడ్డలి పెట్టుగా పరిణమిస్తున్నాయి. విద్యార్థుల సీట్ల దగ్గరనుంచి ఉద్యోగాల వరకు-అఖిరికి రాజకీయ నాయకుల పదవుల వరకూ కూడా ఇవి సంభవిస్తూనే ఉంటాయి. ఏ దరఖాస్తు ఫారం చూసినా ("If Hindu-state caste") అనే అక్షరాలు కొట్టొచ్చినట్లు కనిపిస్తాయి. ఉన్న భూమి పుత్రా అమ్మ చదవడం, చదివిన తర్వాత ఉద్యోగాన్వేషణ చేసే విద్యార్థులకు ఈ కులభేదాలవల్ల తరచు చెడ్డ ఫలితాలు సంభవించడం వల్ల వారికి నరైన ప్రోత్సాహం లభించదు. ఈ కులతత్వ భేదాలు ధనికవర్గంవారి సంతకా బాధించవు. వేదవర్గంవారు అట్టే మంది చదవరు. కాబట్టి వారిని బాధించవు. ఇక ఎటొచ్చి ఇవి మధ్య తరగతి కుటుంబీకుల మీదే ఎక్కువ ఫలితాన్ని చూపెడతాయి. విద్యార్థులు, అభ్యర్థుల విలువలు, వారి 'మెరిటు' నిబట్టినిర్ణయించడం సబబు. అంతేకాని వారి బాహ్య పరిస్థితుల మీద, వారి కులమతాల్ని బట్టి నిర్ణయించడం న్యాయమనిపించుకోదు. పైగా దీనివల్ల విద్యావివరణలో అసంతృప్తి ప్రబలతే పరిస్థితులు మూత్రం సంభవిస్తాయి. ఏది ఏమైనా మన విద్యావిధానాల్లో ఈ మార్పులు

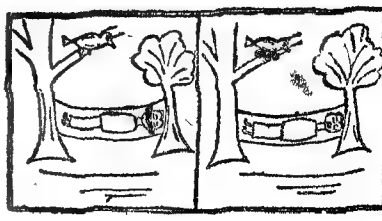
కలుగచేసేటంతవరకూ విద్యా ప్రమాణాలు అభివృద్ధి కానేరవు.

వి. వి. ఆర్. (కార్తీక)

విద్యార్థుల సమస్య

బ్రిటిష్ ప్రాప్రెషల్ కాలేజీ ప్రవేశము విద్యార్థులకు ఒక సమస్యగా తయారయింది. ప్రతి ప్రాప్రెషల్ కోర్సు (ఆంధ్ర) దాదాపు జాన్ నెల మధ్యనుండి జూలై మొదటివారం వరకు అప్లికేషను ఫారములను తీసుకుంటుంది. అంటే దాదాపు అప్లికేషన్లు తీసుకునే కొంత ఒక నెల అన్యమాల. దీనికితోడు సీట్లు ఇవ్వబడిన లిస్టు వెంటనే ప్రకటిస్తున్నదా అంటే అది లేదు. సీట్లు ఇవ్వబడిన లిస్టు ఎప్పుడో జూలై నెల చివరగాని లేక ఆగస్టు మొదటివారంలోగాని ప్రకటించడం రివాజయింది. ఉదాహరణకు ఒక విద్యార్థి ఒక ప్రాప్రెషల్ కోర్సుకు అప్లై చేస్తాడనుకోండి. అంటే అతనికి సీటు వచ్చినదీ లేనదీ జూలై చివరగాని తెలియదుగదా. అప్పటివరకు తక్కిన అర్జున్ల కళాశాలలు చేతులు ముడుచుకొని కూచోవు. అవి జాన్ నెలఖరలోగా ప్రవేశాలను పూర్తిచేస్తాయి. జూలై నుండి మామూలుగా క్లాసులు ప్రారంభిస్తారు. అటువంటప్పుడు ప్రాప్రెషల్ కోర్సులో సీటురాని ఆ విద్యార్థికి అర్జున్ల కళాశాలలో సీటు (బి. యన్ సి. బి. కాం. బి. ఎ) ఎట్లా ఉంటుంది? సంవత్సర సంవత్సరానికి విద్యార్థుల సంఖ్య పెరిగి పోయే ఈ తరుణంలో కళాశాలలో కొంచెం ఆంశంగా విద్యార్థికి సీటుదరకటం అసంభవం. కాబట్టి ప్రాప్రెషల్ కోర్సులన్నీ పిథ్యమైనంత త్వరలో అంటే జాన్ నెలలోనే ప్రవేశాలు పూర్తి చేసి జూలై మొదటికల్లా సీట్లు వచ్చినవారి లిస్టు ప్రకటించడం ఎంతో అవసరం. రానున్న సంవత్సరానికైనా ఈ వద్దకి అనుబంధం వస్తుందని ఆశిద్దాం.

కొంపల్లి సుందరావు (గుంటూరు)

పిల్లలకు తుషార్ తో తయారైన వంటకాలు బాగా రుచించును

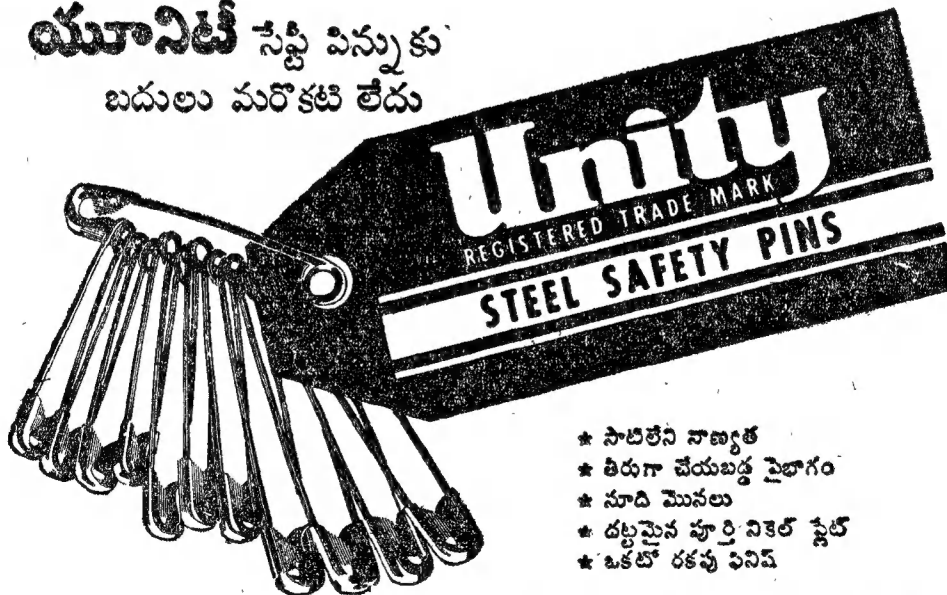
తుషార్ వనస్పతిలో విల్లంత
యిష్టమయ్యే ప్రత్యేకమైన రుచి
వుంది. తుషార్ తో వండిన ఆహారం
రుచికరమే గాక పుష్టికరం
గూడా. ఎందుకంటే తుషార్ లో
ఎ,డి విటమినులు వున్నాయి.
రుచికరమైన రోజునానికి
తుషార్ తో వంటచేయండి.

తుషార్

వనస్పతిలో ఎ,డి
విటమినులు కలవు.

చుంగభద్రా ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్. కర్నూలు

యూనిటీ సేఫ్టీ పిన్నుకు బదులు మరొకటి లేదు

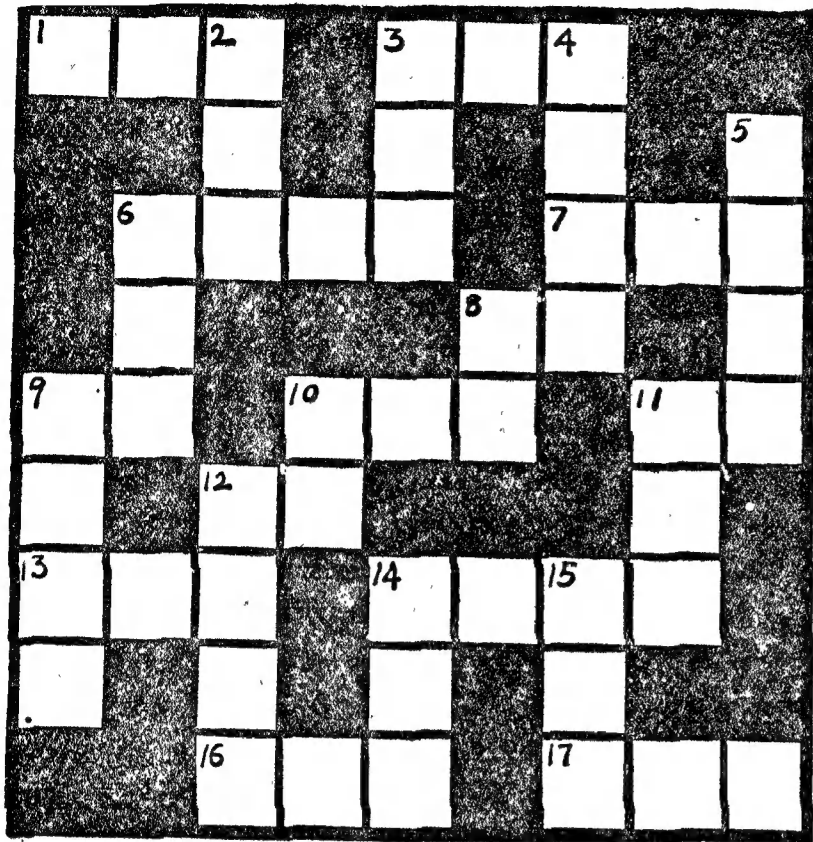
- * సాటిలేని నాణ్యత
- * తిరుగా చేయబడ్డ పైజాగం
- * నూది మొనలు
- * దట్టమైన పూర్తి నికల్ ప్లేట్
- * ఒకటో రకపు పిని

'యూనిటీ' గ్రేడ్ మార్కుతో భారత దేశంలో తయారయ్యేవారు:

గెస్ట్, కెన్. ఎలియమ్మ, లిమిటెడ్, ఖా. కాక్స్ నెం. 575, కొంభాయ-1

'యూనిటీ' రిజిస్టర్డ్ గ్రేడ్ మార్కు వాటి గుర్తున లిమిటెడ్ వారి రిజిస్టర్డ్ వాతకదారు:- గెస్ట్, కెన్. ఎలియమ్మ, లిమిటెడ్.

MS 4887 AS 78

కొత్త నుడికట్టు-11

అడ్డం

1. బావ (చిన్న సైబాది)
3. సామంతులు కట్టెడి, మూయము.
6. టర్కీదేశంవారు !
7. భూమి.
8. ఇవి కావు !
9. కొత్త పాడిగిస్తే వడక.
10. ఇతనికి బావ అంటారు.
11. వరుస.
12. అవక ముందు అనతి !
13. మన్నధరులు తలకిందులు !
14. శిరస్సు ధాన్యము ఎవరికి అధిపతి ?
16. సంజీవరెడ్డిగారు మంత్రివర్గానికి ఇది !
17. సేస్తము.

నిలువు :

2. వక్క రుచి.
3. రచయితలు !
4. అవివరములలో ఒకటి, కాని తలకిందులు.
5. ఒక రకమయిన వృత్తం. (కేరళ)
6. మంచివాడు కాదు.
8. ఇది కాదు !
9. సామెతలు.
10. మీ కాదు !
11. నీరు వేడిచేస్తే కనిపించుచున్నది.

12. ఆ పూలు
14. వక్క.
15. ఇది, అంటారు.

10-వ కొత్త నుడికట్టుకు జవాబులు.

అడ్డం :

- (1) ఆనక, (3) రాతిమేడ,
- (5) సిద్ధము, (6) పలక, (7) చిలుక,
- (9) కొత్త (11) హాలాహలం,
- (13) మెలకువ, (14) పన్ను,
- (15) మురుగు, (17) బెరడు,
- (19) కాపలా, (21) సొరంగము,
- (22) గుర్రము.

నిలువు :

- (1) ఆవల, (2) కసి, (3) రాము,
- (4) మేకులు, (6) పరిహారము,
- (8) కలువరేడు (10) మెత్త,
- (12) పలం, (16) రుధిరం,
- (18) రకము, (19) కాము,
- (20) లాగు.

శ్రీబాలాంజనేయ ప్రశ్న

సంతానము, శోగములు, గ్రహభాగలు, వివాహం, పారిపోయిన పశువులు, మనుష్యులయొక్క ఆచారాలు, దొంగిలించిన సామగ్రి, వీడిపోయిన భార్య మిగిలిన కోరిక 5 ప్రశ్నలకు వంట చేసిన పంపగలను. రూ 2 ఎం.బి. చేయండి. నెలలవారీగా 12 నెలలకు 1 సంవత్సరం జాతకము రూ 2. పూర్తిపేరు, జాబ్బువాసిన పేరు తెలిపిన చాలును.

హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, 10వ రైను, అరిండ్లలో పేట, గుంటూరు-2.

ఐటెక్స్

(కాటుక) కాస్త్రీయంగా తయారైనది అరవింద్ బింది

కుంకుమ చాదు

6 అక్షరాలనున్న రంగులలో లభించుచున్నది

అరవింద్ లేబరేటరీస్

పి. బి. 1415, మద్రాసు-17.

తెలంగాణా జిల్లా లోకా పై దరఖాదుకూ వివరాల అంధ్రప్రదేశ్ కు విజిల్ ట్యూ :

ప్రగతి ఏజెన్సీస్,

పులిపాటివారి వీధి, విజయవాడ-1.

మంచి పుస్తకాలు

జీవితరహస్యాలు:- మోదాపత్తెనుభానికి అనేక కామ సూత్రాలు:- రూ. 3-50 యువత:- శ్రీలక్ష్మి గురించి అనేక కథలు, పాటలు వివరాలు:- రూ. 3-50. సంతానము:- గర్భనిరోధానికి 60 సవిన సులభ మార్గాలు:- రూ. 3-50 బ్రహ్మక దేవతాస్వామి:- వ్యాపారంలో లక్షలు సంపాదించే అనేక కొత్త మార్గాలు. రూ. 6-00 ఉద్యోగదర్శి:- మనదేశంలోని అన్ని రకాల ఉద్యోగాలు, అర్హతలు, పొందే మార్గాలు. రూ. 5-00 చిత్రజ్ఞానము:- శరీరానంతరం అత్తను. గురించిన సవిన శాస్త్ర పరిశోధనలు. రూ. 2-50 జోషు ఖద్వలుచిత్రం. క్రింది ఎడమకు వ్రాస్తే పి. బి. పోస్టు ద్వారా మియింటికి పంపబడును.

దేశీయ ప్రచురణలు, ఏలూరు, ఆంధ్ర

మంచి రహస్యం

గోరియా ద్రవాన్ని మీ ముఖానికి రుద్ది తుడిచినంతలో అద్భుతమైన కాంతిని, మంచి అందాన్ని పొందటం తెచ్చును. ముఖంలో ముడిరూపును పోగొట్టి చక్కని లేతదనాన్ని తెచ్చును ఎందరూ వస్తే నలుపును, మొటిమలను సత్తుకంగా పోగొట్టును నెల రూ. 1-75 అన్ని పోస్టులో పొందవచ్చును.

JANITA PRODUCTS, ELURU, A.P.

నిజమెంత

ముగ్గురు మిలిటరీ ఆఫీసర్లు ఒక క్యాంపులో కలవరం జన ఒక సినిమా చూస్తూ కలుసు కున్నారు. ఇంటర్వెల్ సమయంలో మొదటి ఆఫీసర్ యిలా అన్నాడు. “ఈ సినిమా ఉత్తమం” రెండో ఆఫీసర్ అతనిని చూసి అన్నాడు. “మెల్లిగా అంటారేం! చరమ బోరుగావుంది...” కాని మూడో ఆఫీసర్ గంభీరంగా పూరకున్నాడు. ఏమండీ మీరేమంటారు!” అన్నాడు. తొలి పెద్దమనిషి.

“నేను కాంప్లైమెంటరీ ప్యాసు మీద వచ్చాను” అన్నాడతడు. “పాపం!” అన్నాడొకరు. అంతలోనే ఆ ప్యాసు మీద వచ్చి నాయన బుకింగ్ ఆఫీసుకు చర చర వెళ్లి ఓ టిక్కెట్ కొనుక్కొని వచ్చి “పాపమా! మరి పాపమా! ఘోరం... యీ సినిమా కంపుకొడుతూందంటే నమ్మండి” అన్నాడు.

మాలతీ లక్ష్మి (విజయవరం)

పాట్ల కథలు

నరై న జవాబు

భాగవతాన్ని తెలిగించిన కవి, శ్రీనాథుడూ - ఇద్దరూ బావమరదులు. “సిరికిన్ జెప్పడు” అన్న పద్యం చదివి, శ్రీనాథుడన్నాడుకదా: “బావా! గజేంద్రుడు పింపగానే అలా తాడూలేక, బలగమూలేక పరిగెత్తాడీ నీ విష్ణువు. ఇదెక్కడైనా విన్నామా?” అన్నాడు. ఈ కలకారానికి పోతన నవ్వి ఊరకున్నాడు.

“బావా బావా! వెర్రిబాగులవాడు దేవుడు...” అన్నాడు.

మర్నాడు శ్రీనాథుని కుమారుడు ఆడుతూ పాడుతూ పెంట్లోని బావిలో నీటి పోయాడు. శ్రీనాథుడు పరుగు పరుగున వెళ్లి నిస్సహాయంగా నూతిచుట్టూ తిరుగుతూ, “నాయనా! బాబూ! ఏమిరా!” అని గాఢరా పడుతున్నాడు.

పోతన నాయనగా నిచ్చినా, తాడుతో వచ్చి, “బావా! అలా ఉత్తచేతులతో ఏ లనయ్యా? చిందులూ... వెనకటికి గజేంద్రునికై శ్రీ విష్ణువు వెళ్లినట్లూ?” అన్నాడు. — పి. ఎస్. వాస్, (విజయవాడ)

బాలునిలేఖ

ఒక పన్నెండు సంవత్సరాల స్కూలు బాలుడొకడు అమెరికను అధ్యక్షునిగా ఐసెన్ హౌవర్ ఉన్న కాలంలో ఆయనకు ఒక ఉత్తరం రాశాడట. అందులో ఆ కుర్రా డిల్లారాశాడు. “అయ్యో! బడిపంతుళ్ళను యుద్ధంలోనికి పిలిచి ఉద్యోగాలిస్తున్నారని విన్నాను. నిజమైతే యింతవరకు అలాంటి పిలుపు నందకొని ఒక టీచర్ వున్నాడు ఆయన వయస్సు 96. ప్రస్తుతం మా బళ్ళో పంతులు గారు. పెద్దచేతులు కాట్లూ వుంటాయి. మీ యిష్టం” అని.

చిరంజీవిబాలు

కోమల శరీరమునకు మెరుగు...

మనోరమ్యమైన సువాసన...

పంకజ్

సాండల్ టామ్లెట్ సోప్

కోమల్ సాండల్ తన మనోరమ్యమైన సువాసనతో మిమ్మల్ని ఉల్లాసపరిచి మీ కోమల శరీరమునకు మెరుగునిచ్చుచున్నది.

పంకజ్ సోప్స్ & ఆయిల్ మిల్స్, కొచ్చి.

రేమి

టూత్ పేస్ట్

TOOTH PASTE

Remy

టూత్ పౌడర్

Remy TOOTH POWDER

పల్లు కుభ్రతకు...